

การศึกษาความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน
วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5

ปริญญานิพนธ์
ของ
ดุษฎี น้อยใจบุญ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

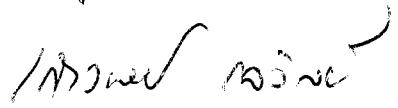
ตุลาคม 2543

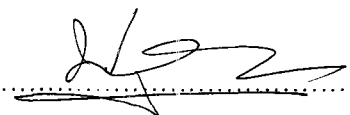
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

117649

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

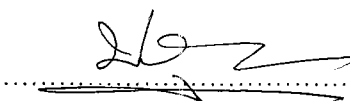
คณะกรรมการควบคุม

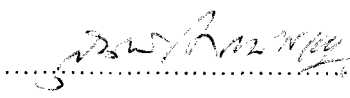

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลี้ยว)

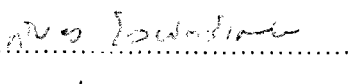

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐม นิกมานนท์)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลี้ยว)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐม นิกมานนท์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร.สนอง โลหิตวิเศษ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่เดือน.....พ.ศ. 2543

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ปฐม นิคมานนท์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ให้สำเร็จสมบูรณ์ทุกประการ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ และขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา และ ดร.สนอง โลหิตวิเศษ กรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ พร้อมกับให้ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ ดร.กฤษณีย์ อุทุมพร และดร.สุโข มีอินทร์เกิด ที่ให้ความกรุณาตรวจแก้ไข และให้คำแนะนำต่างๆ ในการสร้างแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์เกียรติวี วิวิธสิริ อาจารย์ที่ปรึกษาและหัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ ที่ให้การสนับสนุนในการวิจัยตลอดมา

ขอขอบพระคุณคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่มอบทุนแก่ผู้วิจัยในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ และนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี วิทยาลัยสารพัดช่างราชบุรี วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบุรี วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรสงคราม วิทยาลัยสารพัดช่างสุพรรณบุรี และวิทยาลัยสารพัดช่างฉะเชิงเทรา ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้บริหารวิทยาลัยการอาชีพพนมสารคาม นายศิริ จันบำรุง ผู้อำนวยการ นายวิชัย พุ่มพฤษ และนายประจัน โพธิ์รอด ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ที่เป็นกำลังใจ และให้โอกาสแก่ผู้วิจัยในการทำปริญญานิพนธ์จนสำเร็จการศึกษา

ขอขอบพระคุณ คุณสมศักดิ์ ฟางทสวัสดิ์ ที่ให้คำปรึกษาแนะนำเป็นกำลังใจเสมอมา ตลอดจนอาจารย์กมลพรรณ ชุ่มชื่น ที่ให้ความช่วยเหลือในการจัดทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นอย่างดี

คุณค่าและประโยชน์ต่างๆ จากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่คุณพ่อประเมิน น้อยใจบุญ คุณแม่บุษกร น้อยใจบุญ ผู้เป็นที่รักเคารพยิ่ง แต่คุณครู-อาจารย์ที่ได้อบรมสั่งสอน และญาติพี่น้องที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย จนสำเร็จการศึกษา

ศุภฎี น้อยใจบุญ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
ประวัติความเป็นมาของวิทยาลัยสารพัดช่าง	8
การจัดหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน 225 ชั่วโมง	14
แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการ	17
วิธีดำเนินการจัดบริการแนะแนวอาชีพ	21
การจัดบริการแนะแนวในสถานศึกษา กรมอาชีวศึกษา	41
การแนะแนวอาชีพ	43
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	51
สมมติฐานของการวิจัย	61
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	63
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	63
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	66
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	66
การวิเคราะห์ข้อมูล	67
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	67

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	71
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	71
การวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	71
ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง	73
ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษา หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5	76
ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ของนักศึกษา หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5	86
ตอนที่ 4 วิเคราะห์ปัญหา และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการ บริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5	113
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	120
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	120
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	120
สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า	121
กลุ่มตัวอย่าง	121
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	121
การเก็บรวบรวมข้อมูล	122
การวิเคราะห์ข้อมูล	122
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	123
อภิปรายผล	127
ข้อเสนอแนะทั่วไป	145
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	146

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	147
ภาคผนวก	156
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์	157
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย	169
ภาคผนวก ค เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน.....	171
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	177
ประวัติย่อของผู้วิจัย	187

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากร จำแนกตามสถานศึกษา ประเภทวิชา รอบที่ศึกษา	64
2 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานศึกษา ประเภทวิชา รอบที่ศึกษา	65
3 ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา	73
4 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ของนักศึกษานักศึกษาลำดับที่พระยาศรีวิชัยวิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5...	76
5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการบริการ แนะแนวอาชีพของนักศึกษานักศึกษาลำดับที่พระยาศรีวิชัยวิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 ด้านการเรียนการสอนทั่วไป	77
6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการบริการ แนะแนวอาชีพของนักศึกษานักศึกษาลำดับที่พระยาศรีวิชัยวิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ	78
7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการบริการ แนะแนวอาชีพของนักศึกษานักศึกษาลำดับที่พระยาศรีวิชัยวิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 ด้านการให้คำปรึกษาปัญหาทั่วไป	80
8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการบริการ แนะแนวอาชีพของนักศึกษานักศึกษาลำดับที่พระยาศรีวิชัยวิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 ด้านการจัดหางาน	82
9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการบริการ แนะแนวอาชีพของนักศึกษานักศึกษาลำดับที่พระยาศรีวิชัยวิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 ด้านการทดสอบฝีมือ และติดตามผล	84
10 เปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ของนักศึกษานักศึกษาลำดับที่ พระยาศรีวิชัยวิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามเพศโดยรวม และรายด้าน	86
11 เปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ของนักศึกษานักศึกษาลำดับที่ พระยาศรีวิชัยวิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามเพศ ด้านการ ให้คำปรึกษาปัญหาทั่วไป	87

12	เปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามเพศ ด้านการ จัดหางาน	89
13	เปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามเพศ ด้านการทดสอบ ฝีมือและติดตามผล	91
14	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของ นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้าน	94
15	ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษา หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามอายุ ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ	95
16	ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษา หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามอายุ ด้านการจัดหางาน	96
17	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของ นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามอาชีพ โดยรวมและรายด้าน	97
18	ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษา หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามอาชีพ ด้านการเรียนการสอนทั่วไป	98
19	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของ นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามอาชีพ ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ	99
20	ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษา หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามอาชีพ ด้านการจัดหางาน	100

ตาราง	หน้า
21 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของ นักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรีพระยาล้าน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน	102
22 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของ นักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรีพระยาล้าน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามประเภทวิชา โดยรวมและรายด้าน	103
23 ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของ นักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรีพระยาล้าน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามประเภทวิชา โดยรวม	104
24 ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของ นักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรีพระยาล้าน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามประเภทวิชา ด้านการเรียนการสอนทั่วไป	105
25 ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของ นักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรีพระยาล้าน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามประเภทวิชาด้านการจัดหางาน	106
26 ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของ นักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรีพระยาล้าน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามประเภทวิชา ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล	107
27 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของ นักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรีพระยาล้าน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามรอบที่ศึกษา โดยรวมและรายด้าน	108
28 ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของ นักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรีพระยาล้าน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามรอบที่ศึกษา โดยรวม	109
29 ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษา นักศึกษาระดับปริญญาตรีพระยาล้าน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามรอบที่ศึกษา ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ	110

30 ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษา หลักสูตรวิชาชีพพระยະສັນ วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามรอบที่ศึกษา ด้านการจัดหางาน	111
31 ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษา หลักสูตรวิชาชีพพระยະສັນ วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามรอบที่ศึกษา ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล	112
32 ปัญหาเกี่ยวกับความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษา หลักสูตรวิชาชีพพระยະສັນ วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5	114
33 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษา หลักสูตรวิชาชีพพระยະສັນ วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5	117
34 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการ บริการแนะแนวอาชีพ ของนักศึกษหลักสูตรวิชาชีพพระยະສັນวิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายข้อ	171
35 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ของนักศึกษหลักสูตรวิชาชีพพระยະສັນ วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 โดยรวมและรายด้าน	172
36 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการ บริการแนะแนวอาชีพ ของนักศึกษหลักสูตรวิชาชีพพระยະສັນ วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามวุฒิการศึกษา	173
37 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการ บริการแนะแนวอาชีพ ของนักศึกษหลักสูตรวิชาชีพพระยະສັນ วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามประเภทวิชา โดยรวมและรายด้าน	174
38 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการ บริการแนะแนวอาชีพ ของนักศึกษหลักสูตรวิชาชีพพระยະສັນ วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามรอบที่ศึกษา โดยรวมและรายด้าน	175

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การประกอบอาชีพมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์หลายด้านด้วยกัน เพราะอาชีพเป็นแหล่งที่มาของรายได้ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีพ อาชีพของบุคคลมีส่วนเกี่ยวข้องกับสังคม เนื่องจากบุคคลในสังคมได้มีการติดต่อกัน เกิดความรู้จักและคุ้นเคยกันจากการประกอบอาชีพมากกว่าด้วยเหตุผลด้านอื่น การประกอบอาชีพทำให้บุคคลเห็นคุณค่าและศักดิ์ศรีของตนเอง ทำให้เกิดความภูมิใจในตนเอง เกิดความสุข ความสมบูรณ์ในชีวิต การประกอบอาชีพจึงเป็นการตอบสนองความต้องการทั้งทางด้านร่างกาย สังคม และจิตใจของบุคคล

วิทยาลัยสารพัดช่างเป็นสถานศึกษาสังกัดกองการศึกษาอาชีพ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานที่มุ่งพัฒนาการอาชีวศึกษานอกระบบ ประเภทการฝึกวิชาชีพ การฝึกอบรมระยะสั้น ๆ เป็นการศึกษาที่เปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปได้พัฒนาทักษะ ความรู้ความเข้าใจและเจตคติที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ ในระดับถึงผู้ชำนาญงาน เพื่อเตรียมคนที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงาน และช่วยคนว่างงานให้สามารถไปประกอบอาชีพ หรือให้สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยมุ่งไปยังผู้ที่ไม่เคยศึกษาวิชาชีพมาก่อน ได้มีโอกาสศึกษาและฝึกฝนจนประกอบอาชีพได้ตามความถนัด และความสนใจของตน ส่วนผู้ที่ประกอบอาชีพอยู่แล้วก็จะได้ศึกษาและฝึกฝนหาความชำนาญเพิ่มขึ้น เป็นการยกระดับมาตรฐานฝีมือให้สูงขึ้น และเพิ่มพูนรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว (กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2535 : 17)

จากสภาพการจัดการสอนของวิทยาลัยสารพัดช่างจะเห็นได้ว่า วิทยาลัยสารพัดช่างเป็นสถานศึกษาที่มุ่งเน้นให้ความรู้ และทักษะทางด้านวิชาชีพ เพื่อให้นักเรียนนักศึกษาที่มีอาชีพมีงานทำ ดังนั้นการแนะแนวมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อสถาบันการศึกษาโดยเฉพาะปัจจุบันนี้ การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมายทั้งทางด้านสังคม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ ทำให้อาชีพใหม่ ๆ เกิดขึ้นมากมาย อาชีพแต่ละอย่างมีลักษณะแตกต่างออกไป ในขณะที่เดียวกันงานอาชีพเก่าก็ต้องมีการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงให้ดีขึ้นตามวิทยาการ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว สร้างความยุ่งยากให้แก่ผู้ต้องการเลือกอาชีพ

เป็นอย่างยิ่ง บุคคลจะเลือกอาชีพได้อย่างฉลาด จำเป็นต้องมีความรู้เรื่องต่าง ๆ คือ การรู้จักตนเอง มีความรู้เกี่ยวกับโลกงานอาชีพความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริงของงานอาชีพ

กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (กรมอาชีวศึกษา. 2537 : 1) ได้กำหนดขอบข่ายการดำเนินงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน โดยมีขอบข่ายการดำเนินงาน 5 ด้าน คือ งานรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล งานอาชีวสนเทศ งานให้คำปรึกษา งานจัดหางาน และงานติดตามและประเมินผล เพื่อสนองการจัดบริการทั้ง 5 บริการ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เน้นกระบวนการที่สามารถนำไปใช้ได้ทันทีให้ทันต่อความต้องการของนักศึกษา การแนะแนวอาชีพมีความสำคัญในการช่วยเหลือนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสสำรวจตนเองในด้านความถนัด ความสนใจ และสามารถตัดสินใจเลือกการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม เป็นประโยชน์ต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อาภา ถนัดช่วง (2539 : 20) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การแนะแนวอาชีพมีหลักการที่ว่า หากบุคคลได้ศึกษาหรือทำงานที่ตรงกับความถนัด ความสนใจ และอุปนิสัยใจคอแล้ว เขาย่อมมีความสุขและปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ กว่าการทำงานในสิ่งที่ไม่ชอบ ไม่ถนัดหรือไม่เหมาะสมกับอุปนิสัยของตน

การศึกษาวิชาชีพพระยะสันโนวิทยาลัยสารพัดช่างจัดขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ที่ไม่ได้เรียนในระบบโรงเรียนได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับประกอบอาชีพตามความสามารถ ความสนใจหรือเพื่อปรับปรุงอาชีพที่ทำอยู่แล้วให้ดีขึ้น ดังนั้นสภาพส่วนตัวของนักศึกษาในวิทยาลัยสารพัดช่างจึงมีความแตกต่างกัน เช่น พื้นความรู้เดิม ประสบการณ์ เป็นต้น ดังนั้นเพื่อให้นักศึกษาประสบผลสำเร็จในการศึกษา ควรจัดบริการแนะแนวอาชีพเพราะการแนะแนวอาชีพช่วยให้นักศึกษาสามารถแก้ปัญหา และสามารถช่วยเหลือตนเองได้ นอกจากนี้แล้วโครงสร้างของหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันโน มีวิชาชีพให้นักศึกษาเลือกเรียนตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตน จึงจำเป็นที่ครูแนะแนวต้องทำหน้าที่แนะแนวให้นักศึกษาเลือกเรียนได้เหมาะสม การบริการแนะแนวอาชีพจำเป็นที่ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงคือครูแนะแนวอาชีพให้สามารถสนองตอบต่อความต้องการของนักศึกษาได้อย่างเต็มที่ป้องกันและขจัดปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาได้ ดังที่ วัฒนา พัทธราวิช (2531 : 3) กล่าวว่า ความปรารถนาและความต้องการเป็นบ่อเกิดสำคัญของปัญหากว่าบุคคลสามารถจัดความต้องการบางอย่างให้ลดลงได้ ปัญหาต่าง ๆ ก็จะลดน้อยลงตามไปด้วยความต้องการทำให้มนุษย์มีจิตใจไม่สงบเมื่อไม่ได้ในสิ่งที่ตนเองต้องการจะเกิดความคับข้องใจ ความต้องการที่สามารถบำบัดได้ก็คือความต้องการที่ได้รับการตอบสนอง ซึ่งจะมีผลให้มนุษย์มีความสุขสดชื่นและสมหวัง ส่วนความต้องการที่ไม่สามารถบำบัดได้จะทำให้มนุษย์หมดความสุข หน้าตาหมองคล้ำทำให้กลายเป็นบุคคลมีปัญหาไป

ฉะนั้น จึงจำเป็นที่ครูแนะแนวจะต้องศึกษาเกี่ยวกับความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษา เพื่อจะได้จัดบริการแนะแนวอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา เพราะความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาจะเป็นขั้นตอนนำไปสู่การจัดบริการแนะแนวอาชีพที่มีประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยซึ่งปฏิบัติงานแนะแนวอาชีพและจัดหางานในวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี มีความเห็นว่าการปฏิบัติงานของครูแนะแนวกับความต้องการของนักศึกษาควรเป็นไปในทิศทางเดียวกันและมีลักษณะสอดคล้องกันจะสามารถช่วยป้องกัน ลด และขจัดปัญหาบางประการในการจัดบริการแนะแนว นอกจากนี้ วิทยาลัยสารพัดช่างเขตการศึกษา 5 ทั้ง 5 แห่ง คือ วิทยาลัยสารพัดช่างราชบุรี วิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบุรี วิทยาลัยสารพัดช่างบรรหาร-แจ่มใส และวิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรสงคราม เป็นสถานศึกษา ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่คล้ายคลึงกันหลาย ๆ ลักษณะ ทั้งสภาพทางภูมิศาสตร์ สภาพสังคมเศรษฐกิจ และวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของบุคคล สภาพแวดล้อมเหล่านี้เป็นสิ่งที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักเรียนนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นในวิทยาลัยสารพัดช่างสังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5 เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษามาใช้ในการแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนางานแนะแนวอาชีพในวิทยาลัยสารพัดช่างให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคคล เป้าหมายของการศึกษาของบุคคล เป้าหมายนโยบายกรมอาชีวศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และของแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้การจัดบริการแนะแนวอาชีพในสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเกิดผลดีต่อนักศึกษา

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ของนักศึกษานักศึกษานักศึกษานักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 ใน 5 ด้าน คือ ด้านการเรียนการสอนทั่วไป ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ด้านการให้คำปรึกษาปัญหาทั่วไป ด้านการจัดหางาน ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวอาชีพในวิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามตัวแปรด้าน เพศ อายุ อาชีพ วุฒิการศึกษา ประเภทวิชา รอบที่ศึกษา
3. เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษานักศึกษานักศึกษานักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5

2) ឆ្មារ

4.1.2 อายุ

- 1) ต่ำกว่า 20 ปี
- 2) 20 – 30 ปี
- 3) 31 ปีขึ้นไป

4.1.3 อาชีพ

- 1) รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- 2) ธุรกิจส่วนตัว
- 3) เกษตรกรรม
- 4) รับจ้าง

4.1.4 วุฒิการศึกษาสูงสุด

- 1) ประถมศึกษา
- 2) มัธยมศึกษาตอนต้น
- 3) มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า
- 4) สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย

4.1.5 ประเภทวิชาที่ศึกษา

- 1) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม
- 2) ประเภทวิชาคหกรรม
- 3) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม
- 4) ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม

4.1.5 รอบที่ศึกษา

- 1) รอบเช้า
- 2) รอบบ่าย
- 3) รอบค่ำ

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพในด้านต่าง ๆ ทั้ง 5 ด้าน

4.2.1 ด้านการเรียนการสอนทั่วไป

4.2.2 ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ

4.2.3 ด้านการให้คำปรึกษาปัญหาทั่วไป

4.2.4 ด้านการจัดหางาน

4.2.5 ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล

นิตยสารพิเศษเฉพาะ

เพื่อให้การศึกษานี้มีความเข้าใจตรงกัน จึงได้นิตยสารพิเศษต่อไปนี้

1. ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ หมายถึง สิ่งที่นักศึกษานักศึกษาระดับชั้นวิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 ประสงค์จะได้รับจากการบริการแนะแนวอาชีพ ทั้งในส่วนที่วิทยาลัยจัดอยู่แล้ว และสมควรจัดให้มีตามวัตถุประสงค์ของการแนะแนวอาชีพ ซึ่งแบ่งเป็น 5 ด้าน คือ

1.1 ด้านการเรียนการสอนทั่วไป หมายถึง งานบริการที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนของนักศึกษา การเลือกแผนการเรียนให้เหมาะสมตามความถนัด ข้อมูลเกี่ยวกับวิชาต่าง ๆ หลักสูตรต่าง ๆ ที่เปิดสอนในวิทยาลัย รวมทั้งการรับสมัครนักศึกษา เพื่อให้ให้นักศึกษาเลือกเรียนได้ตรงกับที่ตนสนใจ

1.2 ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ หมายถึง งานรวบรวมข้อสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาในด้านการประกอบอาชีพ เผยแพร่ข้อสนเทศเกี่ยวกับแหล่งวิชา แนวทางของการประกอบอาชีพ ภาวะตลาดงานการศึกษา และพัฒนาบุคลากร

1.3 ด้านการให้คำปรึกษาปัญหาทั่วไป หมายถึง งานการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่มีปัญหาในด้านต่าง ๆ จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคลากร ประสานงานกับทุกฝ่าย

1.4 ด้านการจัดหางาน หมายถึง งานจัดหางาน การจัดฝึกงานให้แก่นักศึกษา ติดต่อประสานงานกับแหล่งงานเพื่อการฝึกงาน จัดหางานให้แก่นักศึกษา รวมทั้งจัดหาทุนเพื่อการศึกษาและประกอบอาชีพ

1.5 ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล หมายถึง การจัดบริการทดสอบฝีมือทางด้านความถนัดทางวิชาชีพ การจัดประกวดแข่งขันทักษะวิชาชีพ และสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ การจัดนิทรรศการด้านอาชีพ การติดตามผลการประกอบอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา และนิเทศนักศึกษาฝึกงาน

2. วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 สังกัดกรมอาชีวศึกษา หมายถึง วิทยาลัยสารพัดช่างราชบุรี วิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี วิทยาลัยสารพัดช่างบรรหาร-แจ่มใส วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบุรี วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรสงคราม

3. นักศึกษานักศึกษาระดับชั้น หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยสารพัดช่างเขตการศึกษา 5 ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2542 ใน 4 ประเภทวิชา คือ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ประเภทวิชาคหกรรม ประเภทวิชาพาณิชยกรรม และประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม

4. รอบที่ศึกษา หมายถึง รอบที่วิทยาลัยสารพัดช่างเปิดสอน แบ่งเป็น 3 รอบ คือ รอบเช้า เวลา 9.00 น. – 12.00 น. รอบบ่าย เวลา 13.00 น. – 16.00 น. และรอบค่ำ เวลา 17.00 น. – 20.00 น.

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของ นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 เพื่อให้การศึกษา วิจัยบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยศึกษาเนื้อหาของเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตาม ลำดับดังนี้

1. ประวัติความเป็นมาของวิทยาลัยสารพัดช่าง
2. การจัดหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน 225 ชั่วโมง
3. แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการ
4. วิธีดำเนินการจัดบริการแนะแนวอาชีพ
5. การจัดบริการแนะแนวในสถานศึกษา กรมอาชีวศึกษา
6. การแนะแนวอาชีพ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประวัติความเป็นมาของวิทยาลัยสารพัดช่าง

กรมอาชีวศึกษาเริ่มจัดตั้งเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2484 มีหน้าที่จัดการศึกษาด้านวิชาชีพ ให้สอดคล้องกับความต้องการทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และสอดคล้องกับ นโยบายของรัฐบาล โดยการจัดการศึกษาวิชาชีพในปัจจุบัน 5 ประเภทวิชา คือ ช่างอุตสาหกรรม คนกรรม พาณิชยกรรม ศิลปหัตถกรรม และเกษตรกรรม แบ่งเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ ลักษณะ ในระบบโรงเรียนและลักษณะการศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น

ลักษณะในระบบโรงเรียน เปิดดำเนินการสอนหลักสูตรต่าง ๆ เหมือนในโรงเรียนทั่วไป ได้แก่ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประกาศนียบัตร วิชาชีพเทคนิค (ปวท.) และประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)

ส่วนลักษณะการศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น เปิดดำเนินการจัดการศึกษาในด้าน การให้บริการฝึกอบรมวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้นแก่ประชาชน ได้แก่ หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาช่างฝีมือ (ปชม.) หลักสูตรวิชาชีพสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

มัธยมศึกษาและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการฝึกอบรมวิชาชีพ เป็นศูนย์กลางทางวิชาการด้านวิชาชีพแก่ชุมชนท้องถิ่นและหลักสูตรประกาศนียบัตรต่าง ๆ เฉพาะเกี่ยวข้องกับอาชีวศึกษา กำหนดหรือมอบหมายให้ดำเนินการเป็นหน้าที่รอง (กรมอาชีวศึกษา. 2535 : 2 – 3)

ปรัชญาและนโยบายการอาชีวศึกษาระยะสั้นระบุว่า (กรมอาชีวศึกษา. 2535 : 3)

“มีวิชาชีพเป็นจำนวนไม่น้อยที่ไม่จำเป็นต้องใช้เวลาเรียนนานเป็นปี ๆ แต่อาจสอนได้ในระยะเวลาสั้น ๆ และเสียค่าใช้จ่ายแต่เพียงเล็กน้อย ถ้าได้ตัดวิชาสามัญหรือวิชาสัมพันธ์ต่าง ๆ รวมทั้งส่วนที่ไม่จำเป็นแก่การประกอบอาชีพนั้น ๆ ออกไป ผู้เรียนก็ไม่ต้องมีพื้นฐานความรู้สูง เพียงแต่อ่านออกเขียนได้ ก็สามารถเรียนรู้และนำความรู้ไปประกอบอาชีพ หรือปรับตัวให้ทันตามความเปลี่ยนแปลงในอาชีพนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี” และมีนโยบายว่า “การศึกษาแบบโรงเรียนสารพัดช่าง (อาชีวศึกษาระยะสั้น) เป็นการจัดการศึกษานอกระบบประเภทการฝึกวิชาชีพ การฝึกอบรมระยะสั้น ๆ เป็นการศึกษาที่เปิดโอกาสให้บุคคลทั่ว ๆ ไปได้พัฒนาทักษะ ความรู้ความเข้าใจและเจตคติที่จำเป็นในการประกอบอาชีพในระดับกึ่งผู้ชำนาญงาน เพื่อเตรียมคนที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงาน และช่วยคนว่างงานให้สามารถออกไปประกอบอาชีพได้โดยไม่เสียเวลานานและค่าใช้จ่ายต่ำ เพื่อบุคคลจะได้นำทักษะ ความรู้ และเจตคติเหล่านั้นไปประกอบอาชีพ หรือปรับตัวให้เหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงในงานอาชีพ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยมุ่งไปยังผู้ที่ไม่เคยศึกษาวิชาชีพมาก่อนได้มีโอกาสศึกษา และฝึกฝนจนสามารถประกอบอาชีพได้ตามความถนัด และความสนใจของตน ส่วนผู้ที่ประกอบอาชีพอยู่แล้วก็จะได้ศึกษา และฝึกฝนหาความชำนาญเพิ่มขึ้น เป็นการยกระดับมาตรฐานฝีมือให้สูงขึ้น และเพิ่มพูนรายได้ให้กับตัวเองและครอบครัว ถึงแม้ผู้เรียนจะเป็นบุคคลพิการ แต่ความพิการนั้นจะไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนในแต่ละวิชาที่สมัครเรียน และรวมถึงกำหนดเวลาไม่เป็นเงื่อนไขที่สำคัญอีกด้วย ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ศึกษาหาความรู้ในด้านวิชาชีพได้ตามความประสงค์ และจะเน้นในด้านความสามารถในการนำความรู้และทักษะในอาชีพที่ได้รับไปประกอบอาชีพเพื่อดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งการจัดการศึกษานี้จะมีลักษณะพิเศษคือ เน้นความสามารถหรือทักษะเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความเป็นมนุษย์ที่มีคุณค่า และมีคุณภาพชีวิตในสังคมได้อย่างดีและมีความสุข” (กรมอาชีวศึกษา. 2535 : 4)

กรมอาชีวศึกษา ได้ดำเนินการอาชีวศึกษานักเรียนหลักสูตรระยะสั้น เมื่อปี พ.ศ. 2502 โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศจัดตั้งโรงเรียนการช่างวัดทองธรรมชาติ ขึ้นที่ถนนเชียงใหม่ อำเภอคลองสาน จังหวัดธนบุรี เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2502 เป็นโรงเรียนสารพัดช่างที่ดำเนินการสอนการอาชีวศึกษานักเรียนหลักสูตรระยะสั้น เริ่มตั้งแต่วันที่ 15 กรกฎาคม 2502 เป็นต้นมา โดยกำหนดหลักสูตร 6 เดือน (ในเวลา 180 หรือ 300 ชั่วโมง) และในปี พ.ศ. 2503 ได้ประกาศตั้งโรงเรียนสารพัดช่างสีพระยาและโรงเรียนสารพัดช่างพระนคร ต่อมาในปี พ.ศ. 2504 มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรใหม่เป็นหลักสูตรระยะเวลา 5 เดือน และมีการสอนภาคฤดูร้อน ระหว่างเดือนพฤษภาคม – มิถุนายน แต่ภายหลังได้เปลี่ยนแปลงหลักสูตรมาเป็น 225 ชั่วโมง (ระยะเวลาเรียน 3 ½ เดือน) โดยรับสมัครนักศึกษาประเภทไม่จำกัดความรู้พื้นฐานมาโดยตลอด ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2522

ในปี พ.ศ. 2503 รัฐบาลได้วางโครงการขยายการผลิตช่างฝีมือระดับปานกลาง โดยรับนักเรียนที่มีพื้นฐานความรู้ตั้งแต่ประถมศึกษาปีที่ 4 ขึ้นไป แต่ไม่มีโอกาสได้เข้าชั้นเรียนต่อในสถานศึกษา แห่งใด โดยมอบให้กองส่งเสริมอาชีพ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้รับผิดชอบ ดำเนินการ ด้วยการจัดตั้งโรงเรียนสารพัดช่างในเขตจังหวัดธนบุรี ส่วนใหญ่ต่างจังหวัดได้จัดตั้ง หน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ เพื่อเดินทางไปฝึกอบรมวิชาชีพให้แก่ประชาชนตามท้องถิ่นต่าง ๆ ซึ่ง ในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2503 ได้มีการจัดหน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่หน่วยแรกขึ้นทางภาคใต้ที่ จังหวัดชุมพร เพื่อปฏิบัติการในท้องถิ่นต่าง ๆ 16 แห่ง ในเขต 5 จังหวัด คือ ชุมพร สุราษฎร์ธานี ปัตตานี นราธิวาส และยะลา ในเดือนกันยายน พ.ศ. 2506 ได้เปิดหน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ หน่วย 2 ขึ้น ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในเขตจังหวัดขอนแก่นและอุดรธานี

ในปี พ.ศ. 2509 กองส่งเสริมอาชีพ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับความช่วยเหลือจากองค์การยูนิเซฟ เพื่อผลิตช่างฝีมือระดับปานกลาง โดยองค์การยูนิเซฟจะเป็น ผู้จัดหายานพาหนะวัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์การศึกษา พร้อมทั้งในการจัดทุนการศึกษาและ ดูงานแก่ครูภายในประเทศและต่างประเทศ นอกจากนี้ยังได้ให้ที่ปรึกษาในด้านหน่วยฝึกอาชีพ เคลื่อนที่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 15 หน่วย ภาคเหนือ 5 หน่วย ภาคใต้ 6 หน่วย ภาคกลาง 1 หน่วย รวม 27 หน่วย และในปี พ.ศ. 2512 – 2515 ได้เปิดเพิ่มปีละ 9 หน่วย รวมเป็น 54 หน่วย ในปี พ.ศ. 2515 และเนื่องจากการปฏิบัติงานของหน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2509 ได้รับความสนใจจากประชาชนในท้องถิ่นต่าง ๆ อย่างมาก และสัมฤทธิ์ผลตาม

ความมุ่งหมายในการผลิตช่างฝีมือระดับปานกลางดียิ่ง รัฐบาลสหรัฐอเมริกาประกาศในผลสำเร็จดังกล่าว จึงได้ร่วมมือกับกองส่งเสริมอาชีพ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ วางโครงการขยายจำนวนหน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ โดยจัดส่งครูพร้อมทั้งอุปกรณ์การศึกษา เดินทางไปให้การฝึกอบรมวิชาชีพสาขาต่าง ๆ แก่เด็กและผู้ใหญ่ที่ออกจากโรงเรียนแล้ว ให้สามารถทำงานประกอบอาชีพได้ วิชาที่เปิดสอนขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้เข้ารับฝึกอบรมใน อันที่จะเลือกประกอบอาชีพประเภทต่าง ๆ อันได้แก่ ช่างโลหะ ช่างเครื่องยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างวิทยุ โทรทัศน์ ช่างเชื่อม ช่างไม้ อาหาร ช่างตัดเสื้อ ช่างเสริมสวยและตัดผม เป็นต้น เมื่อวิชาที่เปิดอบรมเป็นที่เพียงพอแก่ความต้องการในท้องถิ่นนั้นแล้ว หน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ ก็จะย้ายไปเปิดอบรมวิชาชีพเพื่อสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นแห่งอื่นต่อไป

การศึกษาวិชาชีพ ได้ขยายตัวอย่างมากมายและรวดเร็ว ตามภาวะความต้องการของประชาชนและสังคม ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ได้ตระหนักดีในด้านนี้ จึงได้มีโครงการต่าง ๆ เพื่อที่จะขยายการศึกษาด้านวิชาชีพแต่ละสาขาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น พร้อมกันนี้ได้พิจารณาเห็นว่าการศึกษานี้ได้พิจารณาเห็นว่า การศึกษาวิชาชีพจำนวนไม่น้อยไม่จำเป็นจะต้องใช้เวลาเรียนนานเป็นปี ๆ แต่อาจจะทำการเรียนการสอนได้ในระยะเวลาสั้น ๆ และเสียค่าใช้จ่ายเพียงเล็กน้อย โดยที่ผู้เรียนไม่ต้องเรียนวิชาสามัญหรือวิชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการประกอบอาชีพนั้นและผู้เรียนไม่ต้องมีพื้นฐานความรู้สูงนัก เพียงอ่านออกเขียนได้ก็สามารถจะเรียนวิชาชีพ และนำเอาความรู้เหล่านั้นออกไปประกอบอาชีพ หรือปรับตัวเองให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงในสาขาอาชีพนั้นได้เป็นอย่างดี

โดยเหตุดังกล่าวข้างต้น กระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมอาชีวศึกษา จึงได้จัดทำหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นขึ้น ให้สอดคล้องกับแนวโน้มนโยบายของรัฐบาล โดยเน้นให้เป็นการศึกษาที่เปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปได้พัฒนาทักษะความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่จำเป็นในการประกอบอาชีพในระดับกึ่งผู้ชำนาญ หรือผู้ชำนาญงานตามความประสงค์ และความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อมุ่งให้บุคคลเหล่านั้นสามารถประกอบอาชีพได้ โดยใช้ระยะเวลาเรียนสั้น และเสียค่าใช้จ่ายต่ำ ในการศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมอาชีวศึกษา ได้มอบเป็นนโยบายให้ “โรงเรียนสารพัดช่าง” เป็นผู้ดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายโดยมีการจัดตั้งโรงเรียนสารพัดช่าง หลังปี พ.ศ. 2504 ตามลำดับ ดังนี้ (กรมอาชีวศึกษา. 2535 : 6)

พ.ศ. 2512 โรงเรียนสารพัดช่างอุดรธานี

พ.ศ. 2513 โรงเรียนสารพัดช่างเชียงใหม่

พ.ศ. 2515 โรงเรียนสารพัดช่างพระนคร

โรงเรียนสารพัดช่างสงขลา

โรงเรียนสารพัดช่างอุบลราชธานี

โรงเรียนสารพัดช่างชลบุรี

พ.ศ. 2520 โรงเรียนสารพัดช่างสมุทรปราการ

พ.ศ. 2522 โรงเรียนสารพัดช่างกาญจนบุรี

พ.ศ. 2523 โรงเรียนสารพัดช่างนครราชสีมา

พ.ศ. 2524 โรงเรียนสารพัดช่างกาฬสินธุ์

โรงเรียนสารพัดช่างนครพนม

โรงเรียนสารพัดช่างลำปาง

โรงเรียนสารพัดช่างศรีสะเกษ

โรงเรียนสารพัดช่างนราธิวาส

พ.ศ. 2525 โรงเรียนสารพัดช่างพิจิตร

พ.ศ. 2527 โรงเรียนสารพัดช่างตรัง

โรงเรียนสารพัดช่างราชบุรี

โรงเรียนสารพัดช่างเพชรบุรี

พ.ศ. 2528 โรงเรียนสารพัดช่างวัดไทรก๋ว

พ.ศ. 2529 โรงเรียนสารพัดช่างชัยภูมิ

โรงเรียนสารพัดช่างบริหาร-แจ่มใส จังหวัดสุพรรณบุรี

พ.ศ. 2530 โรงเรียนสารพัดช่างพัทลุง

พ.ศ. 2531 โรงเรียนสารพัดช่างนครศรีธรรมราช

ในปี พ.ศ. 2514 ได้มีประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 217 (กรมอาชีวศึกษา. 2535 : 7)

ให้โอนโรงเรียนฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ไปสังกัด กองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษาทั้งหมด ส่วนโรงเรียนสารพัดช่างยังคงอยู่ในสังกัดกรมอาชีวศึกษา และต่อมาในปี พ.ศ. 2515 ได้มีการปรับปรุงส่วนราชการในสังกัดกรมอาชีวศึกษาใหม่ โดยให้โรงเรียนสารพัดช่างไปสังกัด

“กองโรงเรียน” จนถึงปี พ.ศ. 2523 ได้มีพระราชกฤษฎีกา แบ่งส่วนราชการกรมอาชีวศึกษา อีกเป็นผลทำให้โรงเรียนสารพัดช่างไปสังกัด “กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา” จนถึงวันที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ. 2533 กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศตั้ง “กองการศึกษาอาชีพ” สังกัดกรมอาชีวศึกษา มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน และควบคุมดูแลสถานศึกษาที่จัดการศึกษานานาชาติ วิชาชีพระยะสั้น และหลักสูตรพิเศษ ได้แก่ โรงเรียนสารพัดช่าง ศูนย์ฝึกวิชาชีพ ต่อมาเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2534 กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศปรับปรุงโรงเรียนสารพัดช่างเป็น “วิทยาลัยสารพัดช่าง” และศูนย์ฝึกวิชาชีพเป็น “วิทยาลัยการอาชีพ” สังกัดส่วนกลาง (กรมอาชีวศึกษา. 2535 : 7)

ในปี พ.ศ. 2533 กรมอาชีวศึกษา ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรเพิ่มเติม จาก 225 ชั่วโมง ได้แก่ หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. 2533 เป็นหลักสูตรประเภทมีเวลาเรียนหลากหลายแตกต่างกัน ไปจากเดิมที่ทุกวิชาต้องใช้เวลาเรียน 225 ชั่วโมงเท่ากัน โดยจัดให้มีเวลาเรียนตั้งแต่ 6 ชั่วโมง จนถึง 225 ชั่วโมง ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับอาชีพและสภาวะการณ์ปัจจุบันอย่างแท้จริง ทำให้ผู้เรียนเรียนได้สะดวกในเวลาไม่มากนัก เพราะได้เรียนเฉพาะเจาะจงกับเรื่องที่ต้องการ เท่าที่จำเป็นจริง ๆ (กรมอาชีวศึกษา. 2535 : 8)

บทบาทและหน้าที่ของวิทยาลัยสารพัดช่าง (กรมอาชีวศึกษา. 2535 : 8) มีดังนี้คือ

หน้าที่หลัก

1. จัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น มีระยะเวลาเรียน ตั้งแต่ 6 – 225 ชั่วโมง (หรือมากกว่านี้) รับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาดังแต่ชั้นประถมศึกษาตอนต้นหรืออยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา (กำหนดไว้ว่า “อ่านออกเขียนได้” เพื่อสนองความต้องการของท้องถิ่น และตลอดแรงงาน รวมถึงการสร้างคุณภาพชีวิตให้ดียิ่งขึ้น)

2. จัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรช่างฝีมือ (ปชม.) มีระยะเวลาเรียน ของหลักสูตร 3 ระยะ คือ 1, 2 และ 3 ปี ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละปีของหลักสูตรจะได้รับ ประกาศนียบัตรช่างฝีมือ จากกรมอาชีวศึกษา หลักสูตรนี้จะรับผู้สำเร็จการศึกษาจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า สำหรับ ปชม. ปีที่ 1 ส่วน ปชม. ปีที่ 2 และ 3 จะรับต่อจากชั้น ปชม. ปีที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

3. จัดการเรียนการสอนวิชาชีพให้แก่นักเรียน ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา สำหรับสถานศึกษาของรัฐบาลและเอกชน และให้ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการฝึกอบรมวิชาชีพ

4. จัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพต่อยอดในสาขาวิชาที่ใช้เทคโนโลยีสูงต่อเนื่อง จากหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น หรือหลักสูตรอื่น ๆ เพื่อให้มีความรู้และประสบการณ์ขั้นสูง

5. จัดการเรียนการสอนต่อเนื่องเพื่อรับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) นอกกรอบแก่นักเรียน นักศึกษาและกลุ่มเป้าหมายพิเศษ ให้มีรูปแบบการจัดการที่เอื้อต่อการขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพ โดยรับนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า และเป็นผู้ที่มีอาชีพหรือทำงานในสถานประกอบการ เพื่อเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพ ให้สามารถศึกษาต่อในระดับสูง ซึ่งเป็นการเสริมสร้างคุณภาพชีวิต ตลอดจนเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมสืบไป

6. การจัดการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน ให้แก่ผู้สำเร็จการฝึกอบรมวิชาชีพจากสถาบันการศึกษา ผู้มีประสบการณ์ ผู้ชำนาญงาน

หน้าที่รอง

1. ให้บริการวิชาชีพแก่ชุมชน และหน่วยงานในท้องถิ่น
2. เป็นศูนย์กลางวิชาการแก่ชุมชนและท้องถิ่น

การจัดหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น 225 ชั่วโมง

หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นนี้เป็นหลักสูตรที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ฝึกวิชาชีพให้แก่เรียน นักศึกษาและประชาชนทั่วไป ที่มีความประสงค์ที่จะนำความรู้ ความชำนาญ จากวิชาชีพที่ตนเองเรียน เพื่อนำไปประกอบอาชีพ ปรับปรุง เพื่อความรู้พิเศษ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ การฝึกอบรมตามหลักสูตรนี้ จะมีทั้งภาคทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับวิชานั้น ๆ และจะเน้นหนักทางภาคปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อผู้เรียนจะได้สัมผัสกับงานจริง ๆ แล้วสามารถปฏิบัติได้เมื่อจบหลักสูตร จุดเด่นของหลักสูตรนี้ก็คือ การครอบคลุมเนื้อหา ซึ่งเพียงพอที่จะให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนวิชาต่าง ๆ ได้ตามความสนใจ ความถนัด และความสามารถของตนเองได้

1.จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1. เพื่อให้บุคคลที่ไม่มีความรู้ในวิชาชีพได้มีความรู้ด้านวิชาชีพ สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ตามความถนัด และความสนใจของตน
2. เพื่อให้บุคคลที่มีอาชีพอยู่แล้วได้มีความรู้ ความสามารถในการประกอบอาชีพนั้น ๆ ดียิ่งขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มพูนรายได้แก่ตนเองและครอบครัว
3. เพื่อให้บุคคลที่มีอาชีพอยู่แล้วแต่ประสงค์จะเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่นตามความถนัด และมีรายได้สูงตามความประสงค์ของตน
4. เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา ที่จะต้องเรียนวิชาชีพสามารถเข้าเรียนตามหลักสูตรก็สามารถโอนหน่วยกิตไปสมทบกับหน่วยกิตของระบบโรงเรียนที่ตนเองศึกษาอยู่ได้
5. เพื่อให้รู้จักตนเอง รู้จักสังคม และองค์ประกอบอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ข้อมูลในการประกอบอาชีพ เพื่อสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.คุณสมบัติของผู้สมัคร

1. รับสมัครทั้งชายและหญิง
2. มีสัญชาติไทย
3. มีความประพฤติเรียบร้อย ไม่บกพร่องในศีลธรรม
4. มีความสนใจในวิชาชีพและยินดีปฏิบัติตามระเบียบของทางโรงเรียนโดยเคร่งครัด
5. มีร่างกายแข็งแรง และเหมาะสมในการเรียนวิชาชีพนั้น
6. ไม่เป็นโรคที่สังคมรังเกียจหรือติดยาเสพติดชนิดร้ายแรง
7. มีภูมิลำเนาเป็นหลักแหล่ง
8. มีเจตคติที่ดีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
9. มีความเคารพเลื่อมใส ศรัทธาต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ด้วยความบริสุทธิ์ใจ
10. มีพื้นฐานความรู้ไม่ต่ำกว่าประถมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า

3.หลักฐานที่นำไปในการสมัครเรียน

1. ประกาศนียบัตร หรือใบสุทธิ หรือใบรับรองความรู้
2. รูปถ่ายหน้าตรง (ไม่สวมหมวก ไม่ยิ้ม แต่งกายสุภาพ) ขนาด 3 x 4 ซม.

จำนวน 3 รูป

3. สำเนาทะเบียนบ้าน
4. ค่าบำรุงการศึกษาและค่าสมัคร

4.กำหนดการรับสมัคร

หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน และหลักสูตรระยะสั้นเฉพาะอาชีพ

ภาคเรียนที่ 1 ประมาณต้นเดือนมีนาคม เปิดเรียนประมาณกลางเดือนพฤษภาคม

ภาคเรียนที่ 2 ประมาณต้นเดือนสิงหาคม เปิดเรียนวันจันทร์แรกของเดือนกันยายน

ภาคเรียนที่ 3 ประมาณต้นเดือนธันวาคม เปิดเรียนวันจันทร์แรกของเดือนมกราคม

5.เวลาเรียนและการเลือกเรียน

รอบเช้า 09.00 – 12.00 น.

รอบบ่าย 13.00 – 16.00 น.

รอบค่ำ 17.00 – 20.00 น.

1. เรียนสัปดาห์ละ 5 วัน เว้นวันหยุดราชการ
2. ในภาคเรียนหนึ่ง ๆ นักศึกษาอาจจะเลือกเรียนมากกว่าหนึ่งวิชาก็ได้ โดยเลือก

เวลาเรียนแต่ละวิชาไม่ให้ตรงกัน

6.การเรียนและการประเมินผลการเรียน

1. โรงเรียนมุ่งฝึกอาชีพทางด้านปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ ทฤษฎีที่สอนเป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติเท่านั้น นักศึกษาต้องได้รับการฝึกภาคปฏิบัติครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

2. การประเมินผลการเรียนเป็นหน่วยวิชาตามระบบหน่วยกิตในแต่ละรายวิชา มีหลายหน่วยวิชาให้เอาผลของแต่ละหน่วยมารวมกันแล้วหาผลเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน

3. การวัดผลประเมินผล ใช้ระเบียบการประเมินผลของกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินหลักสูตรวิชาชีพพระยศสัน พ.ศ. 2522 คือ แต่ละวิชาจะต้องได้ค่าระดับคะแนน 1 ขึ้นไป

7.จุดเมื่อสำเร็จการศึกษา

ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรแต่ละระดับ ทางวิทยาลัยออกไปสำคัญรับรองความรู้ ให้เป็นหลักฐาน

8.โอกาสในการประกอบอาชีพ

1. นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร แล้วสามารถนำไปทำงานในสถานประกอบการต่าง ๆ หรือไปเปิดกิจการของตนเองได้
2. นักศึกษามัธยมศึกษาสามารถนำผลการเรียนนี้ ไปเทียบหน่วยกิตรายวิชาที่เรียนได้

9.การแต่งกาย

โรงเรียนไม่มีเครื่องหมายโดยเฉพาะ นักศึกษาจะต้องแต่งกายสุภาพเรียบร้อย

แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการ

การดำรงชีวิตอยู่ในสังคมทุกวันนี้ มนุษย์เราจำเป็นต้องแสวงหาทางที่จะตอบสนองความต้องการทั้งของตนเองและสังคมอยู่ตลอดเวลา ชีวิตของคนทุกคนย่อมเต็มไปด้วยความต้องการ ฉะนั้น จึงจำเป็นต้องได้รับการบำบัดอยู่เสมอ

ความหมายของความต้องการ

เชียร์ศรี วิวิธศิริ (2527 : 25) กล่าวว่า ความต้องการ หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่จะบันดาลให้คนมีความเจริญเติบโต หรือมีพัฒนาการในทุกส่วนที่ประกอบเป็นอินทรีย์ของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นด้านกายภาพ จิตภาพ อารมณ์ และสังคม

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 221) กล่าวว่า ความต้องการ หมายถึง สิ่งที่ต้องการได้รับการดำรงชีพของอินทรีย์นั้น ได้แก่ ความต้องการทางด้านร่างกาย และจิตใจ

ศิริโสภาคย์ บุรพาเดชะ (2528 : 126) กล่าวว่า ความต้องการ คือ การขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งของบุคคล การขาดนี้อาจเป็นได้ทั้งร่างกาย เช่น ขาดอาหาร หรือเป็นการขาดทางด้านจิตใจ เช่น ขาดความรัก ความอบอุ่น

สุชา จันทน์เอม (2536 : 67) กล่าวว่า ความต้องการ หมายถึง ความจำเป็นของอินทรีย์ เพื่อดำรงอยู่ของชีวิต ซึ่งเกี่ยวกับการเจริญเติบโต การสืบพันธุ์ การมีอนามัยดี และรวมถึงการให้สังคมยอมรับ

จากแนวความคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า ความต้องการเป็นสิ่งที่เกิดจากแรงผลักดันภายในร่างกาย และจิตใจที่ถูกกระตุ้นจากสิ่งแวดล้อมภายนอก เพื่อสนองตอบความสมหวัง เช่น เมื่อรู้สึกหิว ย่อมต้องการอาหาร เมื่ออยู่คนเดียวย่อมต้องการความรักความอบอุ่น

ทฤษฎีความต้องการ

ความต้องการเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตของมนุษย์ ซึ่งมนุษย์จะหาทางสนองความต้องการอยู่เสมอ เมื่อสนองความต้องการสิ่งนั้นแล้ว จะมีความต้องการชนิดใหม่เข้ามาแทนที่ และจะมีความต้องการที่สูงขึ้นตามลำดับไม่มีที่สิ้นสุด

สิริวรรณ สาระนาค (2532 : 62 – 63) ได้นำทฤษฎีของฟรอมม์ มาอ้างอิง ซึ่งพอสรุปทฤษฎีความต้องการด้านต่าง ๆ ของมนุษย์ มีดังต่อไปนี้

1. ความต้องการด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐาน ที่มีอำนาจมากที่สุด และเห็นได้ชัดที่สุดจากความต้องการทั้งหมด เป็นความต้องการที่ช่วยในการดำรงชีวิตอยู่ได้ เช่น ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ การพักผ่อน ความต้องการทางเพศ ความต้องการความอบอุ่น และที่อยู่อาศัย
2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) เป็นความต้องการความปลอดภัยทั้งทางร่างกายและจิตใจ เช่น ความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ ภัยอันตรายต่าง ๆ
3. ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Belongingness and Love Needs) เป็นความต้องการที่จะได้รับความรักและความเป็นเจ้าของจากผู้อื่นในครอบครัวและสังคม

4. ความต้องการได้รับความนับถือยกย่อง (Self – Esteem Needs) เป็นความต้องการได้รับความนับถือยกย่องจากผู้อื่น เช่น ความต้องการมีเกียรติยศชื่อเสียง เป็นที่สนใจและยอมรับจากผู้อื่น

5. ความต้องการที่จะเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง (Self – Actualization Needs) เป็นความต้องการขั้นสุดท้าย ที่ต้องการให้บรรลุถึงสิ่งที่ตนปรารถนามากที่สุดในชีวิต ได้แก่ ความเข้าใจในความสามารถของตน ต้องการงานที่ตนชอบ

6. ความต้องการที่จะมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น (The Need for Relatedness) เกิดจากการเป็นมนุษย์ทำให้สูญเสียคุณสมบัติตามธรรมชาติไป เพราะมนุษย์มีเหตุผลและจินตนาการความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติจึงนำไกลออกไป ทำให้มนุษย์สร้างความสัมพันธ์ขึ้นมาเพื่อทดแทน ส่วนที่ต้องการขาดขาดไป ความผูกพันที่มนุษย์สร้างขึ้น คือ ความรัก ซึ่งมีลักษณะที่ต้องเอาใจใส่ รับผิดชอบ นับถือ และเข้าใจซึ่ง พรอมม์ เรียกว่า ความรักในทางให้ประโยชน์ (Productive Love)

7. ความต้องการที่จะพ้นจากสภาพความเป็นสัตว์ (The Urge for Transcendence) ทำให้มนุษย์มีลักษณะเปลี่ยนไปในทางดิ่งามขึ้น แทนที่จะคงอยู่ในสภาพของสัตว์ต่อไป ถ้าความพยายามถูกขัดขวาง มนุษย์ก็มักจะกลายเป็นผู้ทำลาย ความรักและความเครียดก็เป็นปรากฏการณ์ของความต้องการอันนี้ เพราะมีเฉพาะในมนุษย์เท่านั้น

8. ความต้องการที่จะยึดเหนี่ยวกับธรรมชาติ (The Need for Rootedness) มนุษย์ต้องการที่จะถูกรวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของโลกและสนองความต้องการนี้ด้วยการรู้สึกว่าคุณเป็นส่วนหนึ่งของผู้อื่น เด็กจะยึดเหนี่ยวกับแม่ และเมื่อโตขึ้นจะแสวงหาที่ยึดเหนี่ยวที่มั่นคงมากขึ้น จึงทำให้มนุษย์มีความรู้สึกต่อบุคคลอื่นเหมือนพี่น้อง

9. ความต้องการเป็นตัวของตัวเอง (The Need for Identity) ไม่ต้องการที่จะพึ่งพาอาศัยผู้อื่นมากเกินไป ถ้าล้มเหลวจะพัฒนาไปสู่การเลียนแบบคนอื่นที่ประสบความสำเร็จ โดยจะมีความรู้สึกชื่นชมในความสำเร็จของผู้อื่น

10. ความต้องการแบบฉบับเพื่อใช้อ้างอิง (The Need for Frame of Reference) ในการรับรู้และทำความเข้าใจโลก มนุษย์จะต้องมีหลักการอย่างคงที่ในการตอบโต้กับสิ่งต่าง ๆ หลักการเหล่านี้จากสิ่งที่มีเหตุผลก็ได้ ไม่มีเหตุผลก็ได้

โนลส์ (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2538 : 91 ; อ้างอิงมาจาก Knowles. 1970) กล่าวถึงความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์โดยมองในฐานะนักการศึกษาผู้ใหญ่ ได้แบ่งความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ความต้องการทางด้านกายภาพ (Physical Needs) ความต้องการในการเจริญงอกงาม (Growth Need) ความต้องการได้รับความมั่นคงปลอดภัย (The Need for Security) ความต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ (The Need for New Experience) ความต้องการทางด้านจิตใจและอารมณ์ (The Need for Affection) ความต้องการได้รับการยอมรับ (The Need for Recognition)

คิดด์ (Kidd. 1973 : 272) ได้เน้นถึงความต้องการของผู้ใหญ่ โดยกล่าวว่าผู้ใหญ่มีความต้องการต่าง ๆ คือ ความต้องการด้านสุขภาพ ความต้องการด้านครอบครัวและความสัมพันธ์ครอบครัว ความต้องการเป็นผู้บริโภคและการยังชีพ ความต้องการมีความบันเทิงและความต้องการมีสิ่งยึดเหนี่ยวทางด้านจิตใจ

คูล์มส์ (Coombs. 1974 : 15) ได้กล่าวถึง ความต้องการด้านการศึกษามนุษย์ โดยแบ่งได้ ดังนี้

1. ความต้องการในด้านการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานและเรื่องทั่ว ๆ ไป เช่น การเรียนรู้หนังสือ การอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น มีความเข้าใจอย่างง่าย ๆ ในเรื่องของวิทยาศาสตร์ และภาวะแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเอง เป็นต้น
2. ความต้องการในการศึกษาเพื่อปรับปรุงชีวิตครอบครัวให้ดีขึ้น เช่น ความรู้พื้นฐาน ทักษะ และทัศนคติพื้นฐาน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น โดยเริ่มจากเรื่องสุขอนามัย โภชนาการ การจัดบ้าน การเลี้ยงดูเด็ก การซ่อมแซมบ้าน รักษาบ้านให้น่าอยู่ การวางแผนครอบครัว เป็นต้น
3. ความต้องการในการศึกษาเพื่อปรับปรุงชุมชนที่คนอยู่อาศัย เช่น ความรู้เกี่ยวกับสถาบันการปกครองของท้องถิ่นและของประเทศรวมทั้งขบวนการต่าง ๆ ของการดำเนินการปกครองทั้งในระดับท้องถิ่นและในระดับชาติ สหกรณ์ โครงการพัฒนาชุมชน เป็นต้น
4. ความต้องการในการศึกษาด้านอาชีพ เช่น ความรู้และทักษะเฉพาะ ซึ่งเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและที่เป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิต เป็นต้น

ฉะนั้นจุดเริ่มต้นของการศึกษานอกระบบโรงเรียนจึงควรจะเริ่มที่ความต้องการของผู้เรียนก่อนเป็นอันดับแรก ซึ่งในท้ายที่สุดก็จะเป็นการตอบสนองความต้องการของสังคมไปด้วยในตัว ดังนั้น สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งซึ่งถือว่าท้าทายและเป็นศิลปะอย่างหนึ่งในการศึกษานอกระบบโรงเรียนก็คือ ความสามารถในการช่วยให้ผู้เรียนสนใจที่จะศึกษาหา “ความต้องการที่แท้จริงของตนเอง”

วิธีดำเนินการจัดบริการแนะแนวอาชีพ

การจัดดำเนินงานบริการแนะแนวอาชีพของสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วยบริการในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1 บริการสนเทศทางอาชีพ

เป็นบริการให้ข่าวสารและความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ เช่น แนวทางการศึกษาต่อในสถาบันต่าง ๆ วิธีเรียนที่ดี อาชีพต่าง ๆ ในชุมชน ลักษณะของงานอาชีพ แหล่งอาชีพ วิธีการตัดสินใจเลือกอาชีพ ความต้องการของตลาดแรงงาน ในปัจจุบันและอนาคต วิธีสมัครงานและข้อแนะนำในการประกอบอาชีพ เป็นต้น

คมเพชร ฉัตรสุภากุล (2522 : 33) กล่าวว่า บริการสนเทศด้านอาชีพ จัดเป็นบริการการให้ข้อมูลที่ถูกต้องเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ ทั้งเป็นประโยชน์แก่นิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับงานและตำแหน่งหน้าที่ในการประกอบอาชีพ โลกของงานอาชีพต่าง ๆ การรับบุคคลเข้าทำงาน สถานภาพของการทำงาน การให้สิ่งตอบแทนความก้าวหน้า ความต้องการแรงงานในปัจจุบันและอนาคต และการแนะแหล่งที่จะได้รับข้อมูลเพิ่มเติม ทั้งให้เกิดทัศนคติที่ดีต่องานสุจริตทุกชนิด ตลอดจนข้อมูลเกี่ยวกับงานพิเศษและการศึกษาต่อ บริการข้อมูลด้านอาชีพที่สถาบันอุดมศึกษาควรจัดให้มี ได้แก่

1.1 ห้องสมุดอาชีพ (Career Library) เป็นแหล่งให้บริการเกี่ยวกับข่าวสารหรือข้อมูลด้านอาชีพในแง่มุมต่าง ๆ การจัดบริการสนเทศโดยการจัดห้องสมุดอาชีพมีข้อดีหลายประการ คือ ประการแรก ห้องสมุดอาชีพที่จัดเอกสารและข่าวสารด้านอาชีพพร้อมไว้ด้วยนั้นทำให้สามารถจัดข้อมูลด้านอาชีพไว้เป็นหมวดหมู่ และง่ายต่อการจัดเก็บข้อมูล ประการที่สอง การเก็บรวบรวมข้อมูลในลักษณะห้องสมุดทำให้เกิดความสะดวกสบายในการใช้ข้อมูล และประการสุดท้าย ห้องสมุดอาชีพเป็นแหล่งข้อมูลด้านอาชีพที่มีทั้งปริมาณและคุณภาพ ทำให้

สามารถจัดบริการข้อมูลด้านอาชีพให้แก่นักเรียน นิสิต นักศึกษา และครูอาจารย์อย่างทั่วถึง อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการแนะแนวการศึกษาและอาชีพอย่างแท้จริง

1.1.1 วัตถุประสงค์โดยทั่วไปของการจัดห้องสมุดอาชีพมีดังนี้

- 1) เพื่อรวบรวม ประเมินผล และแจกจ่ายข้อมูลด้านอาชีพที่ถูกต้อง และทันสมัย
- 2) เพื่อให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา ได้ใช้ข้อมูลด้านอาชีพเพื่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพและการวางแผนชีวิต
- 3) เพื่อให้ครู อาจารย์ และนักแนะแนวได้ใช้ข้อมูลด้านอาชีพเพื่อการสอนและการให้คำปรึกษา
- 4) เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลด้านอาชีพ เช่น จำนวนและคุณภาพของบัณฑิตที่ตลาดแรงงานต้องการ ให้กับฝ่ายบริการของสถาบันเพื่อปรับปรุงหลักสูตร
- 5) เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งงานที่ว่างสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาและสำหรับนักเรียน นิสิต นักศึกษา เพื่อหาประสบการณ์ในการทำงานและรายได้พิเศษ
- 6) เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลด้านอาชีพให้แก่ชุมชนและหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน
- 7) เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อการศึกษาต่อของนักเรียน นิสิต นักศึกษา ครู และอาจารย์

1.1.2 ห้องสมุดอาชีพที่ทันสมัยโดยทั่วไป ควรมีลักษณะดังนี้

- 1) ควรมีบรรณารักษ์ซึ่งมีความรู้ในด้านการแนะอาชีพและพหุมีความรู้ในวิชาบรรณารักษศาสตร์ เป็นผู้บริหารงาน
- 2) ควรมีการจัดบริการเพื่อความสะดวกในการใช้ห้องสมุด
- 3) ควรมีวิธีจัดหนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ แบบหิ้งเปิด เพื่อสะดวกในการใช้

4) ควรมีบริการแก่ผู้อ่าน เช่น บริการตอบคำถาม

ของค้นคว้า และการแนะนำการใช้อุปกรณ์โสตทัศนศึกษาต่าง ๆ เป็นต้น

5) ควรมีงบประมาณเป็นประจำทุกปี

6) ควรมีอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา เช่น สไลด์อาชีพ วิดีโอ

1.1.3 ห้องสมุดอาชีพโดยทั่วไป ควรมีข้อมูลด้านอาชีวดังนี้

1) ลักษณะอาชีพ ได้แก่ ข้อมูลโดยละเอียดของอาชีพแต่ละ

อาชีพ เช่น ลักษณะของงาน สภาพแวดล้อมของงาน คุณสมบัติของ

ผู้ทำงาน รายได้ ความก้าวหน้า และแนวโน้มความต้องการคนในอาชีพนั้น ๆ เป็นต้น

2) แนวโน้มของตลาดแรงงานในแต่ละอาชีพ เนื่องจากแนวโน้มของตลาดแรงงานในแต่ละอาชีพ มีความสำคัญต่อการเลือกอาชีพและการวางแผนประกอบอาชีพของนักเรียน นิสิตนักศึกษา

3) ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อ ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพข้าราชการทหารและข้าราชการตำรวจ ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่สามารถให้ข้อมูลแต่ละอาชีพ ข้อมูลเกี่ยวกับทุนการศึกษา ประกาศตำแหน่งว่าง ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะในการหางาน และอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา

1.2 จัดวันอาชีพ (Career Day) เพื่อเสนอข้อมูลหรือรายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพ โดยเชิญผู้แทนจากวงการอาชีพต่าง ๆ หรือตัวแทนนายจ้างมาพบปะกับนักศึกษาที่มีความสนใจทำงานกับหน่วยงานนั้น ๆ การพบปะระหว่างนักศึกษาและตัวแทนนายจ้างอาจออกมาในรูปของการอภิปรายชี้แจงหรือตอบคำถามให้ผู้สนใจทราบเกี่ยวกับกิจการในบริษัท ความต้องการแรงงาน ตลอดจนรายละเอียดต่าง ๆ ที่นักศึกษาต้องการทราบเกี่ยวกับหน่วยงานนั้น

1.3 การจัดรูปแบบวิชาเสริมหลักสูตรระยะสั้น (Career Workshop) เป็นการจัดหลักสูตรนั้น ๆ เกี่ยวกับเรื่องอาชีพที่จะเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา เช่น หลักสูตรเกี่ยวกับการตัดสินใจหางานทำ เทคนิคการสัมภาษณ์ การเข้าใจตนเอง เป็นต้น หลักสูตรดังกล่าวอาจทำในรูปการบรรยายหรือปฏิบัติการเพื่อให้นักศึกษามีโอกาสฝึกปฏิบัติได้อย่างเต็มที่ วิชาเสริมเหล่านี้ อาจมีหรือไม่มีหน่วยกิตรับรองก็ได้ ในบางสถาบันอาจสอนควบคู่ไปกับวิชาอื่น ๆ และผู้สอนที่จะใช้บุคลากรฝ่ายแนะแนวได้

1.4 การติดต่อแหล่งงานเพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกหาประสบการณ์ทำงาน (Experiential Education) ฝ่ายแนะแนวต้องรู้จักหน่วยงานทั้งของเอกชน รัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ หรือแหล่งงานที่มีศิษย์เก่าทำงานอยู่ ที่จะสามารถรับเป็นสถานที่ฝึกงานให้กับนักศึกษาปัจจุบัน ที่ต้องการหาประสบการณ์ในการทำงานก่อนสำเร็จการศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสสัมผัสกับงานจริง ๆ และเรียนรู้ว่าอาชีพที่เขาต้องการโดยสภาพความเป็นจริงเป็นอย่างไร ซึ่งจะเป็นประสบการณ์ที่มีประโยชน์มากต่อการทำงานในอนาคต

1.5 ติดตามหน่วยราชการและเอกชนเพื่อรวบรวมข้อมูลด้านอาชีพ การที่จะได้ข้อมูลทันสมัยและรู้ถึงแนวโน้มความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน ฝ่ายแนะแนวจำเป็นต้องติดต่อประสานงานอย่างใกล้ชิดกับกรมกองในกระทรวงต่าง ๆ ที่ทำหน้าที่ให้ข้อมูลด้านอาชีพ รวมทั้งเอกสารทางอาชีพและตำแหน่งงานที่เปิดรับสมัคร ซึ่งจะต้องทำต่อเนื่องรวดเร็วตลอดเวลา เพื่อช่วยในการหางานทำ

การบริการสนเทศทางอาชีพ เป็นบริการที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นเพื่อเสนอข้อมูล ข่าวสาร และความรู้ด้านการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพต่าง ๆ โดยทั่วไปอย่างกว้างขวาง เช่น ลักษณะงาน ความก้าวหน้า รายได้ คุณสมบัติพื้นฐานของผู้ประกอบอาชีพแต่ละประเภท ข้อดี และข้อเสียของแต่ละอาชีพ เพื่อให้นักศึกษามีความรู้ในเรื่องอาชีพอย่างกว้างขวาง สร้างเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต และการทำงานโดยวิธีการต่าง ๆ เช่น การจัดป้ายนิเทศให้นักศึกษา ได้สัมภาษณ์ผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ โดยตรง จัดทัศนศึกษา ดูงานในกิจการบริษัทห้างร้าน อุตสาหกรรมต่าง ๆ การจัดวันอาชีพและให้นักศึกษาได้สัมผัสอาชีพต่าง ๆ โดยอาศัยเทคโนโลยี เช่น สไลด์ เทป วีดีโอ เป็นต้น

นวลศิริ เปาโรหิตย์ (ทบทวนมหาวิทยาลัย. 2527 : 31 – 33) ได้เน้นถึงความสำคัญของการรวบรวมข้อมูลทางอาชีพ (Information Gathering) ว่าเป็นหัวใจสำคัญยิ่งต่อบริการแนะแนวอาชีพ ข้อมูลทางอาชีพหมายถึงลักษณะของงานอาชีพต่าง ๆ แนวโน้มทางอาชีพ ความก้าวหน้า เงินเดือน สวัสดิการ ฯลฯ รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อทั้งในและต่างประเทศ ที่สำคัญข้อมูลต้องทันสมัยอยู่เสมอ และหน่วยงานแนะแนวอาชีพต้องเป็นผู้จัดหา และจัดเป็นระบบควบคุมกับการให้บริการแนะแนวอาชีพ ทบทวนมหาวิทยาลัย (2530 : 66 – 71) ให้ข้อเสนอเพิ่มเติมว่า บริการห้องสมุดอาชีพ (Career Library Services) เป็นบริการเพื่อรวบรวม ประเมิน และแจกจ่ายข้อมูลด้านอาชีพที่ถูกต้องทันสมัย เพื่อให้ผู้รับบริการได้ใช้

ข้อมูลด้านอาชีพในการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพและการวางแผนชีวิต (Life Planning) เป็นแหล่งข้อมูลด้านอาชีพ เช่น จำนวนและคุณภาพของบัณฑิตที่ตลาดแรงงานต้องการให้กับฝ่ายบริหารของสถาบันเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร และเป็นแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งงานที่ว่างสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อหาประสบการณ์ในการทำงานและหารายได้พิเศษ ซึ่งข้อมูลในห้องสมุดอาชีพของสถาบันอุดมศึกษา ควรมีข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะอาชีพที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่มีสอนอยู่ในสถาบันนั้น รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อทั้งภายในและนอกประเทศ เป็นต้น ดังนั้นบริการสนเทศทางอาชีพจึงเป็นการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโลกของอาชีพ เพื่อให้บุคคลเข้าใจงานอาชีพ เข้าใจความต้องการของตนเอง และนำข้อมูลเหล่านั้นมาประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างถูกต้อง มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพนั้น ๆ ข้อมูลทางอาชีพจัดขึ้นเพื่อให้นิสิตนักศึกษาได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ทันต่อเหตุการณ์และเพียงพอแก่การปรับตัว วางแผนเพื่อการศึกษาและอาชีพ แต่เนื่องจากสังคมในปัจจุบันมีความซับซ้อนมาก นิสิตนักศึกษามีจำนวนมากขึ้น รวมทั้งการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคม ทำให้เกิดอาชีพใหม่ขึ้นมากมาย ทำให้บริการสนเทศทางอาชีพมีความสำคัญมาก สำเนา ขจรศิลป์ (2530 : 49 – 84) กำหนดวัตถุประสงค์และขอบข่ายของบริการสนเทศทางอาชีพไว้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาความเข้าใจตนเองและการยอมรับตนเอง
2. เพื่อช่วยพัฒนาระบบการตัดสินใจ
3. เพื่อแสดงให้เห็นว่าบุคคลมีเกียรติและศักดิ์แห่งตนเอง
4. เพื่อให้ทราบว่าบุคคลมีความแตกต่างกันในด้านความสนใจ ความสามารถ ความถนัด และค่านิยม
5. เพื่อให้ทราบว่าความชำนาญงานแต่ละอย่างทำให้บุคคลต้องพึงพาอาศัยซึ่งกันและกัน
6. เพื่อให้ตระหนักว่าสภาพแวดล้อมและความสามารถมีอิทธิพลต่อพัฒนาการด้านอาชีพของบุคคล
7. เพื่อให้ทราบถึงโอกาสและปัญหาในการศึกษาทุกระดับ
8. เพื่อให้ทราบว่ามีความต้องการข้อมูลด้านการศึกษา ด้านอาชีพและด้านสังคมที่ถูกต้อง

9. เพื่อให้ทราบถึงกิจกรรมอันกว้างขวางทั้งทางด้านการศึกษา อาชีพและสังคม
10. เพื่อช่วยเพิ่มเทคนิคในการวัดและการตีความของข่าวสารด้านต่าง ๆ
11. เพื่อเสริมสร้างทัศนคติและนิสัยที่จะช่วยในการตัดสินใจและการปรับตัว
12. เพื่อช่วยให้สามารถตัดสินใจทำกิจกรรมบางอย่างที่เหมาะสมกับความถนัด

ความสามารถและความสนใจของบุคคล

13. เพื่อพัฒนาความเข้าใจในการประกอบอาชีพที่บุคคลธรรมดาไม่สามารถประกอบได้ แต่เป็นอาชีพที่บุคคลบางคนสามารถประกอบได้

2. ขอบข่ายของข้อมูลด้านอาชีพ

ขอบข่ายของข้อมูลด้านอาชีพ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับงานอาชีพต่าง ๆ เพื่อให้บริการแก่นิสิต นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าและได้ทราบถึงสถานการณ์ของตลาดแรงงานในปัจจุบัน
สำเนา ขจรศิลป์ (2530 : 85 – 130) ได้เสนอขอบข่ายของข้อมูลด้านอาชีวดังนี้

2.1 แนวโน้มของตลาดแรงงาน เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการผู้ทำงานในด้านต่าง ๆ และการพยากรณ์ที่ความต้องการเพิ่มขึ้น หรือลดลงในอนาคต

2.2 ลักษณะงานเป็นงานประจำมีลักษณะเช่นไร เป็นงานที่ทำให้ผลิตผลิตหรือก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย งานใหญ่หรือเล็ก ต้องใช้เครื่องมือหรือไม่

2.3 สภาพแวดล้อมของงาน อันได้แก่สภาพแวดล้อมและบรรยากาศของงาน

2.4 คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ เช่น เพศ อายุ คุณสมบัติทางร่างกาย
ด้านอื่น ๆ ความถนัด ความสนใจ สัญชาติ ฯลฯ

2.5 การเข้าประกอบอาชีพต้องมีวิธีการอย่างไร โดยการสมัครกับนายจ้างด้วยตนเอง หรือทางจดหมาย ฯลฯ

2.6 รายได้

2.7 ความก้าวหน้า อาชีพนั้น ๆ จะมีความก้าวหน้าเพียงใด จะต้องมีการศึกษาอบรมเพิ่มเติม มีประสบการณ์อย่างไรจึงจะได้เลื่อนขั้นและมีโอกาสเลื่อนขั้นมากน้อยเพียงใด

2.8 การกระจายของผู้ประกอบอาชีพ มีผู้ประกอบอาชีพมากน้อยเพียงใด
กระจายอยู่ทั่วประเทศหรืออยู่ที่ใดที่หนึ่ง

2.9 ข้อดีและข้อเสียของอาชีพนั้น อาชีพแต่ละอย่างย่อมมีทั้งข้อดีและข้อเสีย ซึ่งขึ้นอยู่กับความพอใจและความต้องการของผู้ประกอบอาชีพแต่ละคน

3. การให้ข้อมูลด้านอาชีพแก่นักศึกษา

การให้ข้อมูลด้านอาชีพแก่นักศึกษาอย่างเหมาะสม มีหลายวิธี ซึ่งนักแนะแนว ควรต้องเลือกใช้วิธีที่จะสามารถให้ข้อมูลแก่นักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การให้ข้อมูล ด้านอาชีพระหว่างการให้คำปรึกษา การจัดวันอาชีพหรือสัปดาห์อาชีพ การเยี่ยมชมสถานที่ ประกอบอาชีพ การให้ข้อมูลด้านอาชีพในช่วงเวลาว่างแนะแนว การแสดงบทบาทสมมติ การสอดแทรกข้อมูลด้านอาชีพในวิชาต่าง ๆ การประชุมแก้ปัญหาด้านอาชีพในวิชาต่าง ๆ การจัดบริการ ห้องสมุดอาชีพ การสัมภาษณ์ผู้ประกอบอาชีพ และการติดตามศิษย์เก่า อรสา หงษ์นิกร (2529 : 99 – 102) ได้วิจัยเรื่องความต้องการและความพึงพอใจบริการแนะแนวของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการบริการสนเทศทางอาชีพอยู่ในระดับสูง สุนิสา บริบาลบุรีภัณฑ์ (2531 : 83) วิจัยเรื่องสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับบริการด้านกิจการนิสิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า สภาพปัจจุบันการให้บริการห้องสมุดอาชีพอยู่ในระดับปานกลาง และนิสิตมีความคาดหวังต่อโครงการเสริมทักษะและพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมากที่สุด บราทเชอร์ (Bratcher. 1977 : 4855-A) ศึกษาความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์แห่งมหาวิทยาลัย Lincoln Memorial Harrogate และมหาวิทยาลัย Tennessee พบว่า บริการแนะแนวที่นักศึกษาต้องการมากที่สุด คือ บริการสนเทศทางอาชีพและแหล่งประกอบอาชีพ อมรรัตน์ ประสานศัพท์ (2532 : 142) ได้วิจัยเรื่องการจัดบริการแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยของรัฐ ในด้านบริการห้องสมุดอาชีพ พบว่า นิสิตนักศึกษาต้องการบริการข้อมูลการศึกษาและทุนการศึกษาต่อในประเทศและต่างประเทศมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 67.0

4. บริการทดสอบทางอาชีพ

เป็นบริการหนึ่งในการที่จะช่วยให้ผู้มารับบริการเข้าใจตนเองในด้านต่าง ๆ เช่น สติปัญญา ความถนัด ความสามารถ ความสนใจ บุคลิกภาพ ซึ่งจะเป็นแนวทางช่วยนิสิต นักศึกษาในการวางแผนเลือกหรือตัดสินใจในการศึกษาและการประกอบอาชีพ สำเนา ขจรศิลป์

(2530 : 81 – 89) ให้ความเห็นว่า บริการทดสอบเป็นบริการหนึ่งในการที่จะช่วยให้ผู้รับบริการเข้าใจตนเองในด้านต่าง ๆ เช่น ความถนัด ความสนใจ บุคลิกภาพซึ่งจะเป็นแนวทางช่วยนิสิตนักศึกษาในการวางแผนเลือกหรือตัดสินใจในการศึกษาและการประกอบอาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษาได้ค้นหาอาชีพและบุคลิกภาพในด้านต่าง ๆ ของตนเอง เพื่อเป็นข้อมูลที่ประกอบการวางแผนการศึกษาและอาชีพให้ดียิ่งขึ้น สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2530 :81) ได้แบ่งแบบทดสอบหรือแบบสำรวจที่ใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เพื่อแนะแนวอาชีพออกเป็น 4 ประเภท คือ

4.1 แบบทดสอบความถนัด (Aptitude Tests) เพื่อทำนายแนวโน้มที่บุคคลจะประสบความสำเร็จในการทำงานและการศึกษาเพื่ออาชีพต่อไป

4.2 แบบสำรวจความสนใจ (Interest Inventories) เพื่อสำรวจความสนใจในอาชีพของบุคคล

4.3 แบบสำรวจค่านิยม (Values Inventories) เพื่อสำรวจความนิยมชมชอบของบุคคลที่มีต่ออาชีพต่าง ๆ

4.4 แบบสำรวจบุคลิกภาพ (Personality Inventories) เพื่อให้บุคคลทราบว่าตนเองมีบุคลิกภาพอย่างไร มีอาชีพใดบ้างที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของตนเอง

นวลศิริ เปาโรหิตย์ (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2527 : 31 – 33 ; อ้างอิงมาจาก นวลศิริ เปาโรหิตย์. ม.ป.ป.) กล่าวว่า บริการทดสอบเป็นบริการหนึ่งของการให้บริการแนะแนวอาชีพการใช้แบบทดสอบต่าง ๆ เพื่อช่วยทำนายผลความสนใจ ความถนัด และวุฒิภาวะทางอาชีพของผู้มารับบริการ ห้องแนะแนวอาชีพจำเป็นต้องมีแบบทดสอบทางอาชีพ เพื่อใช้ประกอบการให้บริการแนะแนวอาชีพ แบบทดสอบทางอาชีพมีหลายชนิด ซึ่งอาจเป็นแบบทดสอบมาตรฐานหรือแบบทดสอบง่าย ๆ ที่นักแนะแนวคิดขึ้นเองก็ได้ ทุกครั้งที่มีการทดสอบทางอาชีพแล้วจำเป็นต้องแปลผล โดยนำผลมาพิจารณาร่วมกับข้อมูลอื่น ๆ เพื่อผู้มารับบริการเกิดความเข้าใจทางเลือก และสามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง ทบวงมหาวิทยาลัย (2530 : 61) ได้กำหนดขอบข่ายของบริการแนะแนวอาชีพในระดับอุดมศึกษาว่า บริการทดสอบเป็นบริการหนึ่งของการแนะแนวอาชีพ เพื่อให้ผู้ให้บริการหรือผู้ให้คำปรึกษาได้รู้จักผู้ขอรับบริการและเพื่อให้ผู้ขอรับบริการรู้จักตนเองดียิ่งขึ้น และเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการดึงดูดผู้ขอรับบริการมาใช้บริการแนะแนวอาชีพให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งประเภทของแบบทดสอบและแบบสำรวจที่ใช้โดยทั่วไปใน

การแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ได้แก่ แบบทดสอบวัดความถนัด แบบสำรวจความสนใจ แบบสำรวจค่านิยม และแบบสำรวจบุคลิกภาพ คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2522 : 31 – 37) ให้ความสำคัญของการทดสอบ ว่าเป็นบริการสำรวจนิสิตนักศึกษาเป็นรายบุคคล ช่วยให้นิสิต นักศึกษามีความรู้ในด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ อย่างกว้างขวางและรู้จักตนเองทั้งในด้าน สติปัญญา ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และอุปนิสัยใจคอหรือบุคลิกภาพเพื่อเป็นแนวทางไปสู่การเลือกอาชีพโดยอาศัยเครื่องมือสำรวจตนเองประเภทต่าง ๆ

การจัดบริการทดสอบแก่นิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา มีความสำคัญในการให้คำปรึกษา และเป็นวิธีหนึ่งที่จะชักจูงให้นิสิตนักศึกษามาใช้บริการให้คำปรึกษามากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากโดยทั่วไปนิสิตนักศึกษาจะใช้บริการให้คำปรึกษาในด้านต่าง ๆ น้อยมาก ทั้งนี้เพราะนิสิต นักศึกษาไม่เข้าใจเกี่ยวกับบริการให้คำปรึกษามากนัก เมื่อนิสิต นักศึกษามาใช้บริการทดสอบ และได้มีโอกาสพูดคุยกับผู้ให้คำปรึกษา ก็จะทำให้ นิสิตนักศึกษาเข้าใจบริการ และมาใช้บริการมากขึ้น

5. บริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ

เป็นบริการที่ช่วยให้นิสิต นักศึกษาแก้ปัญหาทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่ม ให้รู้จักตัวเอง ยอมรับตัวเองอย่างมีเหตุผล รู้จักตัดสินใจเลือกแนวทางประกอบอาชีพอย่างฉลาด และถูกต้องเหมาะสมกับตนเอง นวลศิริ เปาโรหิตย์ (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2537 : 31 – 33 ; อ้างอิงมาจาก นวลศิริ เปาโรหิตย์. 2527) ได้เสนอความคิดเห็นว่าบริการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล (Individual Counseling) เป็นการให้บริการปรึกษาทางอาชีพที่มีลักษณะคล้ายกับการให้คำปรึกษาด้านส่วนตัวอื่น ๆ แต่แตกต่างกันเพียงการให้บริการปรึกษาด้านอาชีพ จะเน้นหนักในด้านของการแนะแนวการศึกษาและอาชีพจะไม่มุ่งประเด็นแก้ปัญหาทางอารมณ์และบุคลิกภาพของผู้มารับบริการ นักแนะแนวจะพยายามช่วยให้ผู้มารับบริการมีความเข้าใจในตัวเองเพิ่มขึ้น ในด้านความสนใจ ความถนัด สำรวจอาชีพที่เป็นไปได้ ให้ข้อมูลที่จำเป็นทางอาชีพ และดูความเหมาะสมทางบุคลิกภาพและอาชีพที่เลือกเพื่อเป็นแนวทางการตัดสินใจ สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2530 : 96 – 101) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดบริการด้านการให้คำปรึกษาทางอาชีพไว้ดังนี้

1. เพื่อช่วยให้นักศึกษารู้จักและเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น ในด้านอาชีพ นวัตกรรม ความสนใจ ความถนัด ความสามารถ ทักษะ จุดเด่น และความต้องการของตนเอง
2. เพื่อช่วยให้นักศึกษาพัฒนาทักษะการตัดสินใจ
3. ช่วยเพิ่มพูนคุณลักษณะทางอาชีพให้แก่นักศึกษา
4. เพื่อช่วยนักศึกษาในการเพิ่มหรือเปลี่ยนตัวเลือกทางอาชีพให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5. เพื่อช่วยนักศึกษาในการปรับปรุงทักษะการสมัคงาน
 6. ช่วยนักศึกษาเพิ่มพูนความพึงพอใจในงานอาชีพ
- 5.1 ขอบข่ายการให้คำปรึกษาทางอาชีพ

ขอบข่ายของการให้คำปรึกษาทางด้านอาชีพ โดยทั่วไปพิจารณาจาก ลักษณะของการให้คำปรึกษาด้านอาชีพและปัญหาที่สำคัญของผู้รับบริการ มอริลล์ และ ฟอเรสต์ (สำเนา ขจรศิลป์. 2530 : 96 – 97 ; อ้างอิงมาจาก มอริลล์ และฟอเรสต์. ม.ป.ป.) ได้เสนอขอบข่ายและรูปแบบของการให้คำปรึกษาทางอาชีพดังนี้

1. การให้คำปรึกษาเพื่อช่วยให้ผู้ขอรับบริการสามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้ โดยการให้ข้อมูลที่สำคัญและการทำให้ปัญหาของผู้ขอรับบริการชัดเจนยิ่งขึ้น
2. การให้คำปรึกษาเพื่อช่วยให้ผู้รับบริการสามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้ โดยเน้นการสร้างทักษะในการตัดสินใจให้แก่ผู้ขอรับบริการ
3. การให้คำปรึกษาที่เน้นถึงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของบุคคลกับการดำเนินชีวิตของบุคคล
4. การให้คำปรึกษาที่เน้นการสร้างความสามารถเพื่อให้มีความมั่นใจในตนเอง

5.2 ปัญหาของผู้รับบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ

ปัญหาของผู้รับคำปรึกษาด้านอาชีพ โดยทั่วไปลักษณะปัญหาที่สำคัญของผู้รับบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ มอริลล์ และฟอเรสต์ (สำเนา ขจรศิลป์. 2530 : 96 – 97) ได้กล่าวไว้ดังนี้

1. ผู้รับบริการไม่สนใจในอาชีพใดอาชีพหนึ่งโดยเฉพาะ คือ การขาดเป้าหมายในชีวิต

2. ผู้รับบริการที่ทดลองเลือกอาชีพแล้วแต่ยังไม่แน่นอน คือ ผู้รับบริการได้ทดลองเลือกอาชีพไว้สองสามอาชีพแต่ก็ยังไม่สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพใดอาชีพหนึ่งได้ กรณีเช่นนี้ผู้ให้บริการและผู้รับบริการอาจช่วยกันพิจารณาอาชีพแต่ละอาชีพโดยละเอียดเพื่อค้นหาข้อดีและข้อเสียของอาชีพนั้น ๆ

3. ผู้รับบริการเลือกอาชีพที่ตนเองมีโอกาสนี้จะประกอบอาชีพนั้นได้น้อยมาก

4. ผู้รับบริการต้องการเปลี่ยนสาขาวิชาเอก

5. ผู้รับบริการต้องการเปลี่ยนอาชีพ

5.3 การให้คำปรึกษาด้านอาชีพ

คมเพชร นัตรศุภกุล (2522 : 31) กล่าวว่า บริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ เป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้พัฒนาตนเอง และช่วยให้เข้าใจโลกของงานอาชีพ เพื่อช่วยในการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับอัตภาพดังนี้คือ

1. ช่วยให้ผู้รับบริการได้ตระหนักถึงความต้องการและค่านิยมของตน เพื่อพิจารณาว่าความต้องการและค่านิยมนั้นมีอิทธิพลต่อจุดหมาย เช่น การเลือกอาชีพของผู้รับบริการอย่างไร และจะได้พิจารณาว่ามีขั้นตอนการกระทำอย่างไรที่จะนำไปสู่เป้าหมาย

2. การให้คำปรึกษาด้านอาชีพขึ้นอยู่กับปัญหาหรือการต้องการความช่วยเหลือของผู้รับบริการดังนี้

2.1 ผู้รับบริการที่ยังไม่มีความสนใจในอาชีพใด ผู้รับบริการบางคนที่ยังไม่มีความสนใจอาชีพใดโดยเฉพาะ เขาต้องการให้ผู้ให้คำปรึกษาช่วยในการเลือกอาชีพ ผู้ให้คำปรึกษาจำเป็นต้องยึดหลักว่า หน้าที่ในการตัดสินใจต้องเป็นของผู้รับบริการ แต่ผู้ให้คำปรึกษาจะช่วยให้ผู้รับบริการรู้จักตนเอง และแสวงหาข้อมูลด้านอาชีพเพื่อประกอบการพิจารณาเลือกอาชีพ

2.2 ผู้รับบริการได้ลองเลือกอาชีพแล้วแต่ไม่มั่นใจ ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องช่วยผู้รับบริการได้พิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่เขาเลือกแล้วนั้นอย่างละเอียด ทั้งส่วนดีและส่วนบกพร่องของอาชีพ เพื่อประกอบการพิจารณากับคุณสมบัติและองค์ประกอบของผู้รับบริการ

2.3 ผู้รับบริการเลือกอาชีพที่ห่างไกลจากที่จะมีโอกาสประกอบอาชีพนั้น ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องช่วยให้ผู้รับบริการค้นหาว่าความต้องการของผู้รับบริการคืออะไรแน่ แล้วอภิปรายกับผู้รับบริการว่า มีอาชีพใดอีกที่จะสนองความต้องการของผู้รับบริการแทนอาชีพที่เขาได้วางโครงการไว้เดิม และเขามีคุณสมบัติเหมาะสมกับอาชีพนั้นหรือไม่

2.4 ผู้รับบริการต้องการเปลี่ยนอาชีพ

2.5 ผู้รับบริการที่ประกอบอาชีพแล้ว แต่ต้องการเปลี่ยนอาชีพ ผู้ให้คำปรึกษาควรช่วยให้ผู้รับบริการได้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพใหม่ แล้วให้ผู้รับบริการได้เปรียบเทียบข้อดีและข้อบกพร่องระหว่างอาชีพเดิมกับอาชีพที่คาดว่าจะเลือกใหม่

5.4 หลักการและข้อสังเกตในการให้คำปรึกษาด้านอาชีพมีดังนี้คือ

1. การให้คำปรึกษาด้านอาชีพและด้านส่วนตัวมีความสัมพันธ์กับการที่จะให้คำปรึกษาด้านอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องเข้าใจเรื่องการปรับตัวของบุคคลเป็นอย่างดี
2. ผู้ให้คำปรึกษาด้านอาชีพจำเป็นต้องเข้าใจเรื่องพัฒนาการด้านอาชีพ โดยจะต้องตระหนักว่าการเลือกอาชีพเป็นกระบวนการ การเลือกอาชีพจะไม่เกิดขึ้นในขณะใดขณะหนึ่งโดยเฉพาะ แต่จะเกิดขึ้นต่อเนื่องกันมาหลายขั้นตอนของชีวิตตั้งแต่วัยเด็กมาแล้ว
3. ผู้ให้คำปรึกษาควรตระหนักว่านักเรียน นิสิต นักศึกษาหลายคนมีความประสงค์จะประกอบอาชีพที่ไม่ตรงกับโอกาส ความถนัด และความสามารถของตน และเป็นความประสงค์ที่จะประกอบอาชีพซึ่งห่างไกลจากที่จะเป็นไปได้จริง ดังนั้นผู้ให้คำปรึกษาจำต้องช่วยให้นักเรียน นิสิต นักศึกษารู้จักตนเองและมีความรู้เกี่ยวกับตลาดแรงงาน
4. มีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนหรือความคาดหวังที่ผิด ๆ ที่เกี่ยวกับลักษณะของการให้คำปรึกษาดังนี้

4.1 มีความเข้าใจผิดว่ามีอาชีพที่เหมาะสมกับบุคคลแต่ละบุคคลเพียงอาชีพเดียว

4.2 ผู้รับบริการบางคนคาดหวังว่าผู้ให้คำปรึกษาจะช่วยพิจารณาได้ว่าอาชีพใดจะเหมาะกับเขาโดยใช้เวลาพิจารณาเพียงเวลาอันสั้น โดยผู้รับบริการไม่ต้องช่วยตัวเอง

4.3 ผู้รับบริการบางคนคาดหวังว่า จากการได้รับคำปรึกษาด้านอาชีพจะช่วยให้เขาเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสมที่สุดโดยไม่มีการเสี่ยงเลย ซึ่งแม้ว่าการให้คำปรึกษาด้านอาชีพจะช่วยลดความเสี่ยงในการเลือกอาชีพลง แต่อาจมีความไม่แน่นอนหลงเหลืออยู่บ้างเกี่ยวกับความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเหล่านี้ ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องชี้แจงให้ผู้รับบริการทราบถึงลักษณะของการให้คำปรึกษาด้านอาชีพให้ถูกต้อง

5. ในการให้คำปรึกษาด้านอาชีพจะต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้รับบริการ ผู้ให้คำปรึกษาควรจะต้องรู้ความต้องการของผู้รับบริการ การช่วยเหลือผู้รับบริการแต่ละคนจะแตกต่างกัน เพื่อสนองความต้องการของแต่ละคนซึ่งอาจทำได้หลายรูปแบบ เช่น อาจใช้วิธีสะท้อนความรู้สึก หรืออาจใช้วิธีตีความหมาย หรือใช้วิธีให้ผู้รับบริการระบายอารมณ์

6. ในการให้คำปรึกษาด้านอาชีพจะต้องเน้นสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับผู้รับบริการ

7. ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องสนใจองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ ทั้งองค์ประกอบเกี่ยวกับตนเองและสิ่งแวดล้อมดังนี้คือ องค์ประกอบที่เป็นข้อจำกัดอันเนื่องมาจากตัวบุคคล องค์ประกอบที่เป็นแรงผลักดันภายในตัวบุคคล องค์ประกอบที่เป็นข้อจำกัดอันเนื่องมาสิ่งแวดล้อม และองค์ประกอบที่เป็นแรงผลักดันจากสิ่งแวดล้อม ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องช่วยให้ผู้รับบริการได้พิจารณาองค์ประกอบดังกล่าวด้วย จึงจะทำให้เขาได้เลือกหลักสูตรและอาชีพที่เหมาะสม

ซูเปอร์ (นวลศิริ เปาโรหิตย์. 2530 : 78 ; อ้างอิงมาจาก Super. 1963) ให้ความเห็นว่าการให้คำปรึกษาทางอาชีพเป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้ยอมรับและผสมผสานส่วนที่เป็นบุคลิกภาพของตนเองกับบทบาทในโลกของงานอาชีพ ทดสอบภาพพจน์ของตนเองกับสภาพความเป็นจริงของสิ่งแวดล้อมภายนอก เพื่อนำมาซึ่งความพึงพอใจสู่ตนและสู่สังคม นอกจากนี้ ซูเปอร์ (วารสารแนะแนวอาชีพ. 2532 : 11 ; อ้างอิงมาจาก Super. 1963) มีแนวความคิดด้านอาชีพว่า ทุกคนมีพัฒนาการทางอาชีพ ซึ่งจะเกิดขึ้นต่อเนื่องกันไป และเป็นเครื่องส่งเสริมให้แต่ละคนเกิดแนวความคิดเกี่ยวกับตนเองที่เกี่ยวกับอาชีพ โดยพัฒนาการด้านนี้จะเกิดขึ้นในช่วงชีวิตต่าง ๆ เช่น ขั้นของการเจริญเติบโต 0 – 14 ปี ขั้นสำรวจ 15 – 24 ปี ขั้นการตั้งหลักฐาน 25 – 44 ปี ขั้นการดำรงรักษาอาชีพ 45 – 64 ปี และขั้นการเสื่อมถอย 64 ปี

เป็นต้นไป และยังเชื่อกระบวนการสร้างเสริมค่านิยมของตนว่า คนมีแนวโน้มที่จะดำรงรักษาสິงที่เป็นจริงสำหรับตนเองและต้องการเพิ่มพูนประสบการณ์ให้กับตน การรู้จักตนเองอย่างดีอาจทำให้เห็นแนวโน้มของการแสดงตน ทำให้สามารถค้นหาสิ่งที่มีคุณค่าสำหรับตนได้ อันจะมีผลต่อการเลือกอาชีพและการพัฒนาอาชีพ

เยาวลักษณ์ คัดโนภาส (2525 : 168 – 169) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารนิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยในภาคใต้ คือ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา พบว่า บริการให้คำปรึกษาและบริการจัดหางานมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพการจัดบริการให้คำปรึกษาและจัดหางานอยู่ในระดับใช้ได้น้อย ยกเว้นมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ หาดใหญ่ อยู่ในระดับใช้ได้มาก จรรยา กองจินดา (2527 : 217) ศึกษาบริการให้คำปรึกษาในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่า การจัดบริการให้คำปรึกษาของมหาวิทยาลัยทั้งสามแห่งมีปัญหาและอุปสรรคในด้านงบประมาณการดำเนินงาน การประชาสัมพันธ์ ที่มีประสิทธิภาพ และบุคลากรที่ปฏิบัติงาน มัทกานต์ โอฟารัตน์มณี (2532 : 88) วิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิต และนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัย พบว่า นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานด้านบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพและบริการทดสอบอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้ อันเนื่องมาจากนักแนะแนวขาดความรู้ความสามารถในการแนะแนวอาชีพอย่างเพียงพอเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาด้านอาชีพและบริการทดสอบ โรชาน์ (Roshang. 1980 : 1410-A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความต้องการบริการให้คำปรึกษาวิทยาลัยชุมชนกับนักศึกษาปริญญาตรีในระดับมหาวิทยาลัย พบว่า นักศึกษาต้องการบริการให้คำปรึกษาด้านพัฒนาการเรียนและการทำงาน อยู่ในระดับสูง รองลงมาต้องการให้จัดบริการให้คำปรึกษาทางจริยธรรมการประกอบอาชีพ

การให้บริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพนั้น ผู้ให้บริการควรจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคลิภาพของผู้มารับบริการและความแตกต่างของอาชีพ แล้ววิเคราะห์องค์ประกอบทั้งสองให้เหมาะสมโดยผู้ให้คำปรึกษาจะต้องช่วยให้ผู้มารับบริการเกิดความเข้าใจ คุณสมบัติต่าง ๆ และองค์ประกอบของตัวผู้มารับบริการในด้านความถนัด ความสามารถ ความสนใจ รวมทั้งรายละเอียดของอาชีพ ซึ่งอาจจะให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลหรือเป็นหมู่ก็ได้

6. บริการจัดหางาน

เป็นส่วนหนึ่งของบริการแนะแนวอาชีพ มีหน้าที่ในการช่วยจัดหางานให้ผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพ ความสนใจ ความถนัด และความสามารถของตน และมีหน้าที่ช่วยหางานพิเศษให้นิสิตนักศึกษาได้ทำในเวลาว่างหรือในระหว่างปิดภาคฤดูร้อน เพื่อช่วยให้นิสิตนักศึกษามีรายได้พิเศษ และเป็นการช่วยให้นิสิตนักศึกษามีประสบการณ์ในการทำงานเพิ่มขึ้นอีกด้วย นอกจากนี้ยังมีการติดต่อกับหน่วยงานทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนเพื่อช่วยหางานให้นิสิตนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา ทำให้เจ้าหน้าที่บริการจัดหางานในสถาบันอุดมศึกษาได้ทราบถึงคุณสมบัติ และจำนวนของบัณฑิตที่สังคมต้องการข้อมูลดังกล่าวย่อมเป็นประโยชน์ต่อสถาบันอุดมศึกษา ที่จะใช้ในการปรับแผนการศึกษา และการปรับปรุงหลักสูตรของสถาบันให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

วชิรญา บัวศรี (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2527 : 17 ; อ้างอิงมาจาก วชิรญา บัวศรี. ม.ป.ป.) ทบวงมหาวิทยาลัย (สำเนาวิ ขจรศิลป์ และนวลศิริ เปาโรหิตย์. 2530 : 194 ; อ้างอิงมาจาก ทบวงมหาวิทยาลัย. 2527 : 54 – 55) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดหางานในสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติดังนี้คือ

1. เป็นฝ่ายประสานความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายวิชาการของมหาวิทยาลัยกับสังคมภายนอก และช่วยให้นิสิตที่สำเร็จการศึกษาเข้าสู่ตลาดแรงงาน
2. ช่วยนิสิตนักศึกษาสำรวจขอบข่ายของอาชีพต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความสนใจ และบุคลิกภาพของนิสิต ซึ่งจะทำให้นิสิตพอใจในอาชีพและประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอันจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมอีกด้วย
3. ช่วยนักศึกษาที่มาจากชุมชน ซึ่งโดยทั่วไปไม่ค่อยมีโอกาสในสังคม ให้มีโอกาสประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับตนเอง
4. ให้ข้อมูลและวิเคราะห์อาชีพต่าง ๆ ที่มีอยู่ในตลาดแรงงาน
5. ฝึกทักษะและเทคนิคต่าง ๆ ที่จะเอื้อต่อการหางานทำและการทำงาน ช่วยให้เห็นภาพและได้ข้อมูลที่ถูกต้องในเรื่องหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งงาน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมแห่งตน เพื่อหาอาชีพที่ตรงกับความสนใจและความถนัดในอนาคต
6. ช่วยเป็นสื่อกลางระหว่างมหาวิทยาลัยกับนายจ้าง ในเรื่องเกี่ยวกับนิสิตนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา โดยการจัดให้มีบริการจัดหางานให้แก่นิสิตและบัณฑิต

7. จัดให้มีศูนย์เอกสารแนะแนวอาชีพ มีอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น แฟ้มบอก รายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ แหล่งงานทั้งภาครัฐบาลและเอกชน รวมทั้งอาชีพส่วนตัว หนังสือวารสารเกี่ยวกับงานอาชีพ และเทคนิคเพื่อความสำเร็จในการทำงาน เป็นต้น

8. ช่วยนิสิตนักศึกษาหางานพิเศษระหว่างภาคฤดูร้อนนอกเวลาเรียน

7. บริการต่าง ๆ ในบริการด้านการจัดหางาน

สำเนา ขจรศิลป์ (2528 : 7) กล่าวว่า บริการด้านการจัดหางานในสถาบันอุดมศึกษาสามารถช่วยงานให้ผู้สำเร็จการศึกษา และช่วยให้ผู้ที่กำลังศึกษามีประสบการณ์ในการทำงานและให้บรรลุดุติประสงค์นอกจากนี้ยังกำหนดขอบข่ายของบริการจัดหางานเพื่อให้ครอบคลุมบริการต่าง ๆ เช่น

1. บริการข้อมูลด้านอาชีพ เป้าหมายสำคัญของการให้บริการด้านนี้เพื่อช่วยให้นักศึกษาได้ข้อมูลด้านอาชีพในการวางแผนการประกอบอาชีพและการเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษา ส่วนเป้าหมายรองลงมาคือ เพื่อให้นักศึกษาได้ทราบข้อมูลด้านอาชีพ เช่น คุณสมบัติของผู้ที่จะประกอบอาชีพในสาขาต่าง ๆ และเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสำรวจอาชีพต่าง ๆ สำหรับใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ข้อมูลด้านอาชีพนี้ควรจะเก็บไว้ในห้องสมุดอาชีพ เพื่อให้ผู้ต้องการใช้สามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

2. บริการจัดหางานพิเศษให้นักศึกษา เป็นการจัดบริการให้นักศึกษาซึ่งกำลังศึกษาอยู่ได้ทำงานในภาคฤดูร้อนหรือนอกเวลาเรียนทั้งภายในและภายนอกสถานที่ เพื่อหารายได้เป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษา ได้รับประสบการณ์ในการทำงานมากขึ้น ตลอดจนได้รู้จักนายจ้างในวงการอุตสาหกรรมและธุรกิจด้วย

3. บริการจัดหางานสำหรับผู้สำเร็จการศึกษา เป็นบริการที่ช่วยให้ผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำ มีหลายวิธีด้วยกันคือ การประกาศตำแหน่งงานว่าง และจัดสอบข้อเขียน สอบสัมภาษณ์ โดยตัวแทนบริษัททั้งภายในและภายนอกสถาบันอุดมศึกษา ฝึกการกรอกใบสมัครงาน ฝึกการเตรียมตัวสอบข้อเขียนและสอบสัมภาษณ์ นอกจากนี้ยังหาแหล่งงานให้ เป็นต้น

4. บริการศิษย์เก่า เป็นบริการจัดหางานในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อช่วยเหลือบัณฑิต ซึ่งเป็นศิษย์เก่าให้สามารถได้ประกอบอาชีพเหมาะสมกับตนเอง การช่วยเหลือดังกล่าวนี้ทำให้เกิดประโยชน์อย่างมากแก่ศิษย์เก่า สถาบันอุดมศึกษา และประเทศชาติ

5. บริการทางวิชาการ การให้บริการทางวิชาการนั้นทำได้หลายอย่าง เช่น การรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีและระดับปริญญาโทเข้าฝึกภาคปฏิบัติ การให้ความร่วมมือกับสถาบันอื่นโดยการเปิดให้มีการศึกษาดูงาน การบรรยายพิเศษของบุคลากรของบริการจัดหางานในสถานที่ต่าง ๆ และการทำการวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดหางาน ฯลฯ

สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2528 : 7) กล่าวถึง งานบริการจัดหางานว่า มีขอบข่ายงานที่สามารถดำเนินการได้หลายลักษณะ เช่น

1. ให้ข้อมูลด้านตำแหน่งงานว่าง โอกาสในการทำงานทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย โดยประกาศให้ทราบหรือเผยแพร่ในลักษณะเป็นจุลสาร
2. จัดให้นิสิตนักศึกษาได้พบกับตัวแทนนายจ้างที่ต้องการคนทำงาน โดยอาจจัดสถานที่สัมภาษณ์หานายจ้างต้องการ
3. ช่วยให้นิสิตนักศึกษามีทักษะในการกรอกใบสมัคร เขียนประวัติ สอบสัมภาษณ์ และการเตรียมผลงานให้ตัวแทนนายจ้างพิจารณา
4. แนะนำทางให้ติดต่อกับแหล่งงาน รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งงานและรายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพไว้ในห้องสมุดอาชีพ
5. จัดวันนัดพบกับศิษย์เก่าที่ทำงานในที่ต่าง ๆ เพื่อให้มาเล่าประสบการณ์ในการทำงานและวิธีหางานให้รุ่นน้องทราบ
6. จัดหางานชั่วคราว (Part-time Job) ให้นิสิตนักศึกษาได้ทำในระหว่างปิดภาคเรียน เพื่อหาทุนการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน
7. สัมภาษณ์การทำงานของบัณฑิตใหม่ในแต่ละหลักสูตรทุกปี แล้วรายงานให้ฝ่ายวิชาการและฝ่ายบริหารทราบ เพื่อประโยชน์ในการวางแผนรับนิสิตนักศึกษากลุ่มวิชาต่าง ๆ ในปีต่อไป หรือเปลี่ยนหลักสูตรเนื้อหาวิชาการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงาน

8. รวบรวมข้อมูลสถิติจากกรมแรงงาน สำนักงานสถิติแห่งชาติ สมาคมจัดการธุรกิจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บัณฑิตนักศึกษารับความเคลื่อนไหวของตลาดแรงงาน สำหรับการวางแผนในการเลือกวิชาเรียนให้เหมาะสมกับอาชีพในอนาคต

9. ช่วยให้ความสะดวกแก่การสมัครงานของบัณฑิต เช่น การออกไปรับรอง จดหมายแนะนำตัว และเป็นศูนย์กลางที่จะนัดหมายกับนายจ้าง เป็นต้น

บริการจัดหางาน (Placement Services) เป็นบริการเพื่อประสานความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายวิชาการของสถาบันอุดมศึกษากับสังคมภายนอก ช่วยให้นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาเข้าสู่ตลาดแรงงาน ช่วยนิสิตนักศึกษาสำรวจขอบข่ายของอาชีพต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความสนใจ และบุคลิกลักษณะของนิสิตนักศึกษา ซึ่งจะทำให้นักศึกษาพอใจในอาชีพและประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ และเพื่อช่วยให้นักศึกษาที่มาจากชุมชนซึ่งโดยทั่วไปไม่ค่อยมีโอกาสในสังคมให้มีโอกาสประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง ซึ่งบริการจัดหางานประกอบด้วยบริการต่าง ๆ ดังนี้คือ บริการข้อมูลด้านอาชีพ บริการจัดหางานพิเศษให้นิสิตนักศึกษา บริการจัดหางานสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาและบริการทางวิชาการ สำนักวิชา ขจรศิลป์ (2530 : 134 – 137) อนุกรรมการแนะแนว และให้คำปรึกษาด้านการศึกษาและอาชีพของทบวงมหาวิทยาลัย ได้กล่าวถึง การบริการแนะแนวอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา สรุปได้ว่า การวางแผนและการเข้าสู่อาชีพ (Career Planning and Placement Model) เป็นประเภทของการบริการแนะแนวที่เหมาะสมสำหรับการจัดบริการแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยหรือในวิทยาลัยใหญ่ ซึ่งมีคณะวิชาและสาขาวิชาหลายสาขา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการช่วยนิสิตนักศึกษาในการเลือกอาชีพ การวางแผนเพื่อการประกอบอาชีพ และการเข้าสู่อาชีพที่ได้เลือกและเตรียมตัวไว้แล้ว ซึ่งวัตถุประสงค์โดยเฉพาะของการวางแผนและการเข้าสู่อาชีพ มีดังนี้คือ

1. เพื่อเพิ่มความเข้าใจตนเองให้แก่บัณฑิตนักศึกษา
2. เพื่อเพิ่มวุฒิภาวะทางอาชีพให้แก่บัณฑิตนักศึกษา
3. เพื่อพัฒนาทักษะการตัดสินใจ
4. เพื่อพัฒนาการวางแผนอาชีพให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง
5. เพื่อช่วยเพิ่มประสบการณ์ให้แก่บัณฑิตนักศึกษา
6. เพื่อช่วยประชาสัมพันธ์ให้แก่สถาบัน
7. เพื่อช่วยนิสิตนักศึกษาสำรวจหาแหล่งงานอาชีพ

8. เพื่อช่วยนิสิตนักศึกษาและศิษย์เก่าเข้าสู่ตลาดแรงงาน

9. เพื่อร่วมมือกับสำนักงานจัดหางานของรัฐในการหางานให้นิสิตนักศึกษาและศิษย์เก่า

โครงสร้างของการวางแผนและการเข้าสู่อาชีพ ประกอบด้วยหน่วยบริการดังนี้คือ

1. หน่วยพัฒนาการด้านอาชีพ (Career Development Unit) ประกอบด้วยบริการต่าง ๆ 4 บริการคือ

1.1 บริการทดสอบ นักแนะแนวควรจัดหาแบบทดสอบและแบบสำรวจที่สำคัญต่อการแนะแนวอาชีพไว้แก่นิสิตนักศึกษา เช่น แบบสำรวจความสนใจ แบบสำรวจค่านิยม แบบสำรวจบุคลิกภาพ และแบบทดสอบความถนัด เป็นต้น

1.2 บริการให้คำปรึกษา ควรมีให้บริการทั้งด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม

1.3 ห้องสมุดอาชีพ ควรมีข้อมูลด้านอาชีพที่ถูกต้องและทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งควรประกอบด้วยข้อมูลที่สำคัญคือ ลักษณะโดยละเอียดของอาชีพต่าง ๆ แนวโน้มความต้องการแรงงานอาชีพต่าง ๆ ในตลาดแรงงาน ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ แฟ้มบุคคลที่ประสบความสำเร็จในอาชีพต่าง ๆ และข้อมูลเกี่ยวกับทุนการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ

1.4 ระเบียบสะสมของนิสิตนักศึกษา ควรจัดรวบรวมระเบียบสะสมของนิสิตนักศึกษาแต่ละคน เพื่อใช้ในการให้คำปรึกษาและการจัดหางานให้นิสิตนักศึกษา

แคทเทลล์ และชาร์ป (Cattell and Sharp, 1970 : 25 – 233) กล่าวว่า บริการจัดหางานเป็นประโยชน์ในการจัดหางานชั่วคราวหรืองานพิเศษและงานประจำแก่นิสิตนักศึกษาและบัณฑิต โดยไม่ต้องผ่านตัวแทนหรือนายหน้าจัดหางาน เพราะเป็นบริการที่จัดขึ้นเพื่อติดต่อกันโดยตรงระหว่างสถาบันการศึกษากับฝ่ายนายจ้างทั้งภาครัฐบาล รัฐวิสาหกิจและเอกชน ฝ่ายนายจ้างจะทำการติดต่อประสานงานด้านอาชีพและให้รายละเอียดข่าวสารข้อมูลด้านอาชีพและลักษณะงานในหน่วยงานนั้น โดยให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคลเป็นผู้ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงานบริการแนะแนวอาชีพของสถาบันการศึกษาทราบ และประกาศให้นิสิตนักศึกษาและบัณฑิตทราบทั่วถึงกัน ซึ่งเรียกว่า “ข้อมูลสนเทศด้านอาชีพ” ประกอบด้วยชื่อ

แหล่งงาน ลักษณะของอาชีพต่าง ๆ คุณสมบัติของผู้สมัครที่ฝ่ายนายจ้างต้องการ ระดับเงินเดือน ความก้าวหน้าในการทำงาน ความต้องการของอาชีพต่าง ๆ ในตลาดแรงงาน ทั้งปัจจุบันและอนาคต ตลอดจนรายชื่อแหล่งข้อมูลทีมนิสิตนักศึกษาและบัณฑิตสามารถค้นคว้าและศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพชั่วคราวและอาชีพประจำเพิ่มเติมได้ เช่น กรมแรงงาน สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน เป็นต้น ซึ่ง “ห้องสมุดอาชีพ” จะเป็นแหล่งรวบรวมข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ดังกล่าวไว้ในรูปของเอกสาร บทสรุปผลงานวิจัยเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ในตลาดแรงงาน เอกสารสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับบริการแนะแนวอาชีพของสถาบันการศึกษาและหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งนี้โดยมีนักแนะแนวและบรรณารักษ์ที่มีความรู้ทางข้อมูลสนเทศด้านอาชีพเป็นผู้ควบคุมดูแลให้บริการอย่างใกล้ชิด

ในด้านบริการจัดหางาน ศันสนีย์ พงดาวิรัตน์ (2530 : 105 – 110) ได้ศึกษาเรื่องการรับรู้ การใช้บริการด้านกิจการนักศึกษาและความพอใจของนักศึกษาต่อบริการด้านกิจการนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า นักศึกษาปีที่ 4 รับรู้และมาใช้บริการแนะแนวและจัดหางานมากกว่านักศึกษาปีที่ 1 แต่ส่วนใหญ่ทั้งนักศึกษาปีที่ 4 และปีที่ 1 ไม่เคยมาใช้บริการแนะแนว และจัดหางาน และพบว่านักศึกษามีความพอใจในบริการต่าง ๆ ของกิจการนิสิตในระดับปานกลาง มัทกานต์ โอฟารรัตน์มณี (2532 : 89) วิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัย พบว่า ผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบริการจัดหางานอยู่ในระดับมากในด้านการจัดหางานให้นิสิตนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา และการจัดทำข่าวสารอาชีพบริการแก่นิสิตนักศึกษาที่เป็นสมาชิกของบริการจัดหางานคลับ (Culp. 1981 : 347 – A) ได้วิเคราะห์การให้บริการในด้านกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยชุมชน โดยสุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาปีที่ 1 – 4 และนักศึกษาผู้ใหญ่ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าบริการจัดหางานเป็นบริการที่เป็นประโยชน์แก่นักศึกษา สำเนาวั ขจรศิลป์ (2530:103) ศึกษาความเข้าใจ การใช้บริการด้านกิจการนักศึกษาและทัศนคติต่อบริการด้านกิจการนักศึกษา และบริการอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาต่างชาติ ระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยแห่งรัฐมิชิแกน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ทราบเกี่ยวกับบริการที่มหาวิทยาลัยจัดให้ เช่น บริการจัดหางาน บริการทดสอบและบริการอื่น ๆ ต้องใช้เวลาประมาณ 2 ภาคการศึกษา นักศึกษาจึงจะเข้าใจบริการต่าง ๆ ที่ทางสถาบันจัดให้ อมรรัตน์ ประสานศัพท์ (2532 : 143) วิจัยเรื่องการจัดบริการแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยของรัฐ ในส่วนของงาน

บริการจัดงาน พบว่า นักศึกษาต้องการให้นายจ้างมารับสมัครและสัมภาษณ์นิสิตนักศึกษา และบัณฑิตภายในบริเวณมหาวิทยาลัยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.9

กล่าวโดยสรุป การจัดบริการแนะแนวอาชีพในสถาบันการศึกษา เป็นการช่วยให้ นิสิต นักศึกษาสามารถเตรียมตัวให้มีความพร้อมที่จะเข้าสู่โลกของงานอาชีพทั้งในด้านของความรู้ ความสามารถ ความถนัด และประสบการณ์เพื่อจะนำไปประกอบอาชีพต่อไปได้ด้วยดี

การจัดบริการแนะแนวในสถานศึกษา กรมอาชีวศึกษา

1 ประวัติความเป็นมาของงานแนะแนว กรมอาชีวศึกษา

สำเนา ขจรศิลป์ (2530 : 14 – 15) ได้กล่าวถึง ความเป็นมาของงานแนะแนว กรมอาชีวศึกษา ไว้ดังนี้

งานแนะแนวของกรมอาชีวศึกษา แต่เดิมนั้นมีหน่วยงานที่ดำเนินการอยู่ 3 ฝ่าย คือ กรมส่งเสริมอาชีพ ศึกษานิเทศก์ และโรงเรียนรวมทั้งวิทยาลัยในสังกัดกรมอาชีวศึกษา กองส่งเสริมอาชีพ ได้ตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2495 โดยมี ดร.เนบ บุญสิทธิ์ ซึ่งเป็น ผู้ได้รับการศึกษาด้านแนะแนวโดยเฉพาะ เป็นหัวหน้ากอง กองส่งเสริมอาชีพ แบ่งงานออกเป็น 2 แผนก คือ แผนกตรวจสอบและแนะนำ และแผนกอาชีพสงเคราะห์ แผนกตรวจสอบและแนะนำ มีหน้าที่จัดทำแบบทดสอบ ให้คำแนะนำปรึกษาการศึกษาต่อและเลือกอาชีพ แผนกอาชีพสงเคราะห์ มีหน้าที่จัดการอาชีพสงเคราะห์ โดยหางานให้ผู้สำเร็จการศึกษาแล้วและหางานพิเศษให้นักเรียน เพื่อเพิ่มประสบการณ์ในการทำงานและรายได้ให้นักเรียน กองส่งเสริมอาชีพได้ดำเนินงานได้ ประมาณ 20 ปี จึงได้ถูกยุบและให้องค์งานแนะแนวไปให้กองแนะแนว กรมวิชาการ

ศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษาได้จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2495 ต่อมาในปี พ.ศ. 2501 กระทรวงศึกษาธิการได้ทำสัญญากับมหาวิทยาลัยฮาวาย เพื่อดำเนินการโครงการอาชีวศึกษา ขององค์การ ส.ป.อ. โครงการดังกล่าวมีจุดมุ่งหมายเพื่อการเปิดสอนวิชาต่าง ๆ 18 แห่ง ใน 18 จังหวัด โครงการนี้มีส่วนในการพัฒนางานแนะแนวของกรมอาชีวศึกษาเป็นอันมากในปี พ.ศ. 2502 ได้มีศึกษานิเทศก์แนะแนวการปฏิบัติงาน 2 คน เพื่อทำหน้าที่นิเทศฝึกอบรมแนะแนวให้แก่ ครูประจำการและติดตามผล ศึกษานิเทศก์แนะแนวและผู้เชี่ยวชาญจากฮาวายได้ช่วยกันจัดทำ และดัดแปลงแบบทดสอบต่าง ๆ ได้มีการประชุมศึกษาธิการจังหวัดและครูใหญ่ เพื่อทำความ

เข้าใจเกี่ยวกับบริการแนะแนวตลอดจนจัดฝึกอบรมครูผู้ที่จะทำหน้าที่แนะแนวในโรงเรียนต่าง ๆ เมื่อสิ้นสุดโครงการ ส.ป.อ. ในปี พ.ศ. 2506 แล้ว โรงเรียนต่าง ๆ ก็ได้ดำเนินการด้านแนะแนวต่อไป

ในปี พ.ศ. 2527 กรมอาชีวศึกษาได้ประกาศจัดตั้งสำนักงานแนะแนวอาชีพและจัดหางานขึ้นในโรงเรียนและวิทยาลัย โดยจัดให้มีตำแหน่งหัวหน้าสำนักงานหัวหน้างานเจ้าหน้าที่พร้อมทั้งเครื่องมือและอุปกรณ์ สำนักงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน แต่ละแห่งประกอบด้วยงานต่าง ๆ 5 งาน ดังนี้คือ

1. งานรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษา
2. งานอาชีพสนเทศ
3. งานให้คำปรึกษา
4. งานจัดหางาน (จัดวางตัวบุคคล)
5. งานติดตามและประเมินผล

เพื่อให้สำนักงานแนะแนวอาชีพและจัดหางานดังกล่าว ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ กรมอาชีวศึกษาจึงได้จัดให้มีการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ในด้านการแนะแนวอาชีพ และการจัดหางานให้ครู – อาจารย์ ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในด้านการแนะแนวของกรมอาชีวศึกษาทั่วประเทศ

2 บริการแนะแนวในสถานศึกษา กรมอาชีวศึกษา

กรมอาชีวศึกษา (2537) ได้กำหนดหน้าที่ในการจัดบริการแนะแนวด้านต่าง ๆ เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดสามารถจัดงานแนะแนวได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนานักเรียนนักศึกษาในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการแก้ปัญหาการไม่มีงานทำดังนี้

1. งานรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษา จัดทำแบบสอบถาม แบบทดสอบ และแบบเก็บข้อมูลที่จะนำไปสู่การรู้จักนักเรียนนักศึกษาเป็นรายบุคคล รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน นักศึกษา ศึกษาข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในการแนะแนว ให้ข้อมูลแก่ฝ่ายต่าง ๆ ในสถานศึกษา และประสานงานกับศูนย์ข้อมูลการศึกษาเพื่ออาชีพและตลาดแรงงาน
2. งานอาชีพสนเทศ มีหน้าที่รวบรวมข้อมูลสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียน นักศึกษาในการศึกษาและอาชีพ เผยแพร่ข้อสนเทศเกี่ยวกับแหล่งวิธี และแนวทางของการประกอบอาชีพ ภาวะตลาด งานการศึกษา การพัฒนานุคลิกภาพ

3. งานให้คำปรึกษา มีหน้าที่กำหนดตารางเวลา สำหรับการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนนักศึกษา และผู้ปกครองที่มีปัญหาในด้านต่าง ๆ จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานุคลิกภาพ ประสานงานกับทุกฝ่ายในการแก้ปัญหาของนักเรียนนักศึกษา ติดตามผลการให้คำปรึกษา และเสนอแนะข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์แก่ฝ่ายต่าง ๆ

4. งานจัดหางาน มีหน้าที่วางแผนการจัดหางาน การฝึกงานให้แก่แก่นักเรียนนักศึกษา ติดต่อประสานงานกับแหล่งงานเพื่อการฝึกงาน จัดหางานให้แก่แก่นักเรียนนักศึกษารวมทั้งจัดหาทุนเพื่อการศึกษาและการประกอบอาชีพ

5. งานติดตามและประเมินผล มีหน้าที่ติดตามผลการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา ติดตามผลผู้ลาออกระหว่างการศึกษา ประเมินผลงานต่าง ๆ ของงานแนะแนวอาชีพและจัดหางานวิจัยสาเหตุของผู้สำเร็จการศึกษาที่ไม่ม้งานทำ และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและการวางแผนอาชีวศึกษา

การแนะแนวอาชีพ

1 ความหมายของการแนะแนวอาชีพ

สวัสดี สุวรรณอักษร (2527 : 51) ได้ให้ความหมายของการแนะแนวอาชีพว่า การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลได้รู้จักและเข้าใจถึงสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้บุคคลรู้จักและเข้าใจตนเองอย่างลึกซึ้งทุกด้าน คือ สติปัญญา ความสามารถ ความถนัด ความสนใจและอุปนิสัยใจคอว่าเหมาะสมกับงานหรืออาชีพใด
2. ช่วยให้ผู้บุคคลรู้จักและเข้าใจโลกของงานอาชีพต่าง ๆ และองค์ประกอบของงาน เช่น ลักษณะของงานอาชีพ คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ เงินเดือนหรือรายได้ ความมั่นคงในงานอาชีพต่าง ๆ เหล่านี้เป็นต้น
3. ช่วยให้ผู้บุคคลรู้จักเลือกและตัดสินใจเลือกอาชีพอย่างฉลาด ถูกต้องและเหมาะสมกับอัตภาพ
4. ช่วยให้ผู้บุคคลรู้จักตัดสินใจอย่างฉลาดในการเข้ารับการศึกษาศึกษาและฝึกอบรมในวิชาชีพต่าง ๆ

5. ช่วยให้ผู้คนได้มีโอกาสพัฒนาบุคลิกลักษณะของตนให้เหมาะสมกับงานอาชีพ เช่น ความอดทน ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความขยันหมั่นเพียร ความตรงต่อเวลา ความร่วมมือในการทำงาน ฯลฯ

6. ช่วยให้ผู้คนได้มีโอกาสสัมผัสกับงานอาชีพต่าง ๆ ตามความเหมาะสมกับวัย

7. ช่วยให้ผู้คนสามารถปรับตัวให้เข้ากับงานอาชีพ จนประสบความสำเร็จ และมีความสุขในงานอาชีพของตน

นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2530 : 3) มีความเห็นว่า ความหมายของการแนะแนวอาชีพควรจะเปลี่ยนไปจากเดิมทั้งนี้เพราะความหมายของคำว่า “อาชีพ” นั้นเปลี่ยนแปลงไป เดิมคำว่าอาชีพนั้นมีความหมายเป็นเพียงงานที่บุคคลทำหลังจากที่เรียนสำเร็จแล้วเท่านั้น ปัจจุบันความหมายของอาชีพได้รวมเอาความหมายของชีวิตบุคคลทั้งชีวิต จัดเป็นวิธีการดำเนินชีวิตอย่างหนึ่ง คือ มีการพัฒนาของชีวิตรวมทั้งกิจกรรมและการทำงานอยู่ตลอดชีวิต ตั้งแต่วัยเด็ก วัยรุ่น วัยผู้ใหญ่ จนถึงวัยชรา ซึ่งบุคคลจะต้องเปลี่ยนงานอาชีพ มีการตัดสินใจหลายครั้ง การแนะแนวอาชีพในความหมาย ปัจจุบันจึงเป็นงานที่ครอบคลุมและกว้างไกลไปทุกช่วงของชีวิตมนุษย์ ไม่เฉพาะแต่ในวัยที่อยู่ในสถาบันการศึกษาเท่านั้น

อมรรัตน์ ศรีกระจิบ (2532 : 18) ได้สรุป คำจำกัดความของการแนะแนวอาชีพว่า การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสมตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของแต่ละบุคคล รวมทั้งการเตรียมตัวเพื่อเข้าไปประกอบอาชีพ และมีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพนั้น ซึ่งสามารถจัดบริการแนะแนวอาชีพได้โดยอาศัยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้ คือ บริการสำรวจนักเรียนเป็นรายบุคคล บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล และบริการติดตามผลและประเมินผล

อนุพงษ์ สุขเกษม (2537 : 52) ได้ให้คำจำกัดความของการแนะแนวอาชีพว่า การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งที่มุ่งเน้นการช่วยเหลือให้บุคคลมีความสามารถในการเลือกประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมตามความถนัด ความสามารถ ความสนใจของตน ตลอดจนการช่วยเตรียมบุคคลเพื่อการประกอบอาชีพ การช่วยให้บุคคลมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพ และช่วยให้บุคคลสามารถพัฒนาอาชีพของตน

จากที่กล่าวมาแล้วจึงพอสรุปได้ว่า การแนะแนวอาชีพเป็นการช่วยเหลือบุคคลในการเลือกอาชีพ การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ การแสวงหางานทำ และการปรับตัวให้เข้ากับงานเพื่อที่จะประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพและเจริญก้าวหน้า

6.2 หลักการแนะแนวอาชีพ

อนุพงศ์ สุขเกษม (2537 : 52 – 53) ได้กล่าวถึง หลักการแนะแนวอาชีพ

1. การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการต่อเนื่อง การเลือกอาชีพเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นในระยะยาวและค่อยเป็นค่อยไป ควรจะเริ่มการแนะแนวอาชีพตั้งแต่เด็กอยู่ในวัยประถมศึกษา ต่อเนื่องขึ้นไปในระดับมัธยมศึกษา และจนกระทั่งถึงระดับอุดมศึกษา
2. การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์เศรษฐกิจของประเทศ ข้อมูลเกี่ยวกับเจตคติและค่านิยมของสังคม ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อม เป็นต้น
3. การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการที่ต้องการความร่วมมือจากทุก ๆ ฝ่าย
4. การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการที่มุ่งให้บุคคลตัดสินใจด้วยตนเอง โดยยึดถือหลักในเรื่องของการให้บุคคลเป็นผู้กำหนดชีวิตของตน
5. การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการที่ช่วยเหลือบุคคลอย่างเป็นระบบต่อเนื่องกัน ดังนี้
 - 5.1 ช่วยให้ผู้บุคคลรู้จักตนเองว่าตนมีความถนัด ความสามารถ ความสนใจ และบุคลิกภาพอย่างไร เพื่อจะเลือกอาชีพได้เหมาะสมกับตน
 - 5.2 ช่วยให้ผู้บุคคลได้รู้จักข้อมูลทางอาชีพอย่างกว้างขวางในทุก ๆ ด้าน
 - 5.3 ช่วยให้ผู้บุคคลได้รู้จักตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
 - 5.4 ช่วยให้ผู้บุคคลได้มีโอกาสศึกษาฝึกอบรม หรือสัมผัสเกี่ยวข้องกับงานอาชีพต่าง ๆ ตามความเหมาะสม เพื่อให้เกิดทักษะ ความสามารถที่จะออกไปประกอบอาชีพได้
 - 5.5 ช่วยให้ผู้บุคคลมีงานทำหลังจากสำเร็จการศึกษา หรือมีการศึกษาฝึกฝนอบรมเพิ่มเติม เพื่อการประกอบอาชีพในอนาคต
 - 5.6 จัดให้มีการติดตามและประเมินผลเพื่อการปรับปรุงแก้ไข

สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2530 : 17 – 20) ได้ให้หลักการจัดบริการแนะแนวอาชีพไว้ดังนี้

1. การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องการที่บุคคลจะเลือกประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญสามประการคือ

1.1 บุคคลจะต้องรู้จักตัวเองในด้านต่าง ๆ เช่น ในด้านที่เกี่ยวกับความสนใจในอาชีพ ความสามารถ ความถนัด และค่านิยม เป็นต้น

1.2 บุคคลต้องมีความรู้เกี่ยวกับโลกของงาน คือ รู้ว่าในสังคมที่ตนอาศัยอยู่มีอาชีพอะไรอยู่บ้าง บุคคลจะต้องมีความรู้อย่างละเอียดถี่ถ้วนเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ที่ตนเองสนใจและนอกจากนั้นก็จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับตลาดแรงงานอีกด้วย

1.3 บุคคลจะต้องมีระดับวุฒิภาวะที่สูงพอที่จะสามารถวิเคราะห์ตนเองและวิเคราะห์อาชีพได้อย่างดี และสามารถใช้วิจารณญาณตัดสินใจเลือกอาชีพ โดยใช้หลักการวิเคราะห์ตนเองและการวิเคราะห์อาชีพประกอบกัน

2. การจัดบริการแนะแนวอาชีพนั้น ผู้ให้บริการจำเป็นต้องเข้าใจผู้รับบริการ และต้องให้ผู้รับบริการเข้าใจตัวเองอย่างลึกซึ้ง ดังนั้นการจัดบริการแนะแนวอาชีพ จำเป็นต้องมีแบบทดสอบและแบบสำรวจชนิดต่าง ๆ ที่มีคุณภาพดีไว้ใช้ทดสอบ หรือสำรวจบุคลิกภาพของผู้รับบริการ เพื่อให้ผู้ให้บริการได้ทราบและเข้าใจผู้ขอรับบริการได้อย่างลึกซึ้ง และเพื่อให้ผู้ขอรับบริการได้มีความรู้และความเข้าใจตนเองมากขึ้น การรู้จักตนเองอย่างดีพอจะทำให้บุคคลตัดสินใจเลือกอาชีพได้ดียิ่งขึ้น

3. การจัดบริการแนะแนวอาชีพ จำเป็นต้องมีข้อมูลด้านการศึกษาและอาชีพที่ทันต่อเหตุการณ์ที่มีปริมาณมากและมีความถูกต้องดี ข้อมูลด้านการศึกษา เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษาระดับสูงในประเทศและต่างประเทศ ข้อมูลด้านอาชีพ เช่น ลักษณะของอาชีพต่าง ๆ แนวโน้มและความต้องการคนในอาชีพต่าง ๆ ในตลาดแรงงาน ตลอดจนปริมาณคนที่ต้องการหางานทำในสาขาอาชีพต่าง ๆ นอกจากนี้ผู้จัดบริการแนะแนวอาชีพจำเป็นต้องจัดห้องสมุดอาชีพที่มีคุณภาพให้บริการผู้ที่ต้องการทราบข้อมูลด้านการศึกษาและอาชีพด้วย

4. การแนะแนวอาชีพส่งเสริมให้บุคคลมีความรับผิดชอบต่อตนเอง โดยควรยึดหลักว่าบุคคลมีความสามารถในการใช้วิจารณญาณเพื่อตัดสินใจด้วยตนเองได้ ถ้าได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสม ผู้รับบริการโดยเฉพาะนิสิตนักศึกษาเป็นจำนวนมากที่มีความสามารถใน

การตัดสินใจเลือกอาชีพ แต่ยังคงขาดข้อมูลด้านอาชีพ ซึ่งเมื่อได้รับข้อมูลด้านอาชีพโดยละเอียดแล้ว เขาจะสามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้ด้วยตนเอง

5. การตัดสินใจเลือกอาชีพควรมีความยืดหยุ่น เนื่องจากการเลือกอาชีพ เป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลานานหลายปี ดังนั้นในช่วงเวลาดังกล่าวสภาพการณ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับตลาดแรงงานอาจเปลี่ยนแปลงได้ นอกจากนั้นบุคคลยังมีความสามารถที่จะประกอบอาชีพอย่างเหมาะสมได้มากกว่าหนึ่งอย่าง การตัดสินใจเลือกอาชีพของบุคคลจึงต้องมีความยืดหยุ่น เพราะเมื่อบุคคลตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพใดอาชีพหนึ่งแล้ว อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ ถ้าสภาพการณ์ต่าง ๆ ในสังคมเปลี่ยนแปลงไป

6. การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพเป็นสิ่งจำเป็น เพราะบุคคลจะต้องเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพที่ได้เลือกแล้ว จึงจะสามารถประกอบอาชีพนั้นได้ การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพเป็นการพัฒนาบุคคลทางด้านวิชาชีพ สติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ นักแนะแนวและอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ จะต้องช่วยให้นิสิตนักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาวิชาการแขนงต่าง ๆ ตลอดจนการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อช่วยให้นิสิตนักศึกษาเป็นคนที่สมบูรณ์ และมีความสำเร็จในการประกอบอาชีพ

7. การแนะแนวอาชีพเป็นงานของบุคลากรทุกฝ่ายในสถาบันการศึกษา เนื่องจากบริการแนะแนวอาชีพเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาของสถาบัน ดังนั้นบุคลากรทุกฝ่ายในสถาบันอุดมศึกษาควรมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนวอาชีพของสถาบัน ผู้บริหารทั้งฝ่ายกิจการนิสิต นักศึกษาและฝ่ายวิชาการ จะต้องร่วมมือกันวางแผนและดำเนินการให้ระบบการแนะแนวอาชีพมีประสิทธิภาพ ฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษากับคณะวิชาต่าง ๆ จะต้องมีการประสานงานและมีความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ นักแนะแนวและอาจารย์ที่ปรึกษาได้ร่วมมือกันช่วยนิสิต นักศึกษาในการเลือกอาชีพ และเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ หน่วยงานอื่น ๆ ของสถาบันก็มีส่วนสำคัญในการช่วยส่งเสริมสนับสนุนงานแนะแนวอาชีพของสถาบัน ในด้านการติดต่อประสานงาน การจัดสรรงบประมาณของโครงการแนะแนวอาชีพ จึงอาจกล่าวได้ว่าโครงการแนะแนวอาชีพของสถาบันอุดมศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อนิสิตนักศึกษาทั้งหมดได้ก็ด้วยความร่วมมืออย่างจริงจังของบุคลากรทุกฝ่ายของสถาบัน

8. ควรจัดบริการแนะแนวอาชีพให้มีความสมบูรณ์ บริการแนะแนวอาชีพจะมีประสิทธิภาพได้ก็จะต้องมีบริการและกระบวนการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 8.1 บริการสนเทศเกี่ยวกับอาชีพ
- 8.2 มีบริการทดสอบทางอาชีพ
- 8.3 มีบริการให้คำปรึกษาทั้งทางด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม
- 8.4 มีการเก็บรวบรวมระเบียบวาระของนิสิตนักศึกษา
- 8.5 มีกระบวนการพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจ
- 8.6 มีบริการจัดหางานให้นิสิตนักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา
- 8.7 มีการติดตามประเมินผลศิษย์เก่า

9. ควรมีการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกสถาบัน การบริการแนะแนวอาชีพของสถาบันมีความจำเป็นต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น หน่วยงานแนะแนวอาชีพของสถาบันอื่น ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ กรมแรงงาน บริษัทห้างร้าน เป็นต้น

ลอยด์ (Lloyd, 1953 : 83 – 145) ได้ชี้ประเด็นสำคัญของบริการแนะแนวอาชีพว่าเป็นบริการที่ช่วยเหลือให้นิสิตนักศึกษาได้เลือกอาชีพที่เหมาะสมกับความถนัดและความสามารถของตนเอง ช่วยเหลือให้เลือกสาขาวิชาเรียนได้สอดคล้องกับความต้องการของอาชีพต่าง ๆ ในตลาดแรงงาน ทั้งนี้โดยมีการจัดโครงการฝึกอบรมวิชาชีพ จัดโครงการปรับปรุงทักษะในการประกอบอาชีพ และจัดการวางตัวนิสิตนักศึกษาที่เหมาะสมกับสายงานของอาชีพต่าง ๆ ให้แก่ฝ่ายนายจ้าง ซึ่งในการให้บริการแนะแนวอาชีวดังกล่าวควรจัดบริการต่าง ๆ ดังนี้ไว้ ได้แก่ บริการให้คำปรึกษาการศึกษาและอาชีพ บริการทดสอบเชิงจิตวิทยา บริการจัดหางานและบริการห้องสมุดอาชีพ โดยจัดให้นิสิตนักศึกษาและศิษย์เก่าสมัครเป็นสมาชิกของบริการแนะแนวอาชีพ จัดทำระเบียบนิสิต จัดทำการวิจัยและประเมินผลการทำงานจัดบริการแนะแนวอาชีพ และมีการติดต่อประสานงานด้านอาชีพระหว่างสถาบันกับฝ่ายนายจ้าง และเนื่องจากบริการแนะแนวอาชีพเป็นบริการที่จัดขึ้นภายนอกห้องเรียน เพื่อช่วยให้นิสิตนักศึกษาและศิษย์เก่ามีความพร้อมด้านวิชาการ ความถนัด และความสามารถในการประกอบอาชีพโดยสามารถทดสอบและสำรวจได้จากแบบทดสอบเชิงจิตวิทยาและแบบสำรวจเชิงจิตวิทยา ซึ่งทำให้ทราบถึงปัญหาด้านอารมณ์ สังคม การศึกษาและการประกอบอาชีพ เพราะฝ่ายนายจ้างต้องการทราบข้อมูลดังกล่าวเป็นองค์ประกอบในการพิจารณาจ้างงานด้วย นอกจากนี้เหตุผลเหล่านี้แล้วฝ่ายนายจ้างยังต้องการทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับการทำกิจกรรมพิเศษของสถาบัน การทำงาน

พิเศษและการฝึกงานพิเศษทั้งภายในและภายนอกสถาบันขณะเป็นนิสิตนักศึกษาของผู้สมัคร และรายงานด้านสุขภาพร่างกายของผู้สมัครอีกด้วย โทมัส และเคิร์ก (Thomas and Kirk. 1970 : 315 – 325) ให้ความสำคัญของการจัดบริการแนะแนวอาชีพในระดับอุดมศึกษา เป็นการช่วยเหลือให้นิสิตนักศึกษาสามารถเตรียมตัวให้มีความพร้อมที่จะเข้าสู่โลกของงานทั้งในด้านความรู้ ความถนัด ความสามารถ ประสบการณ์ บุคลิกภาพและจิตใจ ต้องได้รับความร่วมมือในการดำเนินงานจัดบริการจากบุคคลทุกฝ่ายของสถาบัน ซึ่งไม่เจาะจงเฉพาะบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือบุคคลจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเท่านั้น นอกจากนี้การจัดบริการแนะแนวอาชีพต้องมีการติดต่อกับประสานงานกับบริการต่าง ๆ ทั้งในส่วนของงานบริการแนะแนวอาชีพและงานอื่น ๆ โดยการติดต่อกันทางโทรศัพท์ การแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูล และการพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน เป็นต้น ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกันคือ เพื่อทำการวิจัยหาแหล่งงานที่ต้องการจ้างงานผ่านการบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัย ประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาคราชการ รัฐวิสาหกิจและเอกชนได้ทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับสถาบัน นิสิตนักศึกษาและบัณฑิตของสถาบันจัดทำงานชั่วคราวหรืองานพิเศษและงานประจำให้แก่ นิสิตนักศึกษาและบัณฑิต

3. ทฤษฎีการแนะแนวอาชีพ

นักแนะแนวอาชีพและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวอาชีพให้แก่ผู้เรียน จำเป็นต้องมีความเข้าใจและมีความรู้ในเรื่องทฤษฎีการแนะแนวอาชีพ เพื่อที่จะได้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพและมีระบบในรูปแบบของทฤษฎีต่าง ๆ ซึ่งได้อธิบายถึงเรื่องของการเลือกอาชีพ และพัฒนาการด้านอาชีพ โดยมีรายละเอียดต่าง ๆ กัน ทฤษฎีการแนะแนวอาชีพเหล่านี้จะเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการจัดอาชีพศึกษาทั้งในโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน (สำเนา ขจรศิลป์. 2525 : 21 – 24) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการแนะแนวอาชีพที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับผลการวิจัย

ทฤษฎีพัฒนาการด้านอาชีพของ ทีดแมน และโอฮารา (Tiedeman and O'Hara's Theory of Career Development)

เดวิด ทีดแมน และโรเบิร์ต โอฮารา ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกอาชีพและการปรับตัวในการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล และมีการพัฒนามาเป็นระยะเวลานาน

ทฤษฎีนี้ได้อธิบายพัฒนาการด้านอาชีพด้วยการแบ่งออกเป็น 2 ชั้น ดังนี้

1. ชั้นเตรียมเลือกอาชีพ (The Period of Anticipation of Decision Making or Preoccupation) เป็นชั้นที่บุคคลต้องเผชิญกับปัญหาเฉพาะหน้า เช่น จะต้องตัดสินใจเลือกหลักสูตรที่จะต้องเรียน เริ่มคิดเตรียมการที่จะเลือกอาชีพต่อไปในอนาคตซึ่งบุคคลจะได้กระบวนการวิเคราะห์แยกแยะรายละเอียดเกี่ยวกับตนเองและสิ่งแวดล้อม และก่อตัวเป็นความคิดที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาเรียนหรือเลือกอาชีพ ชั้นเตรียมเลือกอาชีพแบ่งออกเป็น 4 ชั้นย่อย ดังนี้

1.1 ชั้นสำรวจ (Exploration) บุคคลจะสำรวจและประเมินตนเองในด้านต่าง ๆ เช่น ความถนัด ความสามารถ ความสนใจ ความต้องการ และสำรวจลักษณะสาขาหรือลักษณะอาชีพถึงข้อดี และข้อบกพร่อง

1.2 ชั้นการก่อตัวของความคิด (Crystallization) เมื่อได้ประเมินตนเองและวิเคราะห์อาชีพตลอดจนสาขาวิชาแล้ว ก็จะรวมตัวเป็นแนวความคิดเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาหรืออาชีพต่อไป

1.3 ชั้นการทดลองเลือกอาชีพ (Choice) ชั้นนี้บุคคลจะตัดสินใจเองเลือกสาขาการเรียนหรืออาชีพ

1.4 ชั้นการพิจารณารายละเอียดเพื่อความกระจ่างแจ้งในการตัดสินใจ (Clarification of Specification) ชั้นนี้บุคคลจะหารายละเอียดเพิ่มเติมในสาขาวิชาหรืออาชีพที่เลือกไว้แล้วนั้นเพื่อการตัดสินใจที่แน่นอน

2. ชั้นการประกอบอาชีพและการปรับตัวในการทำงาน (The Period of Implementaion and Adjustment) เมื่อบุคคลตัดสินใจเลือกสาขาการเรียนหรืออาชีพได้แล้วก็จะไปสู่ขั้นดำเนินการศึกษา หรือประกอบอาชีพตามที่ได้เลือกไว้แล้วนั้น ชั้นนี้จะแบ่งออกเป็น 3 ชั้นย่อย ดังนี้

2.1 ชั้นการนำตนเองเข้าสู่การศึกษาหรืออาชีพ (Induction) ชั้นนี้บุคคลจะเข้าศึกษาหรือประกอบอาชีพตามที่ตนได้ตัดสินใจเลือกแล้ว

2.2 ชั้นการยืนยันให้มั่นใจ (Reaffirmation) ชั้นนี้บุคคลจะยืนยันการตัดสินใจเดิม หรือต้องการเปลี่ยนแปลง ถ้าหากบุคคลไม่ประสบความสำเร็จหรือประสบปัญหา

เกี่ยวกับการศึกษาหรือการประกอบอาชีพที่เลือกแล้วนั้น เขาต้องมีการสำรวจปรับปรุงตนเอง เพื่อตัดสินใจเลือกใหม่ หรือไม่ บุคคลก็จะสามารถเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจได้ในขั้นนี้

2.3 **ขั้นความมั่นคงในการประกอบอาชีพ (Integration)** ตัวบุคคลประสบความสำเร็จในการศึกษาหรือประกอบอาชีพที่ได้เลือกไว้แล้วนั้น ก็จะเป็นกำลังใจให้บุคคลมุ่งมั่นศึกษาหรือประกอบอาชีพให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

จะเห็นได้ว่า การตัดสินใจเลือกอาชีพและการปรับตัวในการประกอบอาชีพ มีพัฒนาการติดต่อกัน 2 ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมเลือกอาชีพ ขั้นประกอบอาชีพและการปรับตัวในการทำงาน ซึ่งในแต่ละขั้นตอนเป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลานานเป็นการพัฒนาที่เป็นไปตามลำดับขั้นติดต่อกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1 งานวิจัยในประเทศ

อรสา หงษ์นิกร (2529 : 99 – 102) ศึกษาความต้องการ และความพึงพอใจ บริการแนะแนวของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการบริการแนะแนวในทุกด้าน ปริมาณสูง บริการที่ต้องการมากที่สุดคือ บริการข้อมูลอาชีพ บริการจัดหางาน บริการให้คำปรึกษา และบริการทดสอบ นอกจากนี้พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เคยมารับบริการ สำหรับนักศึกษาที่มาใช้บริการก็มีความพึงพอใจต่อบริการแนะแนวในระดับปานกลาง

อรสา หงษ์นิกร ได้ให้ข้อเสนอแนะต่อมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์งานแนะแนวให้มากขึ้น รวมทั้งจัดบริการแนะแนวให้ตรงกับความต้องการของนักศึกษา สำหรับบุคลากรแนะแนวควรได้รับการพัฒนาและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงานให้ชัดเจน โดยสนับสนุนบุคลากรให้มีโอกาสศึกษาหรือกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงานให้ชัดเจน โดยสนับสนุนบุคลากรให้มีโอกาสศึกษาหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับการแนะแนวรวมทั้งหาวิธีปรับปรุงแนะแนวให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นอยู่เสมอ

คันสนีย์ ฟองดาวิรัตน์ (2530 : 105 – 110) ศึกษาเรื่องการรับรู้ การใช้ และความพอใจของนักศึกษาต่อบริการด้านกิจการนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า นักศึกษาปีที่ 4 และนักศึกษาปีที่ 1 มีความแตกต่างกันในเรื่องการรับรู้ และการใช้บริการ

แนะแนวและจัดหางาน โดยนักศึกษาปีที่ 4 รับรู้และมาใช้บริการแนะแนวและจัดหางานมากกว่านักศึกษาปีที่ 1 แต่ส่วนใหญ่ นักศึกษาปีที่ 4 และปีที่ 2 ไม่เคยมาใช้บริการแนะแนวและจัดหางานสำหรับความพอใจในบริการต่าง ๆ ของงานกิจการนักศึกษาพบว่า มีความพอใจในระดับปานกลาง นอกจากนี้ได้ให้ข้อเสนอแนะต่อมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ดังนี้

1. มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนการดำเนินงานกิจการนักศึกษาในทุกด้าน ทั้งด้านงบประมาณ สถานที่ ครุภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์ และบุคลากร
2. กองกิจการนักศึกษาควรปรับปรุงวิธีการประชาสัมพันธ์ โดยการเผยแพร่ข่าวสารจูงใจให้นักศึกษามาใช้บริการมากขึ้น
3. ควรจัดประชุมหรือฝึกอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรที่ปฏิบัติงาน ให้มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญา จุดมุ่งหมาย และนโยบายในการบริการ เพื่อให้เห็นคุณค่าและมีทัศนคติที่ดีต่องาน
4. ควรปรับปรุงการให้บริการแต่ละด้านให้เกิดประโยชน์แก่นักศึกษา โดยเฉพาะบริการแนะแนวและจัดหางาน บริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ บริการทดสอบ และบริการห้องสมุดอาชีพ

สมพร ขำอ่อน (2532 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องลักษณะความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลเขตการศึกษา 7 ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจัดเรียงลำดับความต้องการใน 4 ด้าน ได้ดังนี้

- อันดับ 1 ด้านบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ
- อันดับ 2 ด้านบริการวางตัวนักเรียนเข้าในกิจกรรมเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพ
- อันดับ 3 ด้านบริการสนเทศด้านอาชีพ
- อันดับ 4 ด้านบริการวิเคราะห์หรือรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล

ลักษณะความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยส่วนรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้านตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ด้านบริการวิเคราะห์หรือรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล ด้านบริการสนเทศด้านอาชีพ และด้านบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านบริการจัดวางตัวนักเรียนเข้าใน

กิจกรรมเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปราณี พันธุ์สว่าง (2532 : 116 – 125) ได้ศึกษาความต้องการบริการแนะแนวของ นักศึกษาในวิทยาลัยครูพิบูลสงคราม พิษณุโลก สหวิทยาลัยพุทธชินราช ผลวิจัยพบว่า นักศึกษามีความต้องการแต่ละบริการดังนี้ บริการรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล นักศึกษา ทุกสาขาวิชาส่วนใหญ่มีความต้องการในระดับสูงเกี่ยวกับความต้องการบริการทดสอบ เพื่อวัด ความสามารถทางสติปัญญา เป็นลำดับที่ 2 บริการสนเทศทางการศึกษาและอาชีพ นักศึกษา รวมทุกสาขามีความต้องการข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งประกอบอาชีพสูงสุด บริการสนเทศด้าน สังคมและการปรับตัว นักศึกษารวมทุกสาขาส่วนใหญ่มีความต้องการข้อมูล ความรู้เกี่ยวกับ เหตุการณ์ในปัจจุบันมากที่สุด บริการสนเทศด้านการปฐมนิเทศ นักศึกษารวมทุกสาขามีความ ต้องการทราบวิธีการวัดผลการเรียนมากที่สุด บริการให้คำปรึกษา นักศึกษารวมทุกสาขามี ความต้องการให้คำปรึกษาด้านการเลือกอาชีพและการประกอบอาชีพมากที่สุด

พาริดา ประธาน (2533 : บทคัดย่อ) ได้สำรวจความต้องการบริการแนะแนวของ นักศึกษาผู้ใหญ่ ในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ มีความต้องการบริการแนะแนว ทั้ง 5 ด้าน ในระดับมาก นักศึกษาผู้ใหญ่ชายและหญิงมีความต้องการบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการในระดับมากทุกบริการ และนักศึกษาผู้ใหญ่ชายและหญิงมีความต้องการบริการแนะ แนวโดยส่วนรวมทั้ง 5 บริการไม่แตกต่างกัน นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและ มัธยมศึกษาตอนปลาย มีความต้องการบริการแนะแนว 5 บริการในระดับมากทุกบริการ เมื่อ พิจารณาแต่ละบริการพบว่าบริการจัดหางาน มีความต้องการบริการแนะแนวแตกต่างกัน นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุ 14 – 17 ปี 18 – 21 ปี และ 22 – 60 ปี มีความต้องการบริการแนะแนว ทั้ง 5 บริการ ในระดับมาก

ภวังรัตน์ สราญรมย์ (2534 : 72 – 73) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการบริการ แนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดอุทัยธานี พบว่า บริการจัดวาง ตัวบุคคล นักศึกษาผู้ใหญ่มีความต้องการอยู่ในระดับมาก คือ การช่วยเหลือนักศึกษาให้เลือก วิชาเรียนที่เหมาะสมกับตัวนักเรียน และการจัดให้เรียนเป็นกลุ่มตามสภาพของท้องถิ่น บริการ ให้คำปรึกษา นักศึกษาผู้ใหญ่มีความต้องการอยู่ในระดับมาก คือ การให้คำปรึกษาทางด้าน การเลือกอาชีพและการประกอบอาชีพ และต้องการจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่คอยให้คำปรึกษา

พจนา กิยะสูตร (2535 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนว ตามสภาพที่จัดจริง และตามความคาดหวังของผู้บริหาร อาจารย์แนะแนว และผู้รับบริการแนะแนวของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดมีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ปานกลางทุกด้าน บริการให้คำปรึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มณีรัตน์ ศิริสุขโขดม (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาทางไกลเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนในเขตภาคกลาง พบว่า นักศึกษาทางไกลเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นว่าการจัดบริการแนะแนว สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาแต่ละบริการพบว่า การจัดบริการให้คำปรึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาทางไกลที่มีอายุ 13 – 18 ปี 19 – 35 ปี และ 36 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน นักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน นักศึกษาทางไกลที่ประกอบอาชีพแล้วและยังไม่ได้ประกอบอาชีพ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การจัดบริการให้คำปรึกษา และการจัดบริการจัดวางตัวบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภาวิณี จิตตเสถียร (2535 : บทคัดย่อ) ได้สำรวจความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลในเขตภาคเหนือ สังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษาทุกวิทยาลัยมีความต้องการบริการแนะแนวในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ และเมื่อเปรียบเทียบความต้องการของนักศึกษาตามวิทยาลัย พบว่า มีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้

1.1 บริการรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคลเกี่ยวกับการทดสอบสุขภาพ ตรวจสุขภาพและบันทึกความประพฤติของนักศึกษา

1.2 บริการรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคลเกี่ยวกับการชี้แจงนโยบายและการใช้บริการของวิทยาลัย การใช้ห้องสมุด ให้ข้อมูลลักษณะวิชาชีพพยาบาล การเรียนภาคทฤษฎี

และปฏิบัติ การสร้างสัมพันธภาพกับทีมสุขภาพและผู้ป่วย ให้ข้อมูลบุคคลดีเด่นสาขาพยาบาล บริการสุขภาพและอาหาร

1.3 บริการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติในห้องทดลอง โรงพยาบาล และชุมชน การปรับตัวให้เข้ากับอาจารย์ และเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล บริการสุขภาพ นวัตกรรม ทางอารมณ์ และให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม

1.4 บริการจัดวางตัวบุคคลเกี่ยวกับให้มีมุมมองต่าง ๆ กิจกรรมส่งเสริมบุคลิก ภาพ จัดสอนพิเศษ จัดหางาน และเลือกที่ทำงาน จัดเงินทุนกิจกรรม และยืมเงินจากวิทยาลัย

1.5 บริการติดตามผลเกี่ยวกับการติดตามผลการเรียน การรับบริการและ จัดบริการแนะแนว ส่งผลการเรียนให้ผู้ปกครองและเจ้าของทุนและทำสถิติศิษย์เก่า

2. นักศึกษาทุกชั้นปีมีความต้องการบริการแนะแนวในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ และเมื่อเปรียบเทียบความต้องการของนักศึกษาแต่ละชั้นปีพบว่า มีความต้องการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้

2.1 บริการรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล เกี่ยวกับทำระเบียบสะสม และ ศึกษานักศึกษาตามความจำเป็น

2.2 บริการสนเทศ เกี่ยวกับคู่มือนักศึกษา ชี้แจงนโยบาย แนะนำบุคคลใน วิทยาลัย การใช้ห้องสมุด และการเรียนภาคปฏิบัติ

2.3 บริการให้คำปรึกษา เกี่ยวกับการฝึกภาคปฏิบัติ มีห้องให้คำปรึกษาเฉพาะ และอาจารย์ควรมีเวลาให้

2.4 บริการติดตามผลเกี่ยวกับบริการแนะแนว ส่งผลการเรียนให้ผู้ปกครอง และเจ้าของทุนทราบ

สำหรับบริการจัดวางตัวบุคคล พบว่า นักศึกษาแต่ละชั้นปีมีความต้องการ ไม่แตกต่างกัน

วิไลลักษณ์ รักสัจจา (2536 : 87) ได้ศึกษาความต้องการบริการแนะแนวของ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ โดยแบ่งความต้องการบริการแนะแนวเป็น 5 บริการ ดังนี้คือ

บริการสำรวจข้อมูลเป็นรายบุคคล พบว่า นักเรียนเพศชายและเพศหญิงมีความ ต้องการบริการสำรวจข้อมูลในรายบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ และแผนการเรียนศิลป์มีความต้องการบริการสำรวจข้อมูล เป็นรายบุคคลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บริการสนเทศ พบว่า นักเรียนเพศชาย และเพศหญิงมีความต้องการบริการ เสนอแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ และแผนการเรียนศิลป์มีความต้องการบริการเสนอแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บริการให้คำปรึกษา พบว่า นักเรียนเพศชาย และเพศหญิงมีความต้องการ บริการให้คำปรึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนแผนการเรียน วิทยาศาสตร์ และแผนการเรียนศิลป์มีความต้องการบริการให้คำปรึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บริการจัดวางตัวบุคคล พบว่า นักเรียนเพศชาย และเพศหญิงมีความต้องการ บริการจัดวางตัวบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนแผนการ เรียนวิทยาศาสตร์ และแผนการเรียนศิลป์มีความต้องการบริการจัดวางตัวบุคคลแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บริการติดตามและประเมินผล พบว่า นักเรียนเพศชาย และเพศหญิงมีความ ต้องการบริการติดตามและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ และแผนการเรียนศิลป์มีความต้องการบริการติดตามผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สุภาพร ศรีธัญญลักษณ์ (2536 : 89 – 92) ได้ศึกษาปัญหาของนักศึกษาทาง ไกลและความต้องการรับบริการแนะแนวจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในภาคเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการรับบริการให้คำปรึกษา และความต้องการรับบริการจัดวาง ตัวบุคคล โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษาทางไกลที่มีเพศ ระดับชั้นเรียน และมี พื้นฐานการศึกษาในระบบโรงเรียนต่างกัน มีความต้องการรับบริการแนะแนวไม่แตกต่างกัน นักศึกษาทางไกลที่มีอายุต่างกันและอยู่ในเขตของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาค เหนือต่างกัน มีความต้องการรับบริการแนะแนวต่างกัน

อาภรณ์ แก้วมาลา (2537 : 114 – 115) ศึกษาความต้องการบริการให้คำปรึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 โดยจำแนกตามเพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เขตการศึกษา 7 เพศชาย และเพศหญิง มีความต้องการบริการให้คำปรึกษา ดังนี้

1.1 ด้านการศึกษา พบว่า มีความต้องการบริการให้คำปรึกษาด้านการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องจัดให้มีการสำรวจความสนใจ ความถนัด ความสามารถของนักเรียน โดยการใช้แบบสำรวจและแบบทดสอบ และจัดให้มีการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพด้านการเรียนเป็นรายกลุ่ม โดยให้นักเรียนที่ประสบความสำเร็จในด้านการเรียนเป็นที่ปรึกษาของกลุ่ม

1.2 ด้านอาชีพ พบว่า มีความต้องการบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องจัดให้มีข้อมูลอย่างละเอียดเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ เพื่อประกอบในการให้คำปรึกษา และให้คำปรึกษาในเรื่องการเตรียมตัว เพื่อสอบสัมภาษณ์

1.3 ด้านส่วนตัว และสังคม พบว่า มีความต้องการบริการให้คำปรึกษาด้านส่วนตัว และสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเกี่ยวกับการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม จัดกลุ่มนักเรียนที่มีความสนใจในเรื่องบุคลิกภาพ ได้มีโอกาสพบปะกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเกี่ยวกับการทำตนให้เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เขตการศึกษา 7 ที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ มีความต้องการบริการให้คำปรึกษา ดังนี้

2.1 ด้านการศึกษา พบว่า นักเรียนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับปานกลาง มีความต้องการบริการให้คำปรึกษาด้านการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับต่ำ มีความต้องการบริการให้คำปรึกษาด้านการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ด้านอาชีพ พบว่า นักเรียนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางกับต่ำมีความต้องการบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเพื่อให้เข้าใจถึงความสามารถ และบุคลิกภาพของตนเอง เพื่อประกอบการพิจารณาความเหมาะสมกับอาชีพที่สนใจเป็นรายบุคคล และรายกลุ่ม

2.3 ด้านส่วนตัว และสังคม พบว่า นักเรียนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางกับต่ำ มีความต้องการบริการให้คำปรึกษาด้านส่วนตัว และสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีในสังคม

พันธ์เพ็ญ ทิพย์เพชร (2540 : บทคัดย่อ) การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนวิชาชีพระยะสั้น ตามทัศนะของนักศึกษาผู้ใหญ่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตภาคใต้ ใน 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ทักษะวิชาชีพ ด้านความสามารถในการสอน ด้านบุคลิกภาพ และคุณธรรมของครู และด้านการให้คำปรึกษา และแนะแนว ผลการศึกษาวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูผู้สอนวิชาชีพระยะสั้น ตามทัศนะของนักศึกษาผู้ใหญ่ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตภาคใต้ พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ต้องการครูสอนวิชาชีพระยะสั้น ที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่มีความต้องการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนวิชาชีพระยะสั้น ในด้านบุคลิกภาพ และคุณธรรมของครูอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่น ๆ มีความต้องการอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านความสามารถในการสอน ด้านการให้คำปรึกษา และแนะแนว และด้านความรู้ และทักษะวิชาชีพ

2. เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนวิชาชีพระยะสั้น ตามทัศนะของนักศึกษาผู้ใหญ่ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตภาคใต้ โดยจำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ วุฒิการศึกษา คณะวิชาที่ศึกษา และรอบที่ศึกษา สรุปได้ดังนี้

2.1 นักศึกษาผู้ใหญ่มีเพศต่างกัน มีความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนวิชาชีพระยะสั้น โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนวิชาชีพระยะสั้น โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนวิชาชีพระยะสั้น โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาผู้ใหญ่ ที่มีอาชีพรับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความต้องการเกี่ยวกับ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนวิชาชีพระยะสั้น โดยรวมมากกว่านักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอาชีพรับจ้าง

2.4 นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของครูสอนวิชาชีพระยะสั้น โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีคณะที่ศึกษาต่างกัน มีความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูผู้สอนวิชาชีพระยะสั้น โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาผู้ใหญ่ที่ศึกษา คณะศิลปหัตถกรรม คณะช่างอุตสาหกรรม และ คณะคหกรรม มีความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนวิชาชีพระยะสั้น โดยรวมมากกว่านักศึกษาผู้ใหญ่ คณะพาณิชยกรรม

สมจิตร ยิ่งยงดำรงฤทธิ์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของ นักศึกษาวิชาชีพลูกสุตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขต กรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการสอน ด้านครูผู้สอน และด้าน ตัวผู้เรียน และเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักศึกษา จำแนกตามตัวแปร อายุ อาชีพ ระดับความรู้เดิม รวมการเรียน และสถานที่ที่ศึกษา ตลอดจนรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพลูกสุตรระยะสั้น ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. นักศึกษามีปัญหาการเรียน ทั้งโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับน้อย แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของแต่ละด้าน พบว่า ด้านหลักสูตร คือ เนื้อหาวิชาที่เรียนรวบรัดเกินไป ด้านกระบวนการสอน คือ การสอนกระทำเฉพาะในสถานศึกษา ผู้เรียนไม่มีโอกาสออกไปดูงาน/ฝึกงานนอกสถานที่ ครูผู้สอนคือ ครูเจ้าระเบียบเกินไป และด้านตัวผู้เรียน คือ ผู้เรียน ไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน

2. นักศึกษาที่มีอายุ อาชีพ และระดับความรู้เดิมต่างกัน มีปัญหาการเรียนทั้งโดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. นักศึกษาที่ศึกษาในรอบการศึกษาที่ต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามี

ปัญหาการเรียน ด้านครูผู้สอน และด้านตัวผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. นักศึกษาที่ศึกษาในสถานที่ที่ศึกษาต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนด้านหลักสูตร และด้านครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. นักศึกษามีความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการเรียน คือ เวลาเรียนที่กำหนดให้น้อยเกินไป หนังสือและตำราเรียนไม่เพียงพอกับผู้เรียน จำนวนครูผู้สอนมีน้อย นักศึกษาเรียนไม่รู้เรื่องทำให้เกิดความเบื่อหน่ายไม่อยากมาเรียน และสถานที่เรียนคับแคบเกินไป สำหรับส่วนที่เป็นข้อเสนอแนะ คือ ควรเพิ่มระยะเวลาเรียน ควรนำเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ทันสมัยมาใช้ประกอบการสอน ครูควรให้ความสนใจ และเอาใจใส่ต่อผู้เรียนให้มากขึ้น ควรให้นักศึกษาได้มีโอกาสทบทวนบทเรียนโดยให้ฝึกปฏิบัติให้มาก ๆ และควรจัดห้องเรียนให้เหมาะสม และเป็นสัดส่วน

2. งานวิจัยในต่างประเทศ

ฟอริซท์ (Forsythe. 1972 : 566 – 567) ได้ศึกษาความเห็นของผู้ให้คำปรึกษา และนักเรียนที่มีต่อหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา โดยทำการศึกษาที่วิทยาลัยชุมชน รัฐเทนเนสซี ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความเห็นว่า การให้คำปรึกษาทางด้านการเรียน และการเลือกอาชีพเป็นเรื่องสำคัญที่สุด

โคแครน (Cochrane. 1973 – 1974) ได้ศึกษาการจัดระบบและการบริหารงาน แนวทางการบริการให้คำปรึกษาของวิทยาลัยชุมชน รัฐอินเดียนา ผลการศึกษา พบว่า สองในสามของวิทยาลัยชุมชนทั้งหมดให้จัดบริการต่าง ๆ คือ ประถมนิเทศ ให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การสำรวจอาชีพ

คัลป์ (Culp. 1981 : 145 – 149) ได้วิเคราะห์การให้บริการด้านกิจการนักศึกษา ที่วิทยาลัยชุมชนซิมิโนล พบว่า บริการที่เป็นประโยชน์กับนักศึกษา คือ การจัดหางานบริการให้คำปรึกษาและอาชีพ และเทคนิคการเรียน และการประชุมนิเทศ ส่วนนักศึกษาใหม่สนใจที่จะใช้

บริการให้คำปรึกษาในด้านการเรียนและอาชีพ บริการปฐมนิเทศ ส่วนนักศึกษาใหม่สนใจที่จะใช้บริการให้คำปรึกษาในด้านการเรียนและอาชีพ บริการปฐมนิเทศ และเทคนิคการเรียน และนักศึกษาผู้ใหญ่เห็นว่าบริการจัดหางานในระหว่างศึกษา บริการให้คำปรึกษาด้านการศึกษามีไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาใหม่ และนักศึกษาที่ศึกษาในวิทยาลัยมากกว่าสองภาคเรียนไม่สนใจบริการให้คำปรึกษาด้านส่วนตัวและสังคม

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวทั้งในและต่างประเทศ สรุปได้ว่า ส่วนใหญ่เห็นว่าการแนะแนวมีความสำคัญและจำเป็น แต่ยังคงจัดบริการแนะแนวไม่ครอบคลุมทั้ง 5 บริการ คือ บริการสำรวจข้อมูลตนเอง บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคลและบริการติดตามผล การจัดบริการแนะแนวบางกิจกรรมจัดได้มากบางกิจกรรมจัดได้น้อยทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสนใจ ความต้องการและการเห็นความสำคัญ ของการนำไปใช้ประโยชน์ได้ของนักศึกษา นอกจากนี้ ยังพบว่า นักศึกษาที่มี เพศ อายุ ระดับชั้นเรียน สถานภาพสมรสและการมีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นและความต้องการเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวแตกต่างกัน ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้าต่อไปนี้

สมมุติฐานของการวิจัย

1. นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของวิทยาลัยสารพัดช่าง แตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของวิทยาลัยสารพัดช่าง แตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของวิทยาลัยสารพัดช่าง แตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของวิทยาลัยสารพัดช่าง แตกต่างกัน

5. นักศึกษาที่ศึกษาประเภทวิชาต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของวิทยาลัยสารพัดช่าง แตกต่างกัน

6. นักศึกษาที่ศึกษารอบต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของวิทยาลัยสารพัดช่าง แตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ของนักศึกษา
หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน
ในวิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 ได้แก่ วิทยาลัยสารพัดช่างราชบุรี วิทยาลัยสารพัดช่าง
กาญจนบุรี วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรสงคราม วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบุรี วิทยาลัยสารพัดช่าง
บรรหาร – แจ่มใส ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2542 จำนวน 2,007 คน
ดังนี้

1.1 วิทยาลัยสารพัดช่างบรรหาร – แจ่มใส	จำนวนนักศึกษา 478 คน
1.2 วิทยาลัยสารพัดช่างราชบุรี	จำนวนนักศึกษา 438 คน
1.3 วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรสงคราม	จำนวนนักศึกษา 315 คน
1.4 วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบุรี	จำนวนนักศึกษา 83 คน
1.5 วิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี	จำนวนนักศึกษา 697 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้มาจากประชากรข้างต้น โดยการกำหนด
ด้วยตารางสำเร็จของยามานะให้ความคลาดเคลื่อนระดับ 0.5 (Yamana. 1967 : 886) ได้กลุ่ม
ตัวอย่าง 356 คน และได้ใช้การสุ่มแบบหน่วย โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. จำแนกนักศึกษาโดยแบ่งตามสถานศึกษา ประเภทวิชา และรอบที่ศึกษา
2. ใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยการจับสลากมา 1 ห้องเรียน จากทุกสถานศึกษา
ทุกประเภทวิชาและทุกรอบที่ศึกษา ใช้จำนวนนักศึกษาในห้องนั้น ๆ เป็นกลุ่มตัวอย่างได้กลุ่ม
ตัวอย่างทั้งสิ้น 356 คน ดังปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตาราง 1 จำนวนประชากร จำแนกตามสถานศึกษา ประเภทวิชา รอบที่ศึกษา

สถานศึกษา	ประเภทวิชา												รวม
	ประเภทวิชาอุตสาหกรรม			ประเภทวิชาคหกรรม			ประเภทวิชาพาณิชยกรรม			ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม			
	รอบเช้า	รอบบ่าย	รอบค่ำ	รอบเช้า	รอบบ่าย	รอบค่ำ	รอบเช้า	รอบบ่าย	รอบค่ำ	รอบเช้า	รอบบ่าย	รอบค่ำ	
วช.บรรพการ - แม่ฉิมเส	-	-	83	42	20	115	-	-	98	30	22	68	478
วช.ราชบุรี	-	-	130	48	31	70	-	-	105	50	-	-	434
วช.สมุทรสงคราม	17	-	20	75	12	80	45	26	40	-	-	-	315
วช.เพชรบุรี	-	-	-	27	26	-	30	-	-	-	-	-	83
วช.กาญจนบุรี	-	-	165	132	105	140	-	-	115	10	-	30	697
รวม	17	-	398	314	182	437	65	26	358	90	22	98	2007

ตาราง 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานศึกษา ประเภทวิชา รอบที่ศึกษา

สถานศึกษา	ประเภทวิชา												รวม
	ประเภทวิชาอุตสาหกรรม			ประเภทวิชาคหกรรม			ประเภทวิชาพาณิชยกรรม			ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม			
	รอบเช้า	รอบบ่าย	รอบค่ำ	รอบเช้า	รอบบ่าย	รอบค่ำ	รอบเช้า	รอบบ่าย	รอบค่ำ	รอบเช้า	รอบบ่าย	รอบค่ำ	
	รอบเช้า	รอบบ่าย	รอบค่ำ	รอบเช้า	รอบบ่าย	รอบค่ำ	รอบเช้า	รอบบ่าย	รอบค่ำ	รอบเช้า	รอบบ่าย	รอบค่ำ	
วช.บรรพการ - แม่ไม้มโหรี	-	-	15	10	5	16	-	-	15	7	5	15	88
วช.ราชบุรี	-	-	17	8	9	15	-	-	17	7	-	-	73
วช.สมุทรสงคราม	6	-	12	8	6	20	13	7	10	-	-	-	82
วช.เพชรบุรี	-	-	-	12	7	-	12	-	-	-	-	-	31
วช.กาญจนบุรี	-	-	15	6	11	15	-	-	15	5	-	15	82
รวม	6	-	59	44	38	66	25	7	57	19	5	30	356

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. กำหนดขอบเขตและเนื้อหาที่จะสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตัวแปร
2. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญการบริการแนะแนวอาชีพ กรมอาชีวศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน จำนวน 2 ท่าน พิจารณาความเที่ยงตรงของเนื้อหาตลอดจนความถูกต้องและความเหมาะสมของเนื้อหา
4. นำคำแนะนำและข้อเสนอของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขแล้วจึงนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try - out) เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามกับนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่วิทยาลัยสารพัดช่างฉะเชิงเทรา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำแบบทดสอบที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2531 : 170 – 171) ซึ่งการทดสอบครั้งนี้ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94
5. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว ไปดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริง

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้คือ

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามและหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไปขอความร่วมมือจากกองการศึกษาอาชีพ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาคณะหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำนวน 5 แห่ง
2. ผู้วิจัยนำหนังสือที่ได้รับอนุญาตจากกองการศึกษาอาชีพ กรมอาชีวศึกษาและนำส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยได้ประสานงานกับผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากนั้นผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามทั้งสิ้น 356 ฉบับ ไปยังสถานศึกษาทั้ง 5 แห่งเมื่อวันที่ 7 ถึงวันที่ 15 พฤษภาคม 2542 โดยรอบรับด้วยตนเองปรากฏว่าได้รับกลับคืนมา 356 ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็น 100% ของแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ เพื่อหาค่าสถิติดังต่อไปนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาพระยาศรีวิชัยวิทยาเขตสาทรทั้ง 5 ด้าน โดยวิธีหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. ทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้คะแนน (t – test) และหากมีกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบเอฟ (F – test) ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe)
4. วิเคราะห์ข้อมูลจากข้อคำถามปลายเปิด ใช้วิธีการแจกแจงความถี่ และร้อยละ สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. สถิติที่ใช้สำหรับตรวจสอบเครื่องมือ ได้แก่ การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้สูตรดังนี้ (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2531 : 85 – 86)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถามทั้งหมด
	$\sum S_i^2$	แทน	ความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งหมด

2. การคำนวณค่าสถิติพื้นฐาน การคำนวณค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนมีดังนี้
(ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2531 : 59)

2.1 ค่าเฉลี่ย ใช้สูตรดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัว
	N	แทน	จำนวนคนทั้งหมด

2.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (Ferguson. 1976 : 64)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	จำนวนผู้เกี่ยวข้องในกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

3. สถิติเพื่อทดสอบสมมุติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย 2 กลุ่ม โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2531 : 97)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t – distribution
	$\bar{X}_1, \bar{X}_2$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	S_1^2, S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	N_1, N_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2

3.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2531 : 108)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F – distribution
	MS_b	แทน	ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแล้ว ตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) (พวงรัตน์. 2535 : 240)

$$S = \sqrt{(K-1) F(\alpha, df_b, df_w)} \sqrt{MS_w (1/n_1 + 1/n_4)}$$

เมื่อ S	แทน	ค่าวิกฤตแบบเชฟเฟ
$F(\alpha, df_b, df_w)$	แทน	ค่า F ที่เปิดจากตารางการแจกแจงของค่า F ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = α โดยมีค่า $df_b = K - 1$ และ $df_w = n - K$ เมื่อ k แทนจำนวนกลุ่มตัวอย่าง
MS_w	แทน	ค่า Mean Square ภายในกลุ่มที่ได้คำนวณแล้ว ในการวิเคราะห์ความแปรปรวน
n_1, n_4	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างคู่ที่นำมาเปรียบเทียบ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของ นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ อาชีพ วุฒิการศึกษา ประเภทวิชา รอบที่ศึกษา ซึ่งการวิเคราะห์ผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ทางสถิติ เพื่อใช้ในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- N แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
- n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
- $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
- S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
- t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา t-distribution
- df แทน ระดับขั้นของความเป็นอิสระ
- SS แทน ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง
- MS แทน ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง
- F แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
- * แทน ค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- ** แทน ค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 วิเคราะห์รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ปัญหา และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการบริการ
 แนวโน้มอาชีพของนักศึกษานักศึกษาลัทธิสุตริวิชาชีพระยะสั้นวิทยาลัยสารพัดช่าง
 เขตการศึกษา 5

ส่วนในการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเพื่อแปลความหมาย ใช้เกณฑ์การประเมินค่าดังนี้

คะแนน 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความต้องการในระดับน้อยที่สุด

คะแนน 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความต้องการในระดับน้อย

คะแนน 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความต้องการในระดับปานกลาง

คะแนน 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความต้องการในระดับมาก

คะแนน 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความต้องการในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา ที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 356 คน จำแนกตามตัวแปรอิสระ คือ เพศ อายุ อาชีพ วุฒิการศึกษา ประเภทวิชา และรอบที่ศึกษา โดยใช้ค่าความถี่และร้อยละดังรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

ตาราง 3 ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา

ข้อมูลส่วนตัว	ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	120	33.70
1.2 หญิง	236	66.30
2. อายุ		
2.1 ต่ำกว่า 20	114	32.00
2.2 20 – 30 ปี	152	42.70
2.3 31 ปีขึ้นไป	90	25.30
3. อาชีพ		
3.1 รับราชการ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ	43	12.10
3.2 ธุรกิจส่วนตัว	52	14.60
3.3 เกษตรกรรม	13	3.70
3.4 รับจ้าง	88	24.70
3.5 ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ	160	44.90
4. วุฒิการศึกษา		
4.1 ประถมศึกษา	53	14.90
4.2 มัธยมศึกษาตอนต้น	119	33.40
4.3 มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	91	25.60
4.4 สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย	93	26.10

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัว	ความถี่	ร้อยละ
5. ประเภทวิชา		
5.1 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม	65	18.26
5.2 ประเภทวิชาคหกรรม	148	41.57
5.3 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม	89	25.00
5.4 ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม	54	15.17
6. รอบที่ศึกษา		
6.1 รอบเช้า	94	26.40
6.2 รอบบ่าย	50	14.00
6.3 รอบค่ำ	212	59.60
รวม	356	100.00

จากตาราง 3 แสดงว่า นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่างที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม รวมทั้งสิ้น 356 คน

จำนวนตามเพศ เพศชายมีจำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 33.70 เพศหญิงมีจำนวน 236 คน คิดเป็นร้อยละ 66.30

จำแนกตามอายุ อายุต่ำกว่า 20 ปีมีจำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 32.00 อายุ 20 – 30 ปีมีจำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 42.70 อายุ 31 ปีขึ้นไปมีจำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 25.30

จำแนกตามอาชีพ อาชีพรับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจมีจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 12.10 อาชีพธุรกิจส่วนตัวมีจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 14.60 อาชีพเกษตรกรรมมีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.70 อาชีพรับจ้างมีจำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 24.70 ยังไม่ประกอบอาชีพมีจำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 44.90

จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประถมศึกษามีจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 14.90 มัธยมศึกษาตอนต้นมีจำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 33.40 มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่ามีจำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 25.60 สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายมีจำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 26.10

จำแนกตามประเภทวิชา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมมีจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 18.26 ประเภทวิชาคหกรรมมีจำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 41.57 ประเภทวิชาพาณิชยกรรมมีจำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรมมีจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 15.17

จำแนกตามรอบที่ศึกษา รอบเช้ามีจำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 26.40 รอบบ่ายมีจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 14.00 รอบค่ำมีจำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 59.60

**ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษานักศึกษาลักสูตรวิชาชีพ
ระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5**

ในตอนนี้ เป็นการวิเคราะห์ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ของนักศึกษานักศึกษาลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกวิเคราะห์แต่ละด้านคือ ด้านการเรียนการสอนทั่วไป ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ด้านการให้คำปรึกษาปัญหาทั่วไป ด้านการจัดหางาน และด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล รายละเอียดดังปรากฏในตาราง 4 – 9

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ
ของนักศึกษานักศึกษาลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5

บริการแนะแนวอาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
1. ด้านการเรียนการสอนทั่วไป	3.74	0.75	มาก
2. ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ	3.81	0.68	มาก
3. ด้านการให้คำปรึกษาปัญหาทั่วไป	3.69	0.79	มาก
4. ด้านการจัดหางาน	3.69	0.90	มาก
5. ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล	3.68	0.82	มาก
รวม	3.72	0.66	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่า ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษานักศึกษาลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความต้องการอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ($\bar{X} = 3.81$) ด้านการเรียนการสอนทั่วไป ($\bar{X} = 3.74$) ด้านให้คำปรึกษาปัญหาทั่วไป ($\bar{X} = 3.69$) ด้านการจัดหางาน ($\bar{X} = 3.69$) ด้านทดสอบฝีมือและติดตามผล ($\bar{X} = 3.68$) ตามลำดับ

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการบริการแนะแนว
อาชีพของนักศึกษานักศึกษาลัทธิธรรมวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5
ด้านการเรียนการสอนทั่วไป

ด้านการเรียนการสอนทั่วไป	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
1. ข้อมูลเกี่ยวกับวิชาเรียนที่เปิดสอนในวิทยาลัย	3.98	1.04	มาก
2. ข้อมูลการรับสมัครนักศึกษาในแต่ละรุ่น	3.74	.97	มาก
3. ข้อมูลด้านงานทะเบียนเกี่ยวกับการขอใบประกาศ	3.64	1.16	มาก
4. การตรวจสอบผลการเรียนของตนเอง	3.63	1.13	มาก
5. กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพในอนาคต	3.96	1.16	มาก
6. ข้อมูลเกี่ยวกับการบริการเรื่องสื่อประกอบการเรียนการสอน	3.68	1.20	มาก
7. ข้อมูลเกี่ยวกับระเบียบการเรียนในวิทยาลัยสารพัดช่าง	3.56	1.09	มาก
8. ความรู้เกี่ยวกับการเทียบโอนวิชาชีพ	3.51	1.24	มาก
9. วิธีการเลือกวิชาเรียนให้ตรงกับอาชีพที่ตนสนใจ	3.97	1.10	มาก
10. ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อ	3.71	1.24	มาก
รวม	3.74	0.75	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่า ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ของนักศึกษาลัทธิธรรมวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 ด้านการเรียนการสอนทั่วไปโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 10 ข้อ ($\bar{X} = 3.51 - 3.98$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ข้อ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับวิชาชีพระยะสั้นที่เปิดสอนในวิทยาลัย ($\bar{X} = 3.98$) รองลงมาคือ ข้อ 9 วิธีการเลือกวิชาเรียนให้ตรงกับอาชีพที่ตนสนใจ ($\bar{X} = 3.97$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 8 ความรู้เกี่ยวกับการเทียบโอนวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.51$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการบริการแนะแนว
อาชีพของนักศึกษานักศึกษาลักสตรวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5
ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ

ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
1. ข้อมูลเกี่ยวกับประเภทของอาชีพ ลักษณะงานของแต่ละอาชีพ พร้อมทั้งความก้าวหน้าและรายได้	4.11	0.98	มาก
2. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ ความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงานทั้งภาครัฐและเอกชน	3.77	1.00	มาก
3. การจัดโอกาสในการพูดคุยซักถาม รับรู้ประสบการณ์จากนายจ้างหรือผู้ประกอบการอาชีพที่น่าสนใจ	3.74	1.08	มาก
4. การจัดการศึกษาดูงานในสถานประกอบการอาชีพที่น่าสนใจ	3.75	1.13	มาก
5. ห้องสมุดที่จัดให้มีมุมความรู้ หนังสือ นิตยสารเกี่ยวกับอาชีพ	3.59	1.10	มาก
6. การประยุกต์วิชาที่เรียนเป็นวิชาชีพ	4.02	0.95	มาก
7. แหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพ	3.63	1.15	มาก
8. การเสริมสร้างบุคลิกภาพเพื่อประกอบอาชีพ	3.82	1.00	มาก
9. ข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มความต้องการแรงงานตามวิชาชีพที่เรียน	3.87	1.00	มาก
10. ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพอิสระ การประกอบธุรกิจขนาดย่อม	3.84	1.10	มาก
รวม	3.81	0.68	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาหลักสูตร
 วิชาชีพพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพโดยรวมอยู่ใน
 ระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความต้องการอยู่ในระดับมากทั้ง 10
 ข้อ ($\bar{X} = 3.59 - 4.11$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับประเภทของอาชีพ
 ลักษณะงานของแต่ละอาชีพ พร้อมทั้งความก้าวหน้าและรายได้ ($\bar{X} = 4.11$) รองลงมาคือ ข้อ 6
 การประยุกต์วิชาที่เรียนเป็นวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.02$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 7 แหล่งเงินทุนใน
 การประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 3.63$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการบริการแนะแนว
อาชีพของนักศึกษานักศึกษาลักสูตรวิชาชีพพระยาล้าน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5
ด้านการให้คำปรึกษาปัญหาทั่วไป

ด้านการให้คำปรึกษาปัญหาทั่วไป	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
1. การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล	3.65	1.14	มาก
2. การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม จัดกิจกรรมตาม ความเหมาะสม	3.56	1.08	มาก
3. การให้คำปรึกษาเพื่อช่วยให้รู้จักตนเอง	3.66	1.12	มาก
4. การให้คำปรึกษาเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ ระหว่างศึกษาในวิทยาลัย	3.78	1.02	มาก
5. การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับพัฒนา บุคลิกภาพให้เหมาะสมกับอาชีพที่ ตนสนใจ	3.85	0.99	มาก
6. การให้คำปรึกษาเพื่อช่วยสร้างความ มั่นใจในการวางแผนอนาคต	3.91	1.01	มาก
7. การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเลือก ประกอบอาชีพให้เหมาะสมกับตนเอง และสภาพแวดล้อม	3.70	1.04	มาก
8. การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว และการดำรงตนในสังคม	3.45	1.05	มาก
9. การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาด้าน การเงิน ด้านการบริหารรายรับ รายจ่าย การหารายได้ด้วยตนเอง	3.62	1.08	มาก
10. การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเลือกวิชา เรียน และวางแผนการเรียนรู้ให้เหมาะสม กับศักยภาพของตน	3.69	1.09	มาก
รวม	3.69	0.79	มาก

ตาราง 7 แสดงว่า ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพ
 ระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 ด้านการให้คำปรึกษาปัญหาทั่วไป โดยรวมอยู่ใน
 ระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความต้องการอยู่ในระดับมากทั้ง
 10 ข้อ ($\bar{X} = 3.56 - 3.91$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ข้อ 6 การให้คำปรึกษาเพื่อช่วยสร้าง
 ความมั่นใจในการวางแผนอนาคต ($\bar{X} = 3.91$) รองลงมาคือ ข้อ 5 การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับ
 พัฒนานุคลิกภาพให้เหมาะสมกับอาชีพที่ตนสนใจ ($\bar{X} = 3.85$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ข้อ 8
 การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวและการดำรงตนในสังคม ($\bar{X} = 3.45$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 ด้านการจัดหางาน

ด้านการจัดหางาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
1. แนวทางการเลือกอาชีพที่สอดคล้องกับ ความถนัดและความสนใจของตน	3.95	1.02	มาก
2. การจัดหางานพิเศษให้นักศึกษาทำชั่วคราว ระหว่างศึกษาในวิทยาลัย	3.74	1.16	มาก
3. การจัดหางานให้ทำเมื่อสำเร็จการศึกษา	3.73	1.28	มาก
4. การฝึกอบรมวิธีการเขียนใบสมัคร การเตรียม ตัวสัมภาษณ์เพื่อเข้าทำงาน	3.53	1.24	มาก
5. การรวบรวมประวัติการทำงาน ประสบการณ์ ความสนใจในอาชีพ ของ นักศึกษาเพื่อหาตำแหน่งงานว่าง	3.51	1.23	มาก
6. การฝึกอบรมพิเศษ ที่เป็นประโยชน์ต่อ การประกอบอาชีพ	3.83	1.14	มาก
7. การบริการเงินทุนสำรองและเงินกู้ สนับสนุนการประกอบอาชีพ	3.57	1.21	มาก
8. การประชาสัมพันธ์ประกาศรับสมัครงาน	3.74	1.12	มาก
9. การจัดกิจกรรมวันนัดพบแรงงาน เพื่อสมัครงานในวิทยาลัย	3.59	1.20	มาก
10. การติดต่อนายจ้าง หรือสถานประกอบ การเพื่อหาตำแหน่งงานว่างให้กับ นักศึกษา	3.74	1.15	มาก
รวม	3.69	0.90	มาก

ตาราง 8 แสดงว่า ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพ
 ระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 ด้านการจัดหางาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก
 $(\bar{X} = 3.69)$ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด 10 ข้อ
 $(\bar{X} = 3.51 - 3.95)$ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือข้อ 1 แนวทางเลือกอาชีพที่สอดคล้องกับ
 ความถนัด และความสนใจของตน $(\bar{X} = 3.95)$ รองลงมาคือ ข้อ 6 การฝึกอบรมพิเศษที่เป็น
 ประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ $(\bar{X} = 3.3)$ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 5 การรวบรวมประวัติ
 การทำงานประสบการณ์ ความสนใจในอาชีพ ของนักศึกษาเพื่อหาดำเนินงานว่าง $(\bar{X} = 3.51)$

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการบริการแนะแนว
อาชีพของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5
ด้านการทดสอบฝีมือ และติดตามผล

ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
1. การจัดฝึกประสบการณ์จริงระหว่างศึกษา	3.94	1.07	มาก
2. การแข่งขันทักษะวิชาชีพระหว่างศึกษา	3.52	1.16	มาก
3. ประสานงานกับแรงงานจังหวัด ทดสอบ มาตรฐานฝีมือ	3.61	1.13	มาก
4. การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อจัด ฝึกอบรมเทคโนโลยี และวิชาชีพใหม่	3.80	1.04	มาก
5. การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาและ ประกอบอาชีพเพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือ	3.68	1.07	มาก
6. การจัดนิทรรศการทางวิชาชีพใน สถานศึกษา ของนักศึกษาในแต่ละรุ่น	3.59	1.06	มาก
7. การประเมินผลการฝึกงานอาชีพ ในสถาน ประกอบการ ของนักศึกษาในแต่ละรุ่น	3.60	1.09	มาก
8. การประเมินผลการมีงานทำของศิษย์เก่า ตามวิชาชีพที่เรียน	3.63	1.06	มาก
9. การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา ด้านภาวะการว่างงาน	3.55	1.14	มาก
10. การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา ด้านการ นำวิชาชีพไปใช้ในชีวิตประจำวัน หรือใช้ ประโยชน์ในการประกอบอาชีพส่วนตัว	3.88	1.04	มาก
รวม	3.68	0.82	มาก

จากตาราง 9 แสดงว่า ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาหลักสูตร วิชาชีพพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความต้องการอยู่ใน ระดับมากทั้ง 10 ข้อ ($\bar{X} = 3.52 - 3.94$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ข้อ 1 การจัดฝึก ประสบการณ์จริงระหว่างศึกษา ($\bar{X} = 3.94$) รองลงมาคือ ข้อ 10 การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา ด้านการนำวิชาชีพไปใช้ในชีวิตประจำวัน หรือใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพส่วนตัว ($\bar{X} = 3.88$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 2 การจัดแข่งขันทักษะวิชาชีพระหว่างศึกษา ($\bar{X} = 3.52$)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ของนักศึกษาลัทธิสุตราชะรีพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5

ในตอนนี้จะเป็นการเปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ของนักศึกษาลัทธิสุตราชะรีพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ อาชีพ วุฒิการศึกษาสูงสุด ประเภทวิชาที่ศึกษาในวิทยาลัยสารพัดช่าง รอบที่ศึกษาเพื่อพิสูจน์สมมุติฐานที่ตั้งไว้ วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างโดยใช้การทดสอบค่า t และค่า F ดังรายละเอียดในตาราง 10 – 36

1. เปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ของนักศึกษาลัทธิสุตราชะรีพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 เพื่อทดสอบสมมุติฐานการวิจัย ข้อ 1 “นักศึกษามีเพศต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของวิทยาลัยสารพัดช่าง แตกต่างกัน”

ตาราง 10 เปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ของนักศึกษาลัทธิสุตราชะรีพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามเพศ โดยรวม และรายด้าน

ข้อ	ความต้องการ	ชาย		หญิง		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	ด้านการเรียนการสอนทั่วไป	3.79	0.68	3.71	0.79	0.89
2.	ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ	3.86	0.73	3.79	0.66	0.94
3.	ด้านการให้คำปรึกษาทั่วไป	3.83	0.76	3.61	0.80	2.49*
4.	ด้านการจัดหางาน	3.86	0.80	3.61	0.94	2.60*
5.	ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล	3.83	0.77	3.61	0.84	2.47*
	รวม	3.83	0.66	3.67	0.65	2.25*

จากตาราง 10 แสดงว่า นักศึกษาลัทธิสุตราชะรีพระยะสันในวิทยาลัยสารพัดช่าง ที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 1 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการให้คำปรึกษาปัญหาทั่วไป ด้านการจัดหางาน ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อให้ทราบว่าเป็นด้านทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการให้คำปรึกษาปัญหาทั่วไป ด้านการจัดหางาน ด้านการทดสอบฝีมือ และติดตามผล มีรายข้อใดบ้างแตกต่างกัน จึงนำเสนอแสดงในตาราง 11 – 13

ตาราง 11 เปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพ
 ระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามเพศ ด้านการให้คำปรึกษา
 ปัญหาทั่วไป

ข้อ	ความต้องการด้านการให้คำปรึกษา ปัญหาทั่วไป	ชาย		หญิง		t
		X	S.D.	X	S.D.	
1.	การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล	3.86	0.99	3.54	1.20	2.68**
2.	การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม จัดกิจกรรม ตามความเหมาะสม	3.65	0.96	3.52	1.14	1.12
3.	การให้คำปรึกษาเพื่อช่วยให้รู้จักตนเอง	3.88	0.96	3.55	1.18	2.82**
4.	การให้คำปรึกษาเพื่อปรับปรุงการเรียน ระหว่างศึกษาในวิทยาลัย	3.83	1.02	3.76	1.02	0.66
5.	การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการพัฒนา บุคลิกภาพ ให้เหมาะสมกับอาชีพที่ ตนสนใจ	3.91	0.96	3.82	1.00	0.79
6.	การให้คำปรึกษาเพื่อช่วยสร้างความ มั่นใจในการวางแผนอนาคต	4.07	0.91	3.83	1.04	2.20*
7.	การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเลือก ประกอบอาชีพให้เหมาะสมกับ ตนเอง และสภาพแวดล้อม	3.87	0.99	3.62	1.06	2.19*
8.	การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว และการดำรงตนในสังคม	3.58	1.09	3.38	1.03	1.62
9.	การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาด้าน การเงิน ด้านการบริหารรายรับ รายจ่าย การหารายได้ด้วยตนเอง	3.79	1.00	3.53	1.11	2.21*
10.	การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเลือก วิชาเรียน และวางแผนการเรียนให้ เหมาะสมกับศักยภาพของตน	3.88	0.96	3.60	1.14	2.45*
	รวม	3.83	0.76	3.61	0.80	2.49*

จากตาราง 11 แสดงว่า นักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรีพระยาล้านในวิทยาลัยสารพัดช่าง ที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ด้านการให้คำปรึกษาปัญหาทั่วไป โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล และการให้คำปรึกษาเพื่อช่วยให้รู้จักตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การให้คำปรึกษาเพื่อช่วยสร้างความมั่นใจในการวางแผนอนาคต การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพให้เหมาะสมกับตนเองและสภาพแวดล้อม การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาด้านการเงิน ด้านการบริหารรายรับ รายจ่าย การหารายได้ด้วยตนเอง การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเลือกวิชาเรียน และวางแผนการเรียนให้เหมาะสมกับศักยภาพของตน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 12 เปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ของนักศึกษานักศึกษาลัทธิธรรมวิชาชีพ
ระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามเพศ ด้านการจัดหางาน

ข้อ	ความต้องการด้านจัดหางาน	ชาย		หญิง		t
		X	S.D.	X	S.D.	
1.	แนวทางการเลือกอาชีพที่สอดคล้อง กับความถนัดและความสนใจของตน	4.05	0.93	3.90	1.07	1.34
2.	การจัดหางานพิเศษให้นักศึกษาทำ ชั่วคราวระหว่างศึกษาในวิทยาลัย	3.86	0.99	3.67	1.23	1.53
3.	การจัดหางานให้ทำเมื่อสำเร็จการ ศึกษา	3.98	1.02	3.61	1.39	2.82**
4.	ฝึกอบรมวิธีการเขียนใบสมัคร การเตรียมตัวสัมภาษณ์เพื่อเข้า ทำงาน	3.79	1.00	3.39	1.33	3.16**
5.	การรวบรวมประวัติการทำงาน ประสบการณ์ ความสนใจในอาชีพ ของนักศึกษาเพื่อหาตำแหน่งงานว่าง	3.79	1.06	3.37	1.29	3.26**
6.	การฝึกอบรมพิเศษ ที่เป็นประโยชน์ ต่อการประกอบอาชีพ	3.98	1.05	3.75	1.78	1.90
7.	การบริการเงินทุนสำรอง และเงินกู้ สนับสนุนการประกอบอาชีพ	3.74	1.12	3.48	1.25	2.02*
8.	การประชาสัมพันธ์ประกาศรับสมัครงาน	3.78	1.07	3.73	1.15	0.38
9.	การจัดกิจกรรมวัดนัดพบแรงงาน เพื่อสมัครงานในวิทยาลัย	3.78	1.03	3.49	1.26	2.37*
10.	การติดต่อนายจ้าง หรือสถาน ประกอบการเพื่อหาตำแหน่งงานว่าง ให้กับนักศึกษา	3.81	1.07	3.70	1.19	0.87
	รวม	3.86	0.80	3.61	0.94	2.60*

จากตาราง 12 แสดงว่า นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง ที่มีเพศต่างกันมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ด้านการจัดหางานโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การจัดหางานให้ทำเมื่อสำเร็จการศึกษา ฝึกอบรมวิธีการเขียนใบสมัคร การเตรียมตัวสัมภาษณ์เพื่อเข้าทำงาน การรวบรวมประวัติการทำงาน ประสบการณ์ ความสนใจในอาชีพของนักศึกษาเพื่อหาดำรงงานว่าง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการบริการเงินทุนสำรอง และเงินกู้ สนับสนุนการประกอบอาชีพ การจัดกิจกรรมวัดนัดพบแรงงาน เพื่อสมัครงานในวิทยาลัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 13 เปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ของนักศึกษานักศึกษาลัทธิธรรมวิชาชีพ
 ระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามเพศ ด้านการทดสอบฝีมือ
 และติดตามผล

ข้อ	ความต้องการด้านการทดสอบฝีมือ และติดตามผล	ชาย		หญิง		t
		X	S.D.	X	S.D.	
1.	การจัดฝึกประสบการณ์จริงระหว่าง ศึกษา	4.08	0.98	3.87	1.10	1.83
2.	การจัดแข่งขันทักษะวิชาชีพระหว่าง ศึกษา	3.68	1.30	3.44	1.21	1.91
3.	การประสานงานกับแรงงานจังหวัด เพื่อทดสอบมาตรฐานฝีมือ	3.78	1.01	3.53	1.18	2.09*
4.	การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อ จัดฝึกอบรมเทคโนโลยีและวิชาชีพใหม่	3.98	0.92	3.71	1.09	2.51*
5.	การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาและ ประกอบอาชีพเพื่อให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ	3.78	1.06	3.63	1.08	1.20
6.	การจัดนิทรรศการทางวิชาการใน สถานประกอบการของนักศึกษาใน แต่ละรุ่น	3.68	1.00	3.55	1.09	1.18
7.	การประเมินผลการฝึกงานอาชีพ ในสถานประกอบการของนักศึกษา ในแต่ละรุ่น	3.84	0.99	3.48	1.11	3.13**
8.	การประเมินผลการปฏิบัติงานของ ศิษย์เก่า ตามวิชาชีพที่เรียน	3.78	0.92	3.56	1.23	1.97*
9.	การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาด้าน ภาวะการว่างงาน	3.67	0.96	3.50	1.22	1.44

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อ	ความต้องการด้านการทดสอบฝีมือ และติดตามผล	ชาย		หญิง		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
10.	การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา ด้านการนำวิชาชีพไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน หรือใช้ประโยชน์ใน การประกอบอาชีพส่วนตัว	4.00	0.97	3.81	1.06	1.77
	รวม	3.83	0.77	3.61	0.84	2.47

จากตาราง 13 แสดงว่า นักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรีที่พระยาล้านวิทยาลัยสารพัดช่าง ที่มีเพศต่างกันมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การประสานงานกับแรงงานจังหวัด เพื่อทดสอบมาตรฐานฝีมือ การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อจัดฝึกอบรมเทคโนโลยีและวิชาชีพใหม่ การประเมินผลการปฏิบัติงานของศิษย์เก่าตามวิชาชีพที่เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการประเมินผลการฝึกงานอาชีพในสถานประกอบการของนักศึกษาในแต่ละรุ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. เปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพ
ระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 เพื่อทดสอบสมมุติฐานการวิจัยข้อ 2 “นักศึกษา
ที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของวิทยาลัยสารพัดช่างแตกต่างกัน”

ตาราง 14 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของ
นักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามอายุ
โดยรวมและรายด้าน

ความต้องการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการเรียนการสอนทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	2	1.71	0.85	1.51
	ภายในกลุ่ม	353	200.16	0.57	
	รวม	355	201.87		
ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	6.67	3.34	7.42**
	ภายในกลุ่ม	353	158.84	0.45	
	รวม	355	165.51		
ด้านการให้คำปรึกษาปัญหาทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	2	1.93	0.96	1.55
	ภายในกลุ่ม	353	219.59	0.62	
	รวม	355	221.52		
ด้านการจัดหางาน	ระหว่างกลุ่ม	2	5.12	2.56	3.22*
	ภายในกลุ่ม	353	280.48	0.79	
	รวม	355	285.60		
ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล	ระหว่างกลุ่ม	2	2.62	1.31	1.94
	ภายในกลุ่ม	353	238.62	0.68	
	รวม	355	241.24		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.76	0.88	2.06
	ภายในกลุ่ม	353	150.74	0.43	
	รวม	355	152.50		

จากตาราง 14 แสดงว่า นักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรีพระยะสั้นวิทยาลัยสารพัดช่าง
เขตการศึกษา 5 ที่มีอายุแตกต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพโดยรวมแตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพแตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการจัดหางาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อให้ทราบว่ามีรายค่ใดแตกต่างกัน จึงนำไปทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเซฟเฟ
ดังปรากฏในตาราง 15 – 16

ตาราง 15 ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษา
หลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามอายุ ด้านข้อมูล
เกี่ยวกับอาชีพ

อายุ		ต่ำกว่า 20 ปี	31 ปีขึ้นไป	20 – 30 ปี
	$\bar{X}$	3.62	3.87	3.93
ต่ำกว่า 20 ปี	3.62	-	0.25*	0.31*
31 ปีขึ้นไป	3.87		-	0.06
20 – 30 ปี	3.93			-

จากตาราง 15 แสดงว่า นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นที่มีอายุ 31 ปีขึ้นไป กับต่ำ
กว่า 20 ปี และ 20 – 30 ปี กับต่ำกว่า 20 ปี มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพด้านข้อมูล
เกี่ยวกับอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มี
นัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 16 ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษา
หลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามอายุ ด้านการ
จัดหางาน

อายุ		31 ปีขึ้นไป	20 – 30 ปี	ต่ำกว่า 20 ปี
	$\bar{X}$	3.49	3.76	3.77
31 ปีขึ้นไป	3.49	-	0.27*	0.28
20 – 30 ปี	3.76		-	0.01
ต่ำกว่า 20 ปี	3.77			-

จากตาราง 16 แสดงว่า นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นที่มีอายุ 20 – 30 ปี กับ
31 ปีขึ้นไป มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ด้านการจัดหางาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. เปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ของนักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรี
 วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อ 3 “นักศึกษา
 ที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของวิทยาลัยสารพัดช่างแตกต่างกัน”

ตาราง 17 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของ
 นักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามอาชีพ
 โดยรวมและรายด้าน

ความต้องการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการเรียนการสอนทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	4	7.76	1.94	3.51**
	ภายในกลุ่ม	351	194.11	0.55	
	รวม	355	201.87		
ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	4	5.45	1.36	2.99*
	ภายในกลุ่ม	351	160.06	0.46	
	รวม	355	165.51		
ด้านการให้คำปรึกษา ปัญหาทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	4	4.92	1.23	1.99
	ภายในกลุ่ม	351	216.60	0.62	
	รวม	355	221.52		
ด้านการจัดหางาน	ระหว่างกลุ่ม	4	14.26	3.57	4.61**
	ภายในกลุ่ม	351	271.34	0.77	
	รวม	355	285.60		
ด้านการทดสอบฝีมือและ ติดตามผล	ระหว่างกลุ่ม	4	1.22	0.30	0.45
	ภายในกลุ่ม	351	240.02	0.68	
	รวม	355	241.24		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	4	3.31	0.83	1.95
	ภายในกลุ่ม	351	149.18	0.43	
	รวม	355	152.49		

จากตาราง 17 แสดงว่า นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 ที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเรียนการสอนทั่วไป และด้านการจัดหางาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อให้ทราบว่ามีรายใดแตกต่างกัน จึงนำไปทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ ดังปรากฏในตาราง 18 – 20

ตาราง 18 ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษา หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามอาชีพ ด้านการเรียนการสอนทั่วไป

อาชีพ		รับราชการ	ธุรกิจ	เกษตร	ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ	รับจ้าง
	$\bar{X}$	3.48	3.55	3.73	3.77	3.92
รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	3.48	-	0.07	0.25	0.29	0.44*
ธุรกิจส่วนตัว	3.55		-	0.18	0.22	0.37*
เกษตร	3.73			-	0.04	0.19
ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ	3.77				-	0.15
รับจ้าง	3.92					-

จากตาราง 18 แสดงว่า นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่มีอาชีพรับจ้างกับรับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ อาชีพรับจ้างกับธุรกิจส่วนตัว มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ด้านการเรียนการสอนทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 19 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของ
นักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรีพระยาศรีราชวิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามอาชีพ
ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ

อาชีพ		ยังไม่ได้ ประกอบ อาชีพ	เกษตร กรรม	รับราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	รับจ้าง	ธุรกิจ ส่วนตัว
	$\bar{X}$	3.68	3.83	3.90	3.93	3.96
ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ	3.68	-	0.15	0.22	0.25*	0.28
เกษตรกรรม	3.83		-	0.07	0.10	0.13
รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	3.90			-	0.03	0.06
รับจ้าง	3.93				-	0.03
ธุรกิจส่วนตัว	3.96					-

จากตาราง 19 แสดงว่า นักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรีพระยาศรีราชวิทยาลัยสารพัดช่างที่มีอาชีพรับจ้างกับยังไม่ได้ประกอบอาชีพ มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 20 ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษา
หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามอาชีพ
ด้านการจัดหางาน

อาชีพ		รับราชการ/ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	เกษตร กรรม	ยังไม่ได้ ประกอบ อาชีพ	ธุรกิจ ส่วนตัว	รับจ้าง
	$\bar{X}$	3.18	3.68	3.71	3.78	3.86
รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	3.18	-	0.50	0.53*	0.60*	0.68*
เกษตรกรรม	3.68		-	0.03	0.10	0.18
ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ	3.71			-	0.07	0.15
ธุรกิจส่วนตัว	3.78				-	0.08
รับจ้าง	3.86					-

จากตาราง 20 แสดงว่า นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพกับ
รับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ ธุรกิจส่วนตัวกับรับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ รับจ้าง
กับรับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ด้านการจัดหางาน
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. เปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพ
ระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 4 “นักศึกษาที่มีวุฒิ
การศึกษาต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของวิทยาลัยสารพัดช่างแตกต่างกัน”

ตาราง 21 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของ
นักศึกษาลัทธิธรรมวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามวุฒิ
การศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ความต้องการ	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F
ด้านการเรียนการสอนทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	3	1.86	0.62	1.09
	ภายในกลุ่ม	352	200.00	0.57	
	รวม	355	201.87		
ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	2.95	0.98	2.13
	ภายในกลุ่ม	352	162.56	0.46	
	รวม	355	165.51		
ด้านการให้คำปรึกษา ปัญหาทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	3	1.78	0.59	0.95
	ภายในกลุ่ม	352	219.74	0.62	
	รวม	355	221.52		
ด้านการจัดหางาน	ระหว่างกลุ่ม	3	2.41	0.80	1.00
	ภายในกลุ่ม	352	283.19	0.80	
	รวม	355	285.60		
ด้านการทดสอบฝีมือและ ติดตามผล	ระหว่างกลุ่ม	3	0.35	0.12	0.17
	ภายในกลุ่ม	352	240.88	0.68	
	รวม	355	241.24		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	3	0.18	0.59	0.14
	ภายในกลุ่ม	352	152.32	0.43	
	รวม	355	152.49		

จากตาราง 21 แสดงว่า นักศึกษาลัทธิธรรมวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง
เขตการศึกษา 5 ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพโดยรวมและ
รายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. เปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ของนักศึกษานักศึกษาลัทธิวิชาชีพ
ระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อ 5 “นักศึกษาที่
ศึกษาประเภทวิชาต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของวิทยาลัยสารพัดช่าง
แตกต่างกัน”

ตาราง 22 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของ
นักศึกษานักศึกษาลัทธิวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตาม
ประเภทวิชา โดยรวมและรายด้าน

ความต้องการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการเรียนการสอนทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	3	8.78	2.93	5.34**
	ภายในกลุ่ม	352	193.09	0.55	
	รวม	355	201.87		
ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.71	0.24	0.50
	ภายในกลุ่ม	352	164.80	0.47	
	รวม	355	165.51		
ด้านการให้คำปรึกษา ปัญหาทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	3	3.11	1.04	1.67
	ภายในกลุ่ม	352	218.41	0.62	
	รวม	355	221.52		
ด้านการจัดหางาน	ระหว่างกลุ่ม	3	12.02	4.00	5.15**
	ภายในกลุ่ม	352	273.58	0.78	
	รวม	355	285.60		
ด้านการทดสอบฝีมือและ ติดตามผล	ระหว่างกลุ่ม	3	7.08	2.36	3.55*
	ภายในกลุ่ม	352	234.16	0.67	
	รวม	355	241.24		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	3	3.97	1.32	3.13*
	ภายในกลุ่ม	352	148.53	0.42	
	รวม	355	152.49		

จากตาราง 22 แสดงว่า นักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 5 วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 ที่ศึกษาประเภทวิชาต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเรียนการสอนทั่วไปและด้านการจัดหางานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนการทดสอบฝีมือและติดตามผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อให้ทราบว่ามีรายค่าใดแตกต่างกัน จึงนำไปทดสอบเป็นรายค่า โดยใช้วิธีของ เชฟเฟ่ ดังปรากฏในตาราง 23 – 26

ตาราง 23 ทดสอบความแตกต่างเป็นรายค่า ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของ นักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 5 วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตาม ประเภทวิชาโดยรวม

ประเภทวิชา					
		คหกรรม	ศิลป หัตถกรรม	อุตสาหกรรม	พาณิชย กรรม
	X	3.62	3.70	3.77	3.88
คหกรรม	3.62	-	0.08	0.15	0.16*
ศิลปหัตถกรรม	3.70		-	0.07	0.18
อุตสาหกรรม	3.77			-	0.11
พาณิชยกรรม	3.88				-

ตาราง 23 แสดงว่า นักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 5 วิทยาลัยสารพัดช่าง ประเภทวิชาพาณิชยกรรมกับคหกรรม มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 24 ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของ
 นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระดับชั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตาม
 ประเภทวิชา ด้านการเรียนการสอนทั่วไป

ประเภทวิชา	X	ศิลป หัตถกรรม	คหกรรม	อุตสาหกรรม	พาณิชย กรรม
		3.59	3.63	3.76	4.00
ศิลปหัตถกรรม	3.59	-	0.04	0.17	0.41*
คหกรรม	3.63		-	0.13	0.37*
อุตสาหกรรม	3.76			-	0.24
พาณิชยกรรม	4.00				-

ตาราง 24 แสดงว่านักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะชั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง
 ประเภทวิชาพาณิชยกรรมกับศิลปหัตถกรรม พาณิชยกรรมกับคหกรรม มีความต้องการ
 บริการแนะแนวอาชีพ ด้านการเรียนการสอนทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
 ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 25 ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของ
 นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระดับชั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตาม
 ประเภทวิชาด้านการจัดหางาน

ประเภทวิชา	X	คหกรรม	ศิลป หัตถกรรม	อุตสาหกรรม	พาณิชย กรรม
		3.49	3.76	3.79	3.92
คหกรรม	3.49	-	0.27	0.30	0.43*
ศิลปหัตถกรรม	3.76		-	0.03	0.16
อุตสาหกรรม	3.79			-	0.13
พาณิชยกรรม	3.92				-

ตาราง 25 แสดงว่านักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะชั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง
 ประเภทวิชาพาณิชยกรรมกับคหกรรม มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ด้านการจัด
 หางานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มี
 นัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 26 ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของ
 นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระดับชั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5
 จำแนกตามประเภทวิชา ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล

ประเภทวิชา	X	คหกรรม	ศิลป หัตถกรรม	อุตสาหกรรม	พาณิชย กรรม
		3.52	3.71	3.80	3.84
คหกรรม	3.52	-	0.19	0.28	0.32*
ศิลปหัตถกรรม	3.71		-	0.09	0.13
อุตสาหกรรม	3.80			-	0.04
พาณิชยกรรม	3.84				-

ตาราง 26 แสดงว่านักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะชั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง
 ประเภทวิชาพาณิชยกรรมกับคหกรรม มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ด้านการ
 ทดสอบฝีมือและติดตามผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตก
 ต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6. เปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพ
ระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อ 6
“นักศึกษาที่ศึกษารอบต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของวิทยาลัยสารพัดช่าง
แตกต่างกัน”

ตาราง 27 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของ
นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามรอบที่
ศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ความต้องการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการเรียนการสอนทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	2	2.60	1.30	2.30
	ภายในกลุ่ม	352	199.27	0.56	
	รวม	355	201.87		
ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.36	1.68	3.66*
	ภายในกลุ่ม	353	162.15	0.46	
	รวม	355	165.51		
ด้านการให้คำปรึกษา ปัญหาทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	2	3.05	1.52	2.46
	ภายในกลุ่ม	353	218.47	0.62	
	รวม	355	221.52		
ด้านการจัดหางาน	ระหว่างกลุ่ม	2	4.60	2.30	2.89*
	ภายในกลุ่ม	353	281.00	0.80	
	รวม	355	285.60		
ด้านการทดสอบฝีมือและ ติดตามผล	ระหว่างกลุ่ม	2	10.23	5.11	7.81**
	ภายในกลุ่ม	353	231.01	0.65	
	รวม	355	241.24		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.28	1.64	3.88*
	ภายในกลุ่ม	353	149.22	0.42	
	รวม	355	152.49		

จากตาราง 27 แสดงว่า นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 ที่ศึกษารอบต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ และด้านการจัดหางานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อให้ทราบว่ามีรายคู่ใดแตกต่างกัน จึงนำไปทดสอบรายคู่ โดยใช้วิธีการเชฟเฟ่ ดังปรากฏในตาราง 28 – 31

ตาราง 28 ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษา หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามรอบที่ศึกษา โดยรวม

รอบที่ศึกษา				
		รอบเช้า	รอบบ่าย	รอบค่ำ
	X	3.57	3.69	3.80
รอบเช้า	3.57	-	0.12	0.23*
รอบบ่าย	3.69		-	0.11
รอบค่ำ	3.80			-

จากตาราง 28 แสดงว่า นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน รอบค่ำกับรอบเช้า มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 29 ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษา
หลักสูตรวิชาชีพพระยะลัน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามรอบที่ศึกษา
ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ

รอบที่ศึกษา		รอบเช้า	รอบบ่าย	รอบค่ำ
	$\bar{X}$	3.66	3.80	3.89
รอบเช้า	3.66	-	0.14	0.23*
รอบบ่าย	3.80		-	0.09
รอบค่ำ	3.89			-

จากตาราง 29 แสดงว่า นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะลัน รอบค่ำกับรอบเช้า มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 30 ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษา
หลักสูตรวิชาชีพพระยะลัน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามรอบที่ศึกษา
ด้านการจัดหางาน

รอบที่ศึกษา		รอบปาย	รอบเช้า	รอบค่ำ
	$\bar{X}$	3.54	3.56	3.79
รอบปาย	3.54	-	0.02	0.25
รอบเช้า	3.56		-	0.23*
รอบค่ำ	3.79			-

จากตาราง 30 แสดงว่า นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะลัน รอบค่ำกับรอบเช้า มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ด้านการจัดหางานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 31 ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษา
หลักสูตรวิชาชีพพระยะลัน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามรอบที่ศึกษา
ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล

รอบที่ศึกษา		รอบเช้า	รอบบ่าย	รอบค่ำ
	$\bar{X}$	3.47	3.48	3.82
รอบเช้า	3.47	-	0.01	0.35*
รอบบ่าย	3.48		-	0.34*
รอบค่ำ	3.82			-

จากตาราง 31 แสดงว่า นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะลัน รอบค่ำกับรอบเช้า รอบค่ำกับรอบบ่าย มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

**ตอนที่ 4 วิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการบริการ
แนะแนวอาชีพของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง
เขตการศึกษา 5**

ในตอนนี้เป็นการวิเคราะห์ปัญหา และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จากข้อคำถามปลายเปิดโดยกลุ่มตัวอย่างที่เก็บได้ทั้งสิ้นจำนวน 356 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามความต้องการบริการแนะแนวอาชีพเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะซึ่งบางฉบับตอบครบทุกด้าน บางฉบับตอบเฉพาะบางด้านเท่านั้น มีผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดจำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 57.58 ผู้วิจัยได้ใช้วิธีนำเสนอในรูปแบบความถี่ประกอบความเรียง ดังปรากฏในตาราง 32 – 33

ตาราง 32 ปัญหาเกี่ยวกับความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพ
ระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5

ปัญหา	ความถี่
ด้านการเรียนการสอนทั่วไป	
1. เครื่องมือชำรุด และไม่ทันสมัย อุปกรณ์การเรียนไม่เพียงพอ	23
2. ระยะเวลาเรียนต่อหลักสูตรน้อยเกินไป	20
3. สถานศึกษาไม่เปิดให้มีการเรียนการสอนทูลรอบ และทุกแผนกวิชา	18
4. หนังสืออ่านประกอบวิชาเรียนไม่เพียงพอ	14
ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ	
5. อาจารย์ประจำวิชาและอาจารย์แนะแนวไม่มีเวลาให้คำปรึกษาเกี่ยวกับอาชีพ	24
6. ไม่มีหนังสือ หรือคู่มือแนะนำการประกอบอาชีพ	15
7. สถานศึกษาไม่ประชาสัมพันธ์ หรือจัดกิจกรรมเพื่อแนะแนวอาชีพใหม่	12
ด้านการให้คำปรึกษาปัญหาทั่วไป	
8. อาจารย์แนะแนวไม่จัดเวลาให้คำปรึกษา	27
9. ไม่มีอาจารย์ให้คำแนะนำด้านการเรียน หรือแก้ไขปัญหาให้กับนักศึกษา	25
10. ไม่มีผู้เชี่ยวชาญด้านการให้คำปรึกษาโดยเฉพาะ	23
ด้านการจัดหางาน	
11. หางานทำยาก และไม่มีแหล่งงานรองรับนักศึกษาที่จบการศึกษา	24
12. ไม่มีเงินทุนในการประกอบอาชีพอิสระ	14
13. สถานศึกษาไม่มีบริการด้านการจัดหางาน	12
ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล	
14. เวลาเรียนไม่มีโอกาสทดสอบฝีมือ และมีการฝึกฝนน้อย	35
15. ไม่ทราบว่าฝีมือของตนสามารถประกอบอาชีพได้หรือไม่	30

ตาราง 32 (ต่อ)

ปัญหา	ความถี่
ด้านอื่น ๆ	
16. การเดินทางมาเรียนไม่สะดวกเพราะสถานศึกษาอยู่ไกลตลาด	25
17. น้ำดื่มมีบริการไม่เพียงพอและไม่สะดวก	10
18. ห้องน้ำไม่สะอาดน้ำไม่ไหล	8
19. ห้องสมุดมีหนังสือให้บริการไม่เพียงพอ และไม่มีบริการให้ยืมหนังสือ	5

จากตาราง 32 แสดงว่า นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะลัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ

ด้านการเรียนการสอนทั่วไป ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ เครื่องมือชำรุด และไม่ทันสมัย อุปกรณ์การเรียนไม่เพียงพอ รองลงมาคือ ระยะเวลาเรียนต่อหลักสูตรน้อยเกินไป สถานศึกษาไม่เปิดให้มีการเรียนการสอนทุกรอบ และทุกแผนกวิชา และหนังสืออ่านประกอบวิชาเรียนไม่เพียงพอ

ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ อาจารย์ประจำวิชา และอาจารย์แนะแนวไม่มีเวลาให้คำปรึกษาเกี่ยวกับอาชีพ รองลงมาคือ ไม่มีหนังสือ หรือคู่มือแนะนำการประกอบอาชีพ และสถานศึกษาไม่ประชาสัมพันธ์ หรือจัดกิจกรรมเพื่อแนะแนวอาชีพใหม่ ๆ

ด้านการให้คำปรึกษาทั่วไป ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ อาจารย์แนะแนวไม่จัดเวลาให้คำปรึกษา รองลงมาคือ ไม่มีอาจารย์ให้คำแนะนำด้านการเรียน หรือแก้ไขปัญหาให้กับนักศึกษา และไม่มีผู้เชี่ยวชาญด้านการให้คำปรึกษาโดยเฉพาะ

ด้านการจัดหางาน ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ หางานทำยาก และไม่มีแหล่งงานรองรับนักศึกษาที่จบการศึกษา รองลงมาคือ ไม่มีเงินทุนในการประกอบอาชีพอิสระ และสถานศึกษาไม่มีบริการด้านการจัดหางาน

ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ เวลาเรียนไม่มีโอกาสทดสอบฝีมือ และมีการฝึกฝนน้อย รองลงมาคือ ไม่ทราบว่าฝีมือของตนสามารถประกอบอาชีพได้หรือไม่

ด้านอื่น ๆ ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ การเดินทางมาเรียนไม่สะดวกเพราะสถานศึกษาอยู่ใกล้ตลาด รองลงมาคือ น้ำดื่มมีบริการไม่เพียงพอและไม่สะอาด ห้องน้ำไม่สะอาดน้ำไม่ไหล และห้องสมุดมีหนังสือให้บริการไม่เพียงพอ และไม่มีบริการให้ยืมหนังสือ

ตาราง 33 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาหลักสูตร
วิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
ด้านการเรียนการสอนทั่วไป	
1. ควรมีอุปกรณ์เครื่องมือที่ทันสมัย เพื่อให้นักศึกษาทันต่อเทคโนโลยี และเพิ่มอุปกรณ์ให้เพียงพอกับนักศึกษา	20
2. ควรเพิ่มเวลาเรียนจาก 3 ชั่วโมง เป็น 4 ชั่วโมง	15
3. ควรเปิดให้มีการเรียนการสอนทึกรอบ และทุกแผนกวิชา รวมทั้งเปิดสอนในภาคฤดูร้อนด้วย	13
4. จัดหนังสือให้มีหนังสือที่ทันสมัย และให้บริการยืมหนังสือ	8
ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ	
5. ควรมีการจัดนิทรรศการเพื่อให้ข้อมูลการประกอบอาชีพ	15
6. ควรเชิญผู้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพมาให้คำแนะนำแก่นักศึกษา เพื่อให้มีแนวทางในการประกอบอาชีพ	12
7. ห้องสมุดควรมีหนังสือแนะนำการประกอบอาชีพ	9
ด้านการให้คำปรึกษาปัญหาทั่วไป	
8. ห้องแนะแนวควรมีอาจารย์อยู่ประจำเพื่อรับคำปรึกษา	21
9. อาจารย์ผู้สอนและอาจารย์แนะแนวควรให้ความเป็นกันเองกับนักศึกษา เพื่อให้ศึกษามีโอกาสขอคำปรึกษา	17
ด้านการจัดหางาน	
10. ควรมีการประชาสัมพันธ์ หรือรับสมัครงานในสถานศึกษา	25
11. ควรจัดหาทุนกู้ยืมในการประกอบอาชีพ หรือมอบอุปกรณ์ในการประกอบอาชีพให้แก่ศึกษา	21
12. จัดหางานให้กับนักเรียนที่จบหลักสูตร หรือระหว่างศึกษา	19
13. ควรส่งนักศึกษาไปฝึกงานในสถานประกอบการ	5

ตาราง 33 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล	
14. ควรจัดให้มีการทดสอบฝีมือเพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความสามารถ	20
15. ควรจัดให้มีการสอบปฏิบัติระหว่างศึกษาเพื่อประเมินผลการเรียนและปรับปรุงแก้ไข	10
ด้านอื่น ๆ	
16. ควรจัดการเรียนการสอนนอกสถานศึกษา เพื่อบริการชุมชนที่อยู่ห่างไกล	20
17. ควรเพิ่มถึงน้ำดื่มตามชั้นต่าง ๆ ของอาคารเรียน	11
18. ทางวิทยาลัยควรมีกฎระเบียบที่เข้มงวดกับนักศึกษา	8

จากตาราง 33 แสดงว่า นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ด้านการเรียนการสอนทั่วไป ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ด้านการให้คำปรึกษาปัญหาทั่วไป ด้านการจัดหางาน ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล และด้านอื่น ๆ เพิ่มเติมดังนี้

ด้านการเรียนการสอนทั่วไป ข้อที่มีข้อเสนอแนะมากที่สุดคือ ควรมีอุปกรณ์เครื่องมือที่ทันสมัย เพื่อให้นักศึกษาทันต่อเทคโนโลยี และเพิ่มอุปกรณ์ให้เพียงพอแก่นักศึกษา รองลงมาคือ ควรเพิ่มเวลาเรียนจาก 3 ชั่วโมงเป็น 4 ชั่วโมง ควรเปิดให้มีการเรียนการสอนทุกรอบและทุกแผนก วิชารวมทั้งเปิดสอนในภาคฤดูร้อนด้วย และจัดห้องสมุดให้มีหนังสือที่ทันสมัยและให้บริการยืมหนังสือ

ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ข้อที่มีข้อเสนอแนะมากที่สุดคือ ควรมีการจัดนิทรรศการเพื่อให้ข้อมูลการประกอบอาชีพ รองลงมาคือ ควรเชิญผู้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพมาให้คำแนะนำแก่นักศึกษา เพื่อให้มีแนวทางในการประกอบอาชีพ และห้องสมุดควรมีหนังสือแนะนำการประกอบอาชีพ

ด้านการให้คำปรึกษาทั่วไป ข้อที่มีข้อเสนอแนะมากที่สุดคือ ห้องแนะแนวควรมีอาจารย์อยู่ประจำเพื่อรับคำปรึกษา รองลงมาคือ อาจารย์ผู้สอนและอาจารย์แนะแนวควรให้ความเป็นกันเองกับนักศึกษาเพื่อให้นักศึกษามีโอกาสขอคำปรึกษา

ด้านการจัดหางาน ข้อที่มีข้อเสนอแนะมากที่สุด คือ ควรมีการประชาสัมพันธ์ หรือ รับสมัครงานในสถานศึกษา รองลงมาคือ ควรจัดหาทุนกู้ยืมในการประกอบอาชีพ หรือ มอบ อุปกรณ์ในการประกอบอาชีพให้นักศึกษา จัดหางานให้กับนักศึกษาที่จบหลักสูตร หรือ ระหว่างศึกษา และควรส่งนักศึกษาไปฝึกงานให้สถานประกอบการ

ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล ข้อที่มีข้อเสนอแนะมากที่สุดคือ ควรจัดให้มีการทดสอบฝีมือเพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความสามารถ รองลงมาคือ ควรจัดให้มีการสอบปฏิบัติระหว่างศึกษาเพื่อประเมินผลการเรียนและปรับปรุงแก้ไข

ด้านอื่น ๆ ข้อที่มีข้อเสนอแนะมากที่สุดคือ ควรจัดการเรียนการสอนนอกสถานศึกษา เพื่อบริการชุมชนที่อยู่ห่างไกล รองลงมาคือ ควรเพิ่มถึงน้ำดื่มตามชั้นต่าง ๆ ของ อาคารเรียน และทางวิทยาลัยควรมีกฎระเบียบที่เข้มงวดกับนักศึกษา

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

- ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า**

1. ผลการศึกษาค้างนี้ ทำให้ทราบถึงความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทาลัยสารพัตช่วง เขตการศึกษา 5 ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปรับปรุง และ พัฒนาการจัดบริการแนะแนวอาชีพให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทาลัยสารพัตช่วง เขตการศึกษา 5 จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานแนะแนวอาชีพ เพื่อให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญของงานแนะแนวอาชีพ และให้การสนับสนุนในการจัดบริการแนะแนวอาชีพในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของวิทยาลัยสารพัดช่างแตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของวิทยาลัยสารพัดช่างแตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของวิทยาลัยสารพัดช่างแตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของวิทยาลัยสารพัดช่างแตกต่างกัน
5. นักศึกษาที่ศึกษาประเภทวิชาต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของวิทยาลัยสารพัดช่างแตกต่างกัน
6. นักศึกษาที่ศึกษาขอบต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของวิทยาลัยสารพัดช่างแตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษานักศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 ได้แก่ วิทยาลัยสารพัดช่างบรรหาร-แจ่มใส จำนวน 88 คน วิทยาลัยสารพัดช่างราชบุรี จำนวน 73 คน วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรสงคราม จำนวน 82 คน วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบุรี จำนวน 31 คน วิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี จำนวน 82 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง 356 คน โดยการกำหนดด้วยตารางยามานะ ให้ความคลาดเคลื่อนระดับ 0.5 (Yamane. 1967 : 886)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษาความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษานักศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับนักศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดบริการแนะแนวอาชีพของวิทยาลัยสารพัดช่าง และหาคุณภาพของเครื่องมือ ด้วย การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และวิเคราะห์ค่า ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ซึ่งแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.94

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขออนุญาตเก็บข้อมูลจากกรมอาชีวศึกษา เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลไปยังวิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 ทั้ง 5 สถานศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยเก็บข้อมูลด้วยตนเองในระหว่างวันที่ 7 ถึง 15 พฤษภาคม 2542 มาได้ 356 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทุกฉบับเพื่อคัดเลือกเอาแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไว้วิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมด 356 ฉบับ
2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้
3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง โดยคำนวณค่าความถี่ ร้อยละ จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ วุฒิการศึกษา ประเภทวิชาที่ศึกษา และรอบที่ศึกษา
4. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 ทั้ง 5 ด้านคือด้านการเรียนการสอนทั่วไป ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ด้านการให้คำปรึกษาปัญหาทั่วไป ด้านการจัดหางาน และด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล

5. ทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มโดยใช้คะแนนที (t-test) และหากมีกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบเอฟ (F-test) หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติใช้การทดสอบรายคู่โดยวิธีเชฟเฟ

6. วิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน โดยคำนวณค่าความถี่และร้อยละ

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวจากการศึกษาข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษานักศึกษาศูนย์วิชาชีพพระยะสัน ที่มีต่อความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ในวิทยาลัยสารพัดช่าง จำนวน 356 คน พบว่า

1.1 นักศึกษานักศึกษาศูนย์วิชาชีพพระยะสันส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 66.30 เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 33.70

1.2 นักศึกษานักศึกษาศูนย์วิชาชีพพระยะสันส่วนใหญ่ อายุ 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.70 รองลงมาคืออายุต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.00 อายุ 31ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 25.30

1.3 นักศึกษานักศึกษาศูนย์วิชาชีพพระยะสันส่วนใหญ่ ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 44.90 รองลงมาอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 24.70 อาชีพธุรกิจส่วนตัวคิดเป็นร้อยละ 14.60 อาชีพรับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 12.10 และอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 3.70

1.4 นักศึกษานักศึกษาศูนย์วิชาชีพพระยะสัน วุฒิการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 33.40 รองลงมาวุฒิมัธยมศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 26.10 วุฒิการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 25.60 และ วุฒิการศึกษาประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 14.90

1.5 นักศึกษานักศึกษาลัทธิวิชาชีพระยะสั้นส่วนใหญ่ศึกษาในประเภทวิชาคหกรรม คิดเป็นร้อยละ 41.75 รองลงมาศึกษาในประเภทวิชาพาณิชยกรรม คิดเป็นร้อยละ 25.00 ศึกษาในประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมคิดเป็นร้อยละ 18.26 และศึกษาในประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม คิดเป็นร้อยละ 15.17

1.6 นักศึกษานักศึกษาลัทธิวิชาชีพระยะสั้นส่วนใหญ่ที่ศึกษาในรอบค่า คิดเป็นร้อยละ 59.60 รองลงมา ศึกษาในรอบเช้า คิดเป็นร้อยละ 26.40 ศึกษาในรอบบ่าย คิดเป็นร้อยละ 14.00

2. นักศึกษานักศึกษาลัทธิวิชาชีพระยะสั้นมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความต้องการอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ($\bar{X} = 3.81$) ด้านการเรียนการสอนทั่วไป ($\bar{X} = 3.74$) ด้านการให้คำปรึกษาปัญหาทั่วไป ($\bar{X} = 3.69$) ด้านการจัดหางาน ($\bar{X} = 3.69$) และด้านการทดสอบฝีมือและติดผล ($\bar{X} = 3.68$) ตามลำดับ

3. เปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษานักศึกษาลัทธิวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ วุฒิการศึกษา ประเภทวิชา และรอบที่ศึกษา สรุปผลได้ดังนี้

3.1 นักศึกษานักศึกษาลัทธิวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่างที่มีเพศแตกต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการให้คำปรึกษาปัญหาทั่วไป ด้านการจัดหางาน และด้านการทดสอบฝีมือ และติดตามผลซึ่งทั้ง 3 ด้าน ปรากฏว่า เพศชายมีความต้องการสูงกว่าเพศหญิง นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 นักศึกษานักศึกษาลัทธิวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่างที่มีอายุแตกต่างกันมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาที่มีอายุ 31 ปีขึ้นไปมีความต้องการสูงกว่านักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี ด้านการจัดหางานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีอายุ 20 – 30 ปี มีความต้องการสูงกว่านักศึกษาที่มีอายุ 31 ปีขึ้นไป นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่างที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเรียนการสอนทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้างมีความต้องการสูงกว่านักศึกษาที่มีอาชีพรับราชการ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจและนักศึกษาที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้างมีความต้องการสูงกว่านักศึกษาที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ ด้านการจัดหางานมีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ นักศึกษาที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว และนักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง มีความต้องการสูงกว่านักศึกษาที่มีอาชีพรับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่างที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.5 นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่างที่ศึกษาประเภทวิชาต่าง ๆ มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่ศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมมีความต้องการสูงกว่านักศึกษาประเภทวิชาคหกรรมเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเรียนการสอนทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรม มีความต้องการสูงกว่านักศึกษาประเภทวิชาศิลปหัตถกรรมและนักศึกษาประเภทวิชาคหกรรม ด้านการจัดหางานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมมีความต้องการสูงกว่านักศึกษาประเภทวิชาคหกรรม ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมมีความต้องการสูงกว่านักศึกษา ประเภทวิชาคหกรรม นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.6 นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่างที่มีรอบที่ศึกษาต่างกัน ต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่ศึกษารอบค้ำมีความต้องการสูงกว่านักศึกษาที่ศึกษารอบเช้า เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 โดย

นักศึกษาที่ศึกษารอบค้ำมีความต้องการสูงกว่านักศึกษารอบเช้า ด้านการจัดหางานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษารอบค้ำมีความต้องการสูงกว่านักศึกษารอบเช้า ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษา ที่ศึกษารอบค้ำ มีความต้องการสูงกว่านักศึกษาที่ศึกษารอบเช้าและรอบบ่าย นอกนั้นแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากข้อคำถามปลายเปิดปรากฏผลดังนี้

4.1 ปัญหาความต้องการบริการแนะแนวอาชีพในวิทยาลัยสารพัดช่างที่มีความถี่สูงสุด ในแต่ละด้านตามที่นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นไว้มีดังต่อไปนี้

ด้านการเรียนการสอนทั่วไป คือ เครื่องมือชำรุด และไม่ทันสมัย อุปกรณ์การเรียน มีไม่เพียงพอ

ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ คือ อาจารย์ประจำวิชาและอาจารย์แนะแนวไม่มี เวลาให้คำปรึกษาเกี่ยวกับอาชีพ

ด้านการให้คำปรึกษาปัญหาทั่วไป คือ อาจารย์แนะแนวไม่จัดเวลาให้คำปรึกษา

ด้านการจัดหางาน คือ หางานทำยากและไม่มีแหล่งงานรองรับนักศึกษาที่จบ การศึกษา

ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล คือ เวลาเรียนไม่มีโอกาสทดสอบฝีมือและ มีการฝึกปฏิบัติน้อย

ด้านอื่น ๆ คือ การเดินทางมาเรียนไม่สะดวกเพราะสถานศึกษาอยู่ไกลตลาด

4.2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ในวิทยาลัยสารพัดช่างที่มีความถี่สูงสุดในแต่ละด้านตามที่นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นไว้มี ดังต่อไปนี้

ด้านการเรียนการสอนทั่วไป คือควรมีอุปกรณ์เครื่องมือที่ทันสมัย เพื่อให้ นัก ศึกษาทันต่อเทคโนโลยี และเพิ่มอุปกรณ์ให้เพียงพอแก่นักศึกษา

ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ คือควรมีการจัดนิทรรศการเพื่อให้ข้อมูลการประกอบ อาชีพ

ด้านการให้คำปรึกษาปัญหาทั่วไป คือ ห้องแนะแนวควรมีอาจารย์อยู่ประจำ เพื่อรับคำปรึกษา

ด้านการจัดหางาน คือ ควรมีการประชาสัมพันธ์หรือรับสมัครงานในสถานศึกษา

ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล คือ ควรจัดให้มีการทดสอบฝีมือเพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความสามารถ

ด้านอื่น ๆ คือ ควรจัดการเรียนการสอนนอกสถานศึกษา เพื่อบริการชุมชนที่อยู่ห่างไกล

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายดังนี้

1. ผลการศึกษาความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 ทั้ง 5 ด้านได้แก่ ด้านการเรียนการสอนทั่วไป ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ด้านการให้คำปรึกษาปัญหาทั่วไป ด้านการจัดหางาน ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล โดยรวมและรายด้านมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่เข้ามาศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่พลาดโอกาสทางการศึกษา เมื่อเข้ามาสู่ตลาดแรงงาน และประสบปัญหาในการประกอบอาชีพในเรื่องของรายได้ ความก้าวหน้าในหน้าที่การงานการปรับตัวในสังคม จึงเข้ามาศึกษาต่อในหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น โดยมีความคาดหวังต่อการศึกษาเพื่อเพิ่มประสบการณ์ในการพัฒนาอาชีพของตน จึงให้ความสำคัญต่อการแนะแนวอาชีพและจัดหางานที่ทางวิทยาลัยจัดให้เพราะเป็นการบริการที่จะสามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือนักศึกษาให้มีความมั่นใจ ปรับตัวเข้ากับงานเพื่อประกอบอาชีพ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความก้าวหน้า สอดคล้องกับอนุพงษ์ สุขเกษม (2537 : 52) กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งที่มุ่งเน้นการช่วยเหลือให้บุคคลมีความสามารถในการเลือกประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมตามความถนัด ความสามารถ และความสนใจของตน ตลอดจนช่วยเตรียมบุคคลเพื่อการประกอบอาชีพ การช่วยให้บุคคลมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพ และช่วยให้บุคคลสามารถพัฒนาอาชีพของตน สอดคล้องกับงานวิจัยของปราณี พันธุ์สว่าง (2532:116-125) ที่ได้ศึกษาความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาวิทยาลัยครูพิบูลสงคราม พิษณุโลก สหวิทยาลัยพุทธชินราช พบว่านักศึกษามีความต้องการบริการแนะแนวในระดับสูงทุกบริการ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาวิณี จิตตเสถียร (2535 : 94 -101) ที่ได้ศึกษาเรื่องความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลในเขตภาคเหนือ

สังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข พบว่านักศึกษาวิทยาลัยพยาบาล มีความต้องการบริการรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการจัดวางบุคคลและบริการติดตามผลในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาวิทยาลัยครูพิบูลสงครามพิษณุโลก สหวิทยาลัยพุทธชินราช พบว่านักศึกษามีความต้องการบริการแนะแนวในระดับสูงทุกบริการ

2. ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ อาชีพ วุฒิการศึกษา ประเภทวิชาที่ศึกษา และรอบที่ศึกษา

2.1. นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 ที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาเพศชายมีความต้องการมากกว่านักศึกษาเพศหญิง ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 1 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสังคมไทยจะกำหนดบทบาทให้เพศชายมีความเป็นผู้นำ และมีโอกาสในด้านต่าง ๆ มากกว่าเพศหญิง เช่น ด้านการเรียน หน้าที่การงาน การประกอบอาชีพ การเป็นหัวหน้าครอบครัว และความรับผิดชอบ จึงทำให้ต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ มากในสภาพสังคมที่ก้าวหน้า และพัฒนาอย่างรวดเร็ว ส่วนนักศึกษาเพศหญิง จะได้รับการอบรมสั่งสอนให้เป็นผู้ที่ปฏิบัติตนในกรอบจารีตประเพณี ศีลธรรม ต้องเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ ทำให้นักศึกษาเพศหญิงเมื่อเข้ามาศึกษาในสถานศึกษาจะประสบปัญหาน้อยกว่าเพศชาย เพราะผู้หญิงจะมีบทบาทในสังคม และหน้าที่การงานน้อย ส่วนมากจะรับผิดชอบในครอบครัว และเป็นแม่บ้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอาภรณ์ แก้วมาลา (2537 : 114) ที่ได้ศึกษาความต้องการบริการให้คำปรึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 7 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพศชาย และเพศหญิงมีความต้องการบริการแนะแนวแตกต่างกันทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของฟาริดา ประธาน (2533 : 99) ที่ศึกษาเรื่องสำรวจความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่านักศึกษาผู้ใหญ่ชายและหญิงมีความต้องการบริการแนะแนวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในบริการสนเทศ คือนักศึกษาผู้ใหญ่เพศหญิงมีความต้องการมากกว่านักศึกษาเพศชาย

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ด้านการให้คำปรึกษาปัญหาทั่วไป นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง ที่มีเพศต่างกันมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยนักศึกษาเพศชายมีความต้องการมากกว่านักศึกษาเพศหญิง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่ทราบถึงประโยชน์ที่แท้จริงของของบริการแนะแนวซึ่งนักศึกษาคิดว่าข้อมูลต่าง ๆ จะเป็นประโยชน์ต่อครูแนะแนวมากกว่าจะเป็นประโยชน์ต่อตัวเอง โดยนักศึกษาเพศหญิงซึ่งสังคมกำหนดบทบาทของผู้หญิงให้อยู่ในกรอบประเพณีที่ดั้งเดิม รักนวลสงวนตัว ไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวมีความเรียบร้อย ไม่ประพฤติตัวเสียหายโดยเฉพาะเรื่องเพศซึ่งเห็นได้ชัดเจนจากงานวิจัยของ สมหมาย อ่ำดอยกลอย (2533 : 114) ศึกษาเรื่องการศึกษาค่านิยมในการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาของรัฐบาลในอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก พบว่าค่าเฉลี่ยของค่านิยมในการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชายมากกว่านักเรียนหญิง จึงทำให้นักเรียนชายกับนักเรียนหญิงมีลักษณะการเปิดเผยแตกต่างกัน นอกจากนี้แล้วจากการวิจัยของสมพร ขำอ่อน (2532 : 92) ศึกษาเรื่องลักษณะความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล เขตการศึกษา 7 พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ไม่กล้าเปิดเผยตนเองเนื่องจากไม่แน่ใจว่าครูจะเก็บเรื่องราวต่าง ๆ จากการที่นักเรียนได้เขียนเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ไว้เป็นความลับ

ด้านการจัดหางาน นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง ที่มีเพศต่างกันมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่า นักศึกษาเพศชายมีความต้องการมากกว่านักศึกษาเพศหญิง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาเพศหญิงส่วนมากจะเข้ามาศึกษาวิชาชีพพระยะสันเพื่อต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และต้องการนำความรู้ไปใช้ในเรื่องส่วนตัวมากกว่าการทำงานทำ ส่วนนักศึกษาเพศชายเข้ามาศึกษาเพื่อต้องการนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ และพัฒนาตนเองให้มีความสามารถ แต่นักศึกษาไม่ทราบแหล่งงานและข้อมูลการรับสมัครงาน เมื่อจบการศึกษาแล้ว ไม่ทราบว่าหางานทำอย่างไร อีกทั้งนักศึกษาเพศชายยังขาดความมั่นใจในการเข้ารับการสัมภาษณ์เพื่อสมัครงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาภรณ์ แก้วมาลา (2537 : 117) ศึกษาเรื่องความต้องการให้คำปรึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 7 พบว่า นักศึกษาเพศชาย และเพศหญิงมีความต้องการด้านบริการจัดหางาน

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์พร ทะกอง (2539 : 129) ศึกษาเรื่องการจัดบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า ความต้องการด้านบริการจัดหางานของนิสิตส่วนใหญ่ มีความต้องการมากทุกข้อ โดยเฉพาะการจัดหาแหล่งงานให้นิสิตที่กำลังจะสำเร็จการศึกษา การเป็นสื่อกลางระหว่างนายจ้างกับมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับนิสิตที่กำลังจะสำเร็จการศึกษา การติดต่อกับนายจ้างให้มารับสมัครงาน และสอบสัมภาษณ์ภายในวิทยาลัย

ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง ที่มีเพศต่างกันมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาเพศชายมีความต้องการมากกว่านักศึกษาเพศหญิงทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาเพศชาย มีความต้องการที่จะนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ แต่ยังคงขาดความมั่นใจในการแข่งขันกับตลาดแรงงานเพราะยังขาดประสบการณ์ประกอบกับการฝึกปฏิบัติในชั้นเรียนยังมีวัสดุฝึกไม่เพียงพอ นักศึกษาจึงไม่รู้จักความถนัดของตนเองว่าเหมาะสมกับอาชีพหรือไม่ ดังนั้นจึงเห็นถึงประโยชน์ของการบริการทดสอบฝีมือและติดตามผล เพื่อเป็นการทดสอบความสามารถของตนเอง และวัดระดับความสามารถในการประเมินตนเองได้ นอกจากนี้ยังได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์จากการแข่งขันเพื่อนำมาพัฒนาให้ทันต่อความต้องการของตลาดแรงงานซึ่ง เซอร์ทเซอร์ และสโตน (Shertzer and Stone, 1976 : 107 – 108) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการให้การปรึกษาในโรงเรียนก็เพื่อให้ผู้ขอรับการปรึกษานำตนเองได้ ตระหนักในความจริงในตนเองรู้จักตัดสินใจอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของวิไลลักษณ์ รักสัจจา (2536 : 90) ศึกษาเรื่องความต้องการบริการแนะแนวของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่านักเรียนเพศชายและเพศหญิง มีความต้องการติดตามผลและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 นักศึกษานักศึกษาศรีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 ที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 2 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษานักศึกษาศรีพระยะสั้นส่วนมากอยู่ในวัยผู้ใหญ่แม้ว่าจะมีอายุต่างกันแต่มีประสบการณ์การเรียนรู้และมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมที่ใกล้เคียงกันและมีจุดมุ่งหมายเดียวกันในการเข้ามาศึกษาเพื่อต้องการประกอบอาชีพ ต้องการประสบความสำเร็จในชีวิตให้เป็นที่ยอมรับในสังคม เพื่อพัฒนา

ตนเองให้มีศักยภาพ เมื่อมาเรียนในสถานศึกษาเดียวกันในหลักสูตรเดียวกัน ได้รับการถ่ายทอดความรู้จากครูผู้สอนในลักษณะเดียวกัน อยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกันแม้จะมีอายุที่ต่างกันแต่มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับเพ็ญแข ประจวบปัจฉิก (2537 : 70 – 73) กล่าวว่าบุคคลในวัยผู้ใหญ่โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวัยกลางคนและผู้สูงอายุมีลักษณะคล้ายคลึงกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราวุฒิ แสงสิริโรจน์ (2531 : 164) ศึกษาความต้องการของนักศึกษาเกี่ยวกับบริการแนะแนวอาชีพในโรงเรียนสารพัดช่าง พบว่านักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 14 – 18 ปี อายุ 18 - 35 ปี และตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพโดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณิ อารมย์สุข (2532 : 98) ศึกษาปัญหาและความต้องการเพื่อการจัดบริการแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดนนทบุรีพบว่านักศึกษาผู้ใหญ่กลุ่มที่มีอายุน้อยกว่า 25 ปี และอายุ 25 – 34 ปีมีความต้องการบริการแนะแนวโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า

ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่างที่มีอายุต่างกันมีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อนำมาทดสอบเป็นรายคู่พบว่า นักศึกษาที่มีอายุ 31 ปีขึ้นไป มีความต้องการมากกว่านักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี และนักศึกษาที่มีอายุ 20 - 30 ปีมีความต้องการมากกว่านักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี เข้ามาศึกษาในวิทยาลัยสารพัดช่างเพื่อต้องการหาความรู้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และต้องการหาประสบการณ์ ซึ่งส่วนมากอยู่ในวัยเรียนแตกต่างจากนักศึกษาที่มีอายุ 31 ปีขึ้นไป และอายุ 20 – 30 ปี เป็นวัยผู้ใหญ่ที่มีภาระหน้าที่ทางด้านการงานและมีหน้าที่รับผิดชอบในครอบครัว การเข้ามาศึกษาต่ออีกครั้งหลังจากทำงานแล้วจะมีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการพัฒนางานอาชีพของตนเอง หรือเพื่อเปลี่ยนแปลงอาชีพ จึงมีความต้องการด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพเพื่อให้ทราบแนวโน้มของตลาดแรงงานและลักษณะของงานอาชีพตลอดจนรายได้ ซึ่งเป็นทางเลือกในการตัดสินใจเปลี่ยนแปลงอาชีพที่ดีขึ้นกว่าเดิม ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับข้อคิดเห็นของณรงค์ เทียนสง (2526: 24) ที่กล่าวว่าเหตุผลที่ผู้ใหญ่มาเรียนการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่ นั้นต่างมีเหตุผลการเรียนต่างกันไป เช่น เพื่ออนาคตของตนเอง เพื่อความก้าวหน้าในอาชีพ เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และต้องการเรียนรู้ให้สูงขึ้น (สุวิมล ไชยเพชร . 2536 : 136 ;

อ้างอิงมาจาก ณรงค์ เทียนสง. 2526 : 24) และสอดคล้องกับคำกล่าวของ อาภา ถนัดช่าง (2539) มีแนวความคิดด้านอาชีพว่าทุกคนมีการพัฒนาทางอาชีพ ซึ่งเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องกันไป และเป็นเครื่องส่งเสริมให้แต่ละคนเกิดแนวความคิดเกี่ยวกับอาชีพของตนเอง มีความต้องการพัฒนาด้านอาชีพให้เกิดขึ้นในช่วงชีวิตต่าง ๆ ซึ่งสัมพันธ์กับขั้นของการเจริญเติบโต และต้องการเพิ่มพูนประสบการณ์ให้กับตนเองอันมีผลต่อการเลือกอาชีพและพัฒนาอาชีพ

ด้านการจัดหางาน นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะลัน วิทยาลัยสารพัดช่างที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อนำมาทดสอบเป็นรายคู่พบว่า นักศึกษาที่มีอายุ 20 – 30 ปี มีความต้องการสูงกว่านักศึกษาที่มีอายุ 31 ปีขึ้นไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาที่มีอายุ 20-30 ปีเป็นนักศึกษาที่เข้ามาศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพพระยะลันเพื่อต้องการหางานทำ หรือต้องการนำไปใช้เพื่อประกอบอาชีพและประกอบกับภาวะปัจจุบันประสบปัญหาทางเศรษฐกิจทำให้มีจำนวนผู้ว่างงานสูง จึงมีกลุ่มผู้ว่างงานหันมาเรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยะลันมาก เพื่อหาอาชีพใหม่ ๆ เป็นการสร้างรายได้ส่วนนักศึกษาที่อายุ 31 ปีขึ้นไปมีความรู้สึกว่าได้มีความพร้อมในทุกๆด้านอยู่แล้ว มีงานทำที่มั่นคง ไม่ต้องการเปลี่ยนแปลงอาชีพใหม่สอดคล้องกับคำกล่าวของศักดิ์สิน ช่อदारากุล (2537 : 12) กล่าวว่าการประกอบอาชีพอิสระเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาการว่างงาน โดยเน้นความสำคัญ การศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต การฝึกงานพัฒนาตนเอง เพื่อการมีงานทำ โดยเฉพาะการประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งน่าจะเป็นหนทางที่ดีสำหรับการลดปัญหาการว่างงานและสอดคล้องกับงานวิจัยของ วาริทพิทย์ อินบัว (2535 : 304 - 305) ศึกษาปัญหาและความต้องการบริการของ ศูนย์การเรียนการศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในภาคตะวันออก พบว่า นักศึกษาทางไกลที่มีอายุ 36 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริการแนะแนวแตกต่างจากนักศึกษาทางไกลที่มีอายุ 14 – 25 ปี และ 26 – 35 ปี ทั้งนี้เนื่องจากมาจากนักศึกษาทางไกลที่มีอายุมากมีภารกิจในการประกอบอาชีพมากกว่านักศึกษาทางไกลที่มีอายุน้อยกว่า

2.3 นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะลัน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 ที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 3 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่เข้ามาศึกษาในวิทยาลัยสารพัดช่างส่วนใหญ่จะยังไม่ได้ประกอบอาชีพและประกอบอาชีพรับจ้าง จึงมี

วัตถุประสงค์ในการเข้ามศึกษาเพื่อต้องการนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ หรือผู้ที่ประกอบอาชีพ อยู่แล้วแต่มีอาชีพที่ยังไม่มั่นคงจึงมีความต้องการที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเองโดยหาความรู้ใน อาชีพใหม่ ๆ เพื่อเปลี่ยนแปลงอาชีพหรือปรับปรุงอาชีพเดิมให้มีศักยภาพมากขึ้น เพื่อให้เกิดความ มั่นคงในหน้าที่การงานและเพิ่มรายได้ให้เพียงพอในการดำรงชีวิต ดังนั้นแม้ว่า นักศึกษาจะมี อาชีพต่างกันแต่มีความต้องการที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการสำรวจของสถาบัน การศึกษาผู้ใหญ่แห่งชาติของประเทศอังกฤษ (National Institute for Adult Education, 1970) พบว่าผู้ใหญ่ที่เข้ามาเรียนมีเหตุผลสำคัญคือต้องการพัฒนาตนเองทั้งด้านอาชีพ และความรู้เพื่อ จะหางานได้ง่ายขึ้น ประกอบอาชีพที่ดีขึ้นกว่าเดิม ได้รับการเลื่อนตำแหน่ง หรือเพื่อให้มีรายได้ เพิ่มขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของสำราญ แสงเดช (2541 : 65) การสำรวจความสนใจของ ผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการในการเข้าเรียนหลักสูตรอาชีวศึกษาทางไกลของกรมอาชีวศึกษา : กรณีศึกษาในจังหวัดปทุมธานี พบว่าผู้ใช้แรงงานส่วนใหญ่คิดที่จะเปลี่ยนอาชีพไปทำอย่างอื่น เพราะต้องการมีความมั่นคงในชีวิต และในเรื่องของรายได้ และสวัสดิการ ถือว่าเป็นองค์ ประกอบ

ที่สำคัญส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิตและการครองชีพในปัจจุบัน

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

ด้านการเรียนการสอนทั่วไป นักศึกษานักศึกษาระดับวิชาชีพพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่างที่มี อาชีพต่างกันมีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อนำมา ทดสอบรายคู่พบว่านักศึกษาที่มีอาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ กับธุรกิจส่วนตัวมีความ ต้องการบริการด้านการเรียนการสอนทั่วไป น้อยกว่านักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง ทั้งนี้อาจเป็น เพราะนักศึกษาที่รับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจกับธุรกิจส่วนตัวเข้ามารับการศึกษาเพื่อหาความ รู้เพิ่มเติม และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ หรือหาอาชีพเสริมเป็นรายได้พิเศษ จึงมีความต้องการ ด้านการเรียนการสอนทั่วไปน้อยกว่าผู้ที่ประกอบอาชีพรับจ้าง เพราะผู้ที่ประกอบอาชีพรับจ้างเป็น ผู้ที่ขาดโอกาสทางการศึกษา เข้ามาเรียนในวิทยาลัยสารพัดช่างเพื่อต้องการเพิ่มวุฒิทางการศึกษา แต่ในการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น จะมีความแตกต่างของผู้เรียนใน ชั้นเรียนมากจึงทำให้นักศึกษาที่ประกอบอาชีพรับจ้างประสบปัญหาในการปรับตัวกับเพื่อน และ ครูผู้สอน ตลอดจนเนื้อหาวิชา ดังนั้นจึงต้องการให้ครูแนะแนวให้คำปรึกษาด้านการเรียน การเลือกสาขาอาชีพที่เรียนให้ตรงกับความถนัด และความสามารถของตน ตลอดจนข้อมูล

การศึกษาต่อ เพื่อให้มีการปรับตัวได้เร็วขึ้นทันต่อการเรียนการสอนในชั้นเรียน และได้เรียนในสาขาที่ตนต้องการ สอดคล้องกับคำกล่าวของ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2538 : 6) คือ พัฒนาการของผู้ใหญ่มีความแตกต่างระหว่างบุคคลอยู่มาก จึงก่อให้เกิดปัญหาได้มาก แม้ว่าในกลุ่มผู้เรียนจะมีจำนวนไม่มากนักก็ตามอาจก่อให้เกิดอุปสรรคในการเรียน ทั้งความคาดหวังที่นักศึกษามีต่อครูผู้สอนและเนื้อหาวิชาที่ต่างกันไปด้วย

ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่างที่มีอาชีพต่างกันมีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อนำมาทดสอบเป็นรายคู่พบว่านักศึกษาที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพมีความต้องการด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพน้อยกว่านักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ ยังมีความต้องการที่จะศึกษาต่อให้สูงขึ้น โดยมีความคิดว่าความรู้ที่ได้จากการเรียนไม่เพียงพอต่อการนำไปประกอบอาชีพ บางส่วนที่ไม่ต้องการศึกษาต่ออาจเป็นแม่บ้านที่เข้ามาเรียนเพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ นำความรู้ไปใช้ในชีวิตรประจำวัน ในครอบครัวมากกว่ามุ่งไปประกอบอาชีพ ส่วนนักศึกษาที่ประกอบอาชีพรับจ้างเป็นผู้ที่มีภาระในการหารายได้ให้กับครอบครัวเพื่อเลี้ยงชีพ อาจประสบปัญหาเศรษฐกิจในครอบครัว จึงต้องการพัฒนาฝีมือให้เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน หรือทำงานพิเศษเพื่อเพิ่มรายได้ บางส่วนต้องการเปลี่ยนแปลงอาชีพใหม่ที่ดีขึ้นกว่าเดิม ดังนั้นจึงมีความต้องการรับข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพเพื่อเป็นทางเลือกในการพิจารณาอาชีพ และทราบความเคลื่อนไหว ความเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงาน อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาอาชีพของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับสมหมาย แจ่มกระจ่าง (การศึกษานอกระบบในประเทศไทย. 2538 : 5) ได้กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงอาชีพของประชากรว่า

"การเปลี่ยนแปลงอาชีพก็เป็นอีกส่วนหนึ่งที่ทำให้มนุษย์ต้องดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดที่ดีที่สุดในชีวิตหนึ่งอาจเปลี่ยนแปลงหลายครั้ง แต่สำหรับคนไทยในปัจจุบันนี้ เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงอาชีพตลอดเวลา เพื่อปรับปรุงฐานะและความมั่นคงในครอบครัวให้ดีขึ้นให้มีรายได้เพิ่มขึ้น..." และจากสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพด้วย และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จำนรรจา ขอบชิต (2542 : 9) ที่ศึกษาความต้องการทางการศึกษานอกโรงเรียนของพนักงานแบกถุงไม้กอล์ฟ จังหวัดกาญจนบุรี พบว่าพนักงานส่วนมากมีความต้องการที่จะศึกษาต่อให้สูงขึ้น เพื่อพัฒนาตนเองโดยผู้ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพคิดว่าความรู้

ไม่เพียงพอ ดังนั้นจึงต้องไปศึกษาต่อเพิ่มเติม ส่วนผู้ที่ประกอบอาชีพแล้วก็ต้องการแนะแนวเพราะต้องการเปลี่ยนงานทำที่ดีขึ้น

ด้านการจัดหางาน นักศึกษานักศึกษาลัทธิพุทธศาสนาพระยะสัน วิทาลัยสารพัดช่างที่มีอาชีพต่างกันมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อนำมาทดสอบเป็นรายคู่พบว่า อาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจมีความต้องการด้านจัดหางานน้อยกว่านักศึกษาที่ยังไม่ประกอบอาชีพ อาชีพธุรกิจส่วนตัว และอาชีพรับจ้าง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่ไม่ได้รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจประกอบอาชีพที่ไม่มั่นคงและประกอบกับปัญหาเศรษฐกิจด้านการจ้างงานในปัจจุบันที่มีการถูกเลิกจ้าง จากการปิดกิจการของนายจ้างหรือ จากภาวะการจ้างแรงงานผิดกฎหมายเพื่อลดต้นทุนการผลิต จึงทำให้ผู้ที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ อาชีพธุรกิจส่วนตัวและอาชีพรับจ้างมาเลือกเรียนในหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน โดยมีความคาดหวังที่จะนำความรู้ทางวิชาชีพไปประกอบอาชีพ และหางานทำ จึงมีความต้องการให้สถานศึกษาประสานงานกับสถานประกอบการ ในการรับสมัครงานเพื่อเพิ่มความมั่นใจในการเข้ารับการศึกษาแล้วสามารถได้งานทำตามความต้องการซึ่งสอดคล้องกับปัญหาแรงงานไทย (วารสารเมืองไทย, 2543 : 16) กล่าวว่าปัญหาแรงงานที่แบ่งออกเป็นหลายกลุ่มงาน อาทิ เช่นแรงงานเด็ก แรงงานต่างด้าว แรงงานนอกระบบ แรงงานข้ามชาติที่ผ่านมา ปัญหาต่าง ๆ จะเกิดขึ้นบ่อยมากกับแรงงานเหล่านี้ ซึ่งมีผลกระทบต่อปัญหาแรงงานล้นเมืองคนตกงานกันมาก ดังนั้นประเด็นในการประชุมองค์ครั้งที่ 10 วันที่ 12-19 กุมภาพันธ์ 2543 จึงเป็นการหาวิธีการที่จะสามารถผลักดันแรงงานเหล่านี้ออกจากประเทศได้ เพื่อแก้ไขปัญหาแรงงานไทย

2.4 นักศึกษานักศึกษาลัทธิพุทธศาสนาพระยะสัน วิทาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 4 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษานักศึกษาลัทธิพุทธศาสนาพระยะสันแม้จะมีวุฒิการศึกษาต่างกันแต่เข้ามาเรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันในวัย ผู้ใหญ่ที่มีอายุใกล้เคียงกัน เมื่อกลับเข้ามาเรียนอีกครั้งโดยมีเป้าหมายในการเข้ารับการศึกษาเหมือนกัน กอปรกับภารกิจของวิทาลัยสารพัดช่างที่กำหนดแนวทางการปฏิบัติไว้ในหน้าที่หลักว่ารับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาดั้งแต่ชั้นประถมศึกษาตอนต้นหรืออยู่ในดุลยพินิจ

ของสถานศึกษา (กำหนดไว้ว่าระดับความรู้เดิมมิได้จำกัดการเรียนรู้แต่อย่างใด เพียงแต่ให้นักศึกษาเลือกเรียนตามความถนัด ความต้องการ และความสนใจของผู้เรียนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมนีรัตน์ ศิริสุโขดม (2535 : 82) ศึกษาเรื่องความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในเขตภาคกลาง พบว่า นักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายมีความ คิดเห็นว่า การจัดบริการแนะแนว ทั้ง 4 บริการสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในระดับปานกลางเหมือนกัน นอกจากนี้ อรสา หงษ์นิกร (2529 : 99 - 100) ได้ศึกษาความต้องการ และความพึงพอใจบริการแนะแนวของนักศึกษามหาวิทยาลัยอุรุกรกิจบัณฑิตผลการศึกษาพบว่า เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจบริการแนะแนวของนักศึกษาระหว่างชั้นปีปรากฏว่าโดยรวมแล้วมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

2.5 นักศึกษานักศึกษาลัทธิวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 ที่มีประเภทวิชาต่างกัน มีความต้องการโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรม มีความต้องการมากกว่าประเภทวิชาคหกรรม ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 5 ที่ตั้ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเลือกเรียนในแต่ละประเภทวิชาของ นักศึกษาลัทธิวิชาชีพระยะสั้น จะเลือกเรียนตามประสบการณ์เดิม ซึ่งมีความต้องการแตกต่างกันเมื่อเข้ามาศึกษาในแต่ละประเภทวิชาที่มีกระบวนการการจัดการเรียนการสอนในแต่ละประเภทวิชาตามหลักสูตรต่าง ๆ จึงทำให้มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านความคิดในการทำงานและอาชีพแตกต่างกันตามสาขาวิชา ซึ่งสอดคล้องกับทบทวนมหาวิทยาลัย (แผนพัฒนาเศรษฐกิจระดับอุดมศึกษา. 2530 : 60 – 71) เรื่องการจัดบริการแนะแนวอาชีพการจัดการบริการสนเทศทางอาชีพนั้นต้องคำนึงถึงความแตกต่างของสาขาวิชาเพราะประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนที่มีสภาพแวดล้อมแตกต่างกันทางด้านกระบวนการคิด การทำงาน มีผลต่อบุคคลทางด้านความสนใจ ความสามารถ ความถนัด และค่านิยม ซึ่งนำไปสู่ความสนใจทางด้านอาชีพที่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านการเรียนการสอนทั่วไป นักศึกษานักศึกษาลัทธิวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่างที่ศึกษาประเภทวิชาต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อนำมาทดสอบเป็นรายคู่พบว่า นักศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมมีความต้องการมากกว่านักศึกษาประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม และนักศึกษาประเภทวิชาคหกรรม ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะประเภทวิชาพาณิชยกรรมเป็นวิชาที่ต้องให้ความสำคัญต่อการเรียนการสอนเพื่อนำ

ไปประกอบอาชีพในสถานประกอบการ ในบริษัทห้างร้าน หรือทำงานในตำแหน่งเลขานุการ พนักงานบัญชีที่ต้องใช้อุปกรณ์สำนักงาน ดังนั้นผู้ที่เลือกเรียนในประเภทวิชาพาณิชยกรรมจึงมีความต้องการที่จะให้วิทยาลัยจัดอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัยต่อเทคโนโลยีในตลาดแรงงาน ตลอดจนการฝึกปฏิบัติที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานเพื่อให้นักศึกษามีความมั่นใจในการนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ ส่วนประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม และคหกรรมนั้นมีความต้องการน้อยกว่าอาจเป็นเพราะเป็นวิชาที่ต้องใช้ความชำนาญ ประสบการณ์ ความคิดสร้างสรรค์และทักษะเฉพาะบุคคลในการสร้างงานอาชีพ ในการฝึกปฏิบัติต้องใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีในห้องถิ่นมาดัดแปลงได้ตามความเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540 - 2544) ซึ่งเน้นการพัฒนาทางด้านบุคคลเป็นทรัพยากรที่สำคัญของชาติโดยให้มีอาชีพและสามารถประกอบอาชีพนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพมุ่งเน้นให้การกระจายผลการพัฒนาไปสู่ภูมิภาคและกลุ่มเป้าหมายที่ด้อยโอกาสอย่างทั่วถึง รัฐบาลได้เร่งรัดนโยบายการเตรียมกำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสอดคล้องกับกรมอาชีวศึกษา (2538 :1) ได้เร่งรัดกำหนดยุทธศาสตร์ในการผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาล โดยจัดการเรียนการสอนและฝึกอบรมเพื่อผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษาให้มีปริมาณเพียงพอ มีขีดความสามารถที่ได้มาตรฐาน มีคุณธรรม วินัย เจตคติ บุคลิกภาพที่พึงประสงค์กับความต้องการของตลาดแรงงาน การจัดการเรียนการสอนจะต้องปรับเปลี่ยนให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี โดยกรมอาชีวศึกษาได้จัดทำหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538 โดยร่วมกับองค์กรต่าง ๆ เพื่อผลิตกำลังคนให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน

ด้านการจัดหางาน นักศึกษานักศึกษาลัทธิไตรชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่างประเภทวิชาต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อนำมาทดสอบเป็นรายคู่ พบว่านักศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมมีความต้องการมากกว่านักศึกษาประเภทวิชาคหกรรม ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาพาณิชยกรรมมีความต้องการที่จะศึกษาเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานและทำงานในสถานประกอบการประกอบกับภาวะปัจจุบันเศรษฐกิจตกต่ำไม่มีเงินทุนที่จะประกอบอาชีพส่วนตัวและมีภาวะการว่างงานสูงแต่นักศึกษาประเภทวิชาคหกรรมส่วนมากเป็นกลุ่มแม่บ้านหรือผู้ที่มิงานทำแล้วมาศึกษาเพื่อหาประสบการณ์ เพื่อต้องการนำความรู้ไปใช้เป็นงานอดิเรก เพื่อหารายได้เสริมให้กับครอบครัว จึงให้ความสนใจกับตลาดแรงงานน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปราณี บรรจงแท้ (2534 : 148) ศึกษาเรื่องปัญหาใน

การปฏิบัติงานแนะแนวของครูแนะแนวและความต้องการบริการแนะแนวของนักเรียนนักศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้พบว่า การบริการจัดหางาน (บริการจัดวางตัวบุคคล) ของนักศึกษาที่มีหลักสูตรต่างกัน สาขาวิชาต่างกันมีผลต่อความต้องการบริการจัดหางาน (บริการจัดวางตัวบุคคล) ของนักศึกษาที่มีหลักสูตรต่างกัน สาขาวิชาต่างกันมีผลต่อความต้องการบริการจัดหางาน (บริการจัดวางตัวบุคคล) ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับนิคม จันทรวิฑูร (2541 : 6) กล่าวถึงปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ ปัญหาการปลดพนักงานและลดจำนวนพนักงานได้ขยายตัวเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ ประกอบกับสถานศึกษาแต่ละแห่งได้เปิดสาขาวิชาการ ด้านต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง เป็นผลทำให้เกิดภาวะการว่างงาน และการทำงานต่ำกว่าระดับการศึกษา

ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล นักศึกษานักศึกษาลัทธิวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง ที่ศึกษาประเภทวิชาต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อนำมาทดสอบเป็นรายคู่พบว่าประเภทวิชาพาณิชยกรรมมีความต้องการมากกว่าประเภทวิชาคหกรรม ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมส่วนมากที่เข้ามาศึกษานักศึกษาลัทธิวิชาชีพระยะสั้น เพื่อต้องการทำงานในสถานประกอบการ ซึ่งในปัจจุบันตลาดแรงงานมีการแข่งขันด้านความสามารถสูงมากประกอบกับภาวะการว่างงาน จึงทำให้นักศึกษาต้องการทดสอบความรู้ความสามารถของตนเองเพื่อเพิ่มความมั่นใจก่อนนำความรู้ไปใช้จริงในการประกอบอาชีพ หรือบางส่วนอาจต้องการทดสอบความสามารถเพื่อเป็นการเลือกตัดสินใจในการประกอบอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับดาวนิ่ว (วิไลลักษณ์ รักสัจจา. 2536 : 90 ; อ้างอิงมาจาก Downing. 1968 : 210) กล่าวโดยสรุปว่า จุดมุ่งหมายสูงสุดของบริการติดตามผลและประเมินผล คือการพัฒนาในด้านการศึกษา นอกจากนี้ ข้อมูลที่ได้จากบริการนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อการนำมาปรับปรุงโครงการแนะแนวของโรงเรียนให้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530 : 215) ซึ่งกล่าวได้สรุปว่า การติดตามผลทำให้ทราบข้อบกพร่องของโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียนนั้นในด้านวิชาการ การประเมินผลการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนนั้นด้วย

2.6 นักศึกษานักศึกษาลัทธิวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 ที่ศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษารอบค้ำมีความต้องการมากกว่านักศึกษารอบเช้า ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 6 ที่ตั้งไว้

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่เลือกเรียนในรอบการศึกษาต่างกันขึ้นอยู่กับการใช้เวลากับการฝึกงานที่หรืออาชีพของบุคคลซึ่งมีผลต่อทัศนคติ ความสนใจ และความต้องการที่แตกต่างกัน จากข้อมูลการสำรวจพบว่านักศึกษารอบเข้าจะไม่ได้ประกอบอาชีพ ส่วนนักศึกษารอบค้ำเป็นนักศึกษาในวัยผู้ใหญ่มีงานประจำที่ต้องรับผิดชอบทำให้นักศึกษารอบค้ำมีความวิตกกังวลหลายด้านทั้งด้านการเรียน ครอบครัว อาชีพจึงทำให้มีปัญหาด้านการเรียนอาจเรียนไม่ทันเพื่อน ปัญหาการให้เวลากับการเรียนไม่เต็มที่ หรือปัญหาทางเศรษฐกิจซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมจิตร์ ยิ่งยงดำรงฤทธิ์ (2540 : 88) ศึกษาเรื่องการศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาลัทธิธรรมศาสตร์ วิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนตวิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่านักศึกษาที่ศึกษาในรอบการเรียนต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยนักศึกษารอบค้ำมีปัญหาการเรียนสูงกว่านักศึกษารอบเข้า และสอดคล้องกับทัศนีย์ พิศาลรัตนคุณ (2539 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องปัญหาการเรียนของนิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ที่มีรอบการเรียนต่างกัน (ภาคปกติและภาคพิเศษ) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ นักศึกษาลัทธิธรรมศาสตร์วิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่างมีศึกษารอบต่างกันมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษารอบค้ำมีความต้องการมากกว่านักศึกษารอบเข้า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษารอบค้ำส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพแล้ว แต่อาจประสบปัญหาการทำงาน เช่น ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน รายได้ไม่เพียงพอกับการครองชีพ หรือทำงานไม่ตรงกับวุฒิการศึกษา ดังนั้นจึงเห็นความสำคัญของการบริการข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกอาชีพใหม่ ๆ ที่ตรงกับความต้องการ เช่น ความถนัด การเพิ่มรายได้ และลักษณะของงานแต่ละอาชีพ ส่วนนักศึกษารอบเข้าที่เข้ามาศึกษาลัทธิธรรมศาสตร์วิชาชีพระยะสั้นบางส่วนอาจเพิ่งจบการศึกษา แต่ประสบปัญหาภาวะการว่างงานเข้ามาเพื่อต้องการจะศึกษาต่อ ต้องการสร้างประสบการณ์ให้กับตนเอง เพราะยังไม่มี ความมั่นใจว่าความรู้ที่ตนเองเรียนจะเพียงพอต่อการประกอบอาชีพ ส่วนผู้ที่ เป็นแม่บ้านจะไม่เห็นความสำคัญของการบริการด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพเพราะจะเลือกเรียนใน

ประเภทวิชาคหกรรม ซึ่งจะนำความรู้ไปใช้ส่วนตัวมากกว่าการประกอบอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับ
 สำเนา ขจรศิลป์ (2530 : 17) ได้ให้หลักการจัดบริการข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพไว้ดังนี้ การเตรียมตัว
 เพื่อประกอบอาชีพจำเป็นเพราะบุคคลจะต้องเตรียมตัวเพื่อเลือกอาชีพ จึงสามารถประกอบอาชีพ
 นั้นได้ การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพโดยศึกษาข้อมูลด้านอาชีพทำให้ทราบถึงลักษณะของงาน
 แต่ละอาชีพและความก้าวหน้าของงานในอาชีพต่าง ๆ จะช่วยให้นักศึกษาได้งานที่สมบูรณ์ และม
 ความสำเร็จในการประกอบอาชีพและสอดคล้องกับงานวิจัยของ พวงสุวรรณ พันธ์มวง (2541 :
 93) ที่ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพ
 ระยะสั้น หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี พบว่า ด้านการนำความรู้ไปใช้
 ส่วนตัว โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่นำความรู้
 ไปใช้ระดับมาก คือ ความรู้ที่ได้จากการเรียนนำไปใช้ประโยชน์แก่คนอื่น ๆ ในครอบครัว เช่น
 ตัดเสื้อผ้า ตัดผม ให้แก่ พ่อ แม่ สามารถนำไปใช้ประโยชน์กับตนเองได้แก่ ตัดเสื้อผ้าใส่เอง
 แต่งหน้า และสามารถนำความรู้พื้นฐานไปใช้ศึกษาต่อด้านอาชีพที่เรียนให้สูงขึ้นต่อไป

ด้านการจัดหางาน นักศึกษานักศึกษาระดับวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่างที่ศึกษาอ
 ต่างกันมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย
 นักศึกษารอบค้อมีความต้องการมากกว่านักศึกษารอบเช้า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษารอบเช้า
 เป็นกลุ่มแม่บ้านหรือผู้ที่มาเรียนเพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์โดยมากจะเป็นนักศึกษาประเภท
 วิชาคหกรรม และศิลปหัตถกรรมซึ่งส่วนใหญ่จะนำความรู้ไปประกอบอาชีพอิสระไม่มุ่งเข้าสู่การ
 แข่งขันในตลาดแรงงาน ซึ่งตรงข้ามกับนักศึกษารอบค้อมีนักศึกษา 2 กลุ่มคือ กลุ่มคนที่
 ประกอบอาชีพแล้วแต่มาศึกษาเพื่อแสวงหาความก้าวหน้าในอาชีพหรือเปลี่ยนอาชีพให้ตรงกับ
 ความต้องการของตลาดแรงงาน ส่วนอีกกลุ่มจะเป็นนักศึกษาที่เรียนในภาคปกติ หรือเพิ่งสำเร็จการ
 ศึกษาแต่ไม่มีงานทำจึงมีความต้องการให้สถานศึกษาจัดหางานให้ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้อง
 กับงานวิจัยของมัทกานต์ โอฬารรัตน์มณี (2532 : 89) ที่ได้วิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหาร
 กิจการนิสิต นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัย
 พบว่า ผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพมีความเห็นเกี่ยวกับการจัดหางาน
 อยู่ในระดับมากในด้านการจัดหางานให้นิสิต นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาและสอดคล้องกับคัลป์
 (คันสนีย์ ฟองดาวิรัตน์. 2530 : 105 ; อ้างอิงมาจาก Culp. 1981 : 347) ได้วิเคราะห์การให้
 บริการในด้านกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยชุมชนโดยสุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาปีที่ 1 - 4 และ

นักศึกษาผู้ใหญ่พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าบริการจัดหางานเป็นบริการที่เป็นประโยชน์แก่นักศึกษา

ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง ที่ศึกษารอบต่างกันมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษารอบค้ำมีความต้องการมากกว่านักศึกษารอบเช้าและบ่าย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่เข้ารับการศึกษารอบค้ำส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่ประกอบอาชีพและทำงานอยู่ในสถานประกอบการ การเข้ามารียนในหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันเพื่อต้องการพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าหรือต้องการเปลี่ยนอาชีพใหม่ ดังนั้นจึงต้องการทดสอบฝีมือและติดตามผลเพื่อต้องการจัดลำดับความสามารถของตน หรือผู้ที่มีความชำนาญแล้วอาจต้องการแสดงความสามารถของตนเองให้เป็นที่ยอมรับเพื่อต้องการชื่อเสียง ต้องการความก้าวหน้าเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพและยังมีนักศึกษาบางส่วนที่ต้องการให้ทางวิทยาลัยติดตามผลการประกอบอาชีพเพื่อต้องการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพเพื่อขอคำแนะนำช่วยเหลือ ซึ่งสอดคล้องกับศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน (2542 : 12) กำหนดและทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติเป็นการจำแนกระดับฝีมือ ความรู้ความสามารถ ในสาขาอาชีพต่าง ๆ ตามความต้องการของตลาดแรงงานและมาตรฐานสากลซึ่งจะทำให้ผู้ผ่านการทดสอบหางานทำทั้งภายในและต่างประเทศได้ง่ายขึ้น และมีโอกาสเจริญก้าวหน้าในการทำงาน ส่วนนายจ้างจะได้ลูกจ้างที่มีความสามารถสมกับงานและค่าจ้างแรงงาน

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จากข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 พอสรุปได้ดังนี้

3.1 ปัญหาที่นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับด้านการเรียนการสอนทั่วไป ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ด้านการให้คำปรึกษาปัญหาทั่วไป ด้านการจัดหางาน ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผลและด้านอื่น ๆ

ด้านการเรียนการสอนทั่วไป คือ เครื่องมือชำรุดและไม่ทันสมัย อุปกรณ์การเรียนไม่เพียงพออาจเป็นเพราะ วิทยาลัยมีข้อจำกัดด้านงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนด้านวัสดุฝึก ครุภัณฑ์ลดน้อยลง ดังนั้นวัสดุฝึก ครุภัณฑ์ดังกล่าวจะไม่ได้มีการพัฒนาปรับปรุงเปลี่ยนแปลง

เป็นวัสดุฝึกใหม่ ๆ ที่ทันต่อเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง จึงยังมีความล้าสมัยอยู่ เครื่องจักรไม่มีความเหมาะสมสำหรับเทคโนโลยีไม่มีมาตรฐาน สภาพเก่าชำรุด ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของพิภพสุนทรสมัย (2535 : 23) ที่ให้ความเห็นว่าการเรียนรู้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการสอนรายวิชาชีพที่ขาดเสียมิได้ คือ เครื่องมือ-เครื่องจักรในการปฏิบัติงานและเพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ คือ อาจารย์ประจำวิชาและอาจารย์แนะแนวไม่มีเวลาให้คำปรึกษาเกี่ยวกับอาชีพ อาจเป็นเพราะอาจารย์ผู้สอนและครูแนะแนวมีจำนวนชั่วโมงที่สอนมากเกินไปต่อสัปดาห์ สอนหลายรายวิชาและสอนหลายระดับชั้น มีการะับผิดชอบในหน้าที่พิเศษนอกเหนือจากการสอน โดยที่สถานศึกษามอบหมายให้ปฏิบัติ เช่นงานการเงิน หัวหน้าแผนกวิชา หัวหน้าพัสดุงานอาคารสถานที่ งานปกครอง งานศูนย์ข้อมูล และอื่น ๆ ทำให้ไม่มีเวลาให้คำปรึกษาหรือแนะแนวทางในการประกอบอาชีพรวมทั้งจำนวนนักเรียนต่อครูมีสัดส่วนมากเกินไปสถานศึกษาขาดงบประมาณในการจ้างครูผู้สอนจึงมีผลกระทบมากทำให้ครูเอาใจใส่ดูแลนักศึกษาไม่ทั่วถึงสอดคล้องกับงานวิจัยของวิไลรัตน์ แสงศรี (2540 : 78) ศึกษาปัญหาของนักศึกษาและความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ พบว่าการปฏิบัติงานของอาจารย์แนะแนวในแผนกวิชาต้นสังกัด มีการะงานสอนและการกิจอื่น ๆ ที่ต้องทำอีกมากมายทำให้การปฏิบัติงานแนะแนวไม่เต็มที่

ด้านการให้คำปรึกษาปัญหาทั่วไป คือ อาจารย์แนะแนวไม่จัดเวลาให้คำปรึกษา อาจเป็นเพราะทางฝ่ายบริหารไม่เห็นความสำคัญของการแนะแนวกับการศึกษานอกระบบเพราะเห็นว่านักศึกษาอยู่ในวัยผู้ใหญ่ที่สามารถรับผิดชอบตนเองได้ งานแนะแนวจึงไม่มีครูที่จบสาขาแนะแนวและการให้คำปรึกษาโดยตรงอีกทั้งงานแนะแนวไม่มีห้องที่เป็นสัดส่วนสำหรับสำหรับบริการนักศึกษาและไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำห้องแนะแนว หรือทำหน้าที่ผู้ช่วยในการติดตามงานขาดอุปกรณ์สำนักงาน เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ และโทรศัพท์สำหรับติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวก และใช้ในการรับคำปรึกษาแก่นักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของปราณี บรรจงแถม (2534 : 160) ให้ความเห็นว่าการดำเนินการจัดบริการแนะแนวฝ่ายบริหารสถานศึกษา ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ทางการแนะแนว เช่น ค่าวัสดุ คุรุภัณฑ์ ค่าจ้างพนักงาน ค่าตอบแทนวิทยากร เพื่อให้ครูแนะแนวสามารถจัดบริการแนะแนวต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์แก่นักศึกษา

ด้านการจัดหางาน คือ หางานทำยากและไม่มีแหล่งงานรองรับนักศึกษาที่จบการศึกษา อาจเป็นเพราะภาวะเศรษฐกิจในปีที่ผ่านมาตลาดแรงงานประสบภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ มีจำนวนผู้ว่างงานมาก จึงทำให้ขาดแหล่งงานรองรับนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ นิคม จันทรวิฑูร (2541 : 6) กล่าวถึงวิกฤตเศรษฐกิจในปีที่ผ่านมาถือว่ารุนแรงที่สุดในรอบ 50 ปี และตัวเลขคนตกงานสูงกว่าที่กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมประมาณการไว้ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นแรงงานที่เพิ่มเข้าสู่ตลาดโดยเฉพาะนักศึกษาที่เพิ่งจบการศึกษา คงจะแก้ไขยากหากแก้ไข ปัญหาสภาพคล่องมาใช้หมุนเวียนในธุรกิจไม่ได้ หรือไม่มีมาตรการใหม่ที่จุดกระตุ้นเศรษฐกิจ

ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล คือ เวลาเรียนไม่มีโอกาสทดสอบฝีมือและ มีการฝึกฝนน้อย อาจเป็นเพราะเครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์การเรียนการสอนขาดแคลนและที่มีอยู่ก็ชำรุดไม่สามารถใช้อย่างได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกทั้งยังมีไม่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา และการจัดกลุ่มของนักศึกษาที่เรียนภาคปฏิบัติ ซึ่งนักศึกษาแต่ละกลุ่มมีจำนวนมากเกินไปนักศึกษามีโอกาสในการฝึกปฏิบัติไม่เพียงพอ ดังคำกล่าวของชัยสวัสดิ์ เทียนวิบูลย์ (2528 : 12 - 13) ที่ให้ความเห็นว่าเครื่องมือ-เครื่องจักรเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการเรียนการสอน เมื่อกรมมีนโยบายการขยายจำนวนนักเรียนนักศึกษาเพิ่มขึ้นทุกปี แต่ไม่ได้ขยายเครื่องมือ เครื่องจักร อาจเป็นสาเหตุทำให้เครื่องมือ-เครื่องจักรมีไม่เพียงพอ

ด้านอื่น ๆ คือ การเดินทางมาเรียนไม่สะดวกเพราะสถานศึกษาอยู่ไกลตลาด อาจเป็นเพราะวิทยาลัยบางแห่ง อยู่ไกลจากชุมชนหรือสถานีขนส่ง ประกอบกับรถประจำทางที่ผ่านวิทยาลัยมีน้อยทำให้การเดินทางไม่สะดวก โดยเฉพาะนักศึกษาที่มาเรียนในรอบค่ำบางแห่งไม่มีรถประจำทางเลย อีกประการหนึ่งคือ นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีรถส่วนตัวหรือมีแต่รถจักรยานยนต์ซึ่งจะเกินทางมาเรียนลำบากมากในฤดูฝน

3.2 ข้อเสนอแนะที่นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเรียนการสอนทั่วไป ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ด้านการให้คำปรึกษาปัญหาทั่วไป ด้านการจัดหางาน ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล และด้านอื่น ๆ

ด้านการเรียนการสอนทั่วไป คือ ควรมีอุปกรณ์ที่ทันสมัยเพื่อให้นักศึกษาทันต่อเทคโนโลยีและเพิ่มอุปกรณ์ให้เพียงพอแก่นักศึกษา อาจเป็นเพราะครุภัณฑ์และอุปกรณ์ที่นำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนในวิทยาลัยเปิดใหม่ในระยะแรกได้อาศัยครุภัณฑ์เครื่องมือบางรายการจากวิทยาลัยเทคนิคทำให้ไม่ทันสมัยประกอบกับวิทยาลัยที่เปิดใหม่มีนักศึกษาน้อย ทำให้เงิน

งบประมาณในส่วนวัสดุฝึกบางรายการไม่มี การเรียนการสอนจึงไม่สมบูรณ์ ส่วนวิทยาลัยเก่ามีอุปกรณ์ชำรุด และไม่ทันสมัยเพราะขาดงบประมาณในการจัดซื้อ ดังนั้น ถ้ามีการจัดซื้อครุภัณฑ์ใหม่ตามแผนที่วิทยาลัยกำหนดจะทำให้การเรียนการสอนสมบูรณ์ต่อไป

ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ คือ ควรมีการจัดนิทรรศการเพื่อให้ข้อมูลการประกอบอาชีพอาจเป็นเพราะผู้บริหารในวิทยาลัยไม่ให้ความสำคัญกับงานแนะแนวอาชีพ ประกอบกับครูแนะแนวมีภาระหน้าที่มากจึงทำให้ไม่มีเวลาในการดำเนินงานจัดนิทรรศการ ซึ่งการให้ข้อมูลการประกอบอาชีพเป็นสิ่งสำคัญกับนักศึกษามาก เพราะในปัจจุบันมีผู้ว่างงานมาก นักศึกษากลุ่มนี้เข้ามาเรียนในวิทยาลัยสารพัดช่าง เพื่อต้องการจะประกอบอาชีพ ดังนั้น การให้ข้อมูลการประกอบอาชีพจึงเป็นความต้องการของนักศึกษาส่วนมาก ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของวาร์ธนี ธนวานิช (2527 : 42) ได้ให้ความหมายของการแนะแนวอาชีพว่าเป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลได้รู้จักโลกของอาชีพ เข้าใจอาชีพต่าง ๆ อย่างถูกต้อง รู้แนวทางในการเข้าไปประกอบอาชีพ สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพ เตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพและเข้าไปประกอบอาชีพนั้น ๆ จนสามารถยังชีพและเสริมสร้างความก้าวหน้าในอาชีพนั้นได้

ด้านการให้คำปรึกษาปัญหาทั่วไป คือ ห้องแนะแนวควรมีอาจารย์อยู่ประจำเพื่อรับคำปรึกษา อาจเป็นเพราะในวิทยาลัยสารพัดช่างไม่มีครูแนะแนวโดยตรงส่วนมากจะเป็นอาจารย์ที่มีงานสอนประจำทำให้ไม่ได้นั่งในห้องแนะแนวตลอดเวลาและห้องแนะแนวไม่มีเจ้าหน้าที่ทำงานประจำในห้องทำให้ครูแนะแนวกับนักศึกษามีเวลาไม่ตรงกันในการรับคำปรึกษา ดังนั้น การจัดบริการแนะแนวในสถานศึกษาของวิทยาลัยสารพัดช่างจึงไม่มีผู้มารับคำปรึกษา

ด้านการจัดหางาน คือ ควรมีการประชาสัมพันธ์ หรือรับสมัครงานในสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้ประกอบอาชีพ หรือผู้ที่ประกอบอาชีพแล้วแต่ต้องการเปลี่ยนอาชีพเพื่อต้องการเพิ่มรายได้ หรือได้รับความมั่นคง เมื่อเข้ามาศึกษาในวิทยาลัยสารพัดช่างจึงมีความต้องการให้สถานศึกษาให้ความช่วยเหลือโดยประสานงานกับสถานประกอบ ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแหล่งงานเพื่อให้นักศึกษามีโอกาสได้งานทำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอมรรัตน์ ประสานศัพท์ (2532 : 143) ที่ศึกษาเรื่องการจัดบริการ แนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยของรัฐในส่วนของงานบริการจัดหางานพบว่า นักศึกษาต้องการให้นายจ้างรับสมัครและสัมภาษณ์นิสิตนักศึกษาและบัณฑิตภายในมหาวิทยาลัยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ

ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล คือ ควรจัดให้มีการทดสอบฝีมือเพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความสามารถ อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มาเรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันไม่มีวุฒิการศึกษาทางวิชาชีพทำให้มีความต้องการที่จะทดสอบฝีมือเพื่อสร้างความมั่นใจในการประกอบอาชีพเมื่อเข้าสู่ตลาดแรงงาน ซึ่งมีการแข่งขันสูงมากในสภาวะปัจจุบัน

ด้านอื่น ๆ คือ ควรจัดการเรียนการสอนนอกสถานศึกษา เพื่อบริการชุมชนที่อยู่ห่างไกล อาจเป็นเพราะวิทยาลัยสารพัดช่างทุกแห่งอยู่ในอำเภอเมืองการเดินทางมาเรียนของผู้ที่อยู่ต่างอำเภอทำให้ไม่ได้รับความสะดวก หรือทำให้เสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาเรียนมาก และในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรพิเศษส่วนมากจะจัดให้กับชุมชนอยู่ในอำเภอตามแนวชายแดน เพราะวิทยาลัยสารพัดช่างในเขตการศึกษา 5 ส่วนมากจะเป็นจังหวัดที่อยู่ติดกับชายแดน

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่านักศึกษาที่มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพอยู่ในระดับสูงกว่าข้ออื่น ดังนั้นผู้บริหารและครูแนะแนวควรจัดงบประมาณในการสนับสนุนเพื่อจัดกิจกรรมสัปดาห์แนะแนวอาชีพให้กับนักศึกษา พร้อมทั้งให้คำแนะนำเพื่อให้ข้อมูลในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักศึกษา
2. จากผลการวิจัยพบว่าความต้องการของนักศึกษาที่มีเพศ อายุ อาชีพ ประเภทวิชาที่ศึกษา และรอบที่ศึกษาต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพแตกต่างกันทุกด้าน ดังนั้นในกิจกรรมการให้บริการแนะแนวอาชีพและจัดหางานในวิทยาลัยสารพัดช่างควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และจัดกิจกรรมให้มีความหลากหลายเพื่อให้นักศึกษาได้รับบริการอย่างทั่วถึง
3. จากผลการวิจัยพบว่าปัญหาของการจัดบริการให้คำปรึกษาคือ อาจารย์แนะแนวไม่จัดเวลาให้คำปรึกษาดังนั้นฝ่ายบริหารควรจัดเวลาให้อาจารย์แนะแนวมีเวลาให้คำปรึกษาและส่งเสริมให้มีการจัดอบรมครูแนะแนวที่ไม่มีวุฒิแนะแนวได้ฝึกทักษะด้านการให้คำปรึกษา

4. จากผลการวิจัยพบว่านักศึกษาที่มีข้อเสนอแนะด้านการจัดหางานคือ ควรมีการประชาสัมพันธ์หรือรับสมัครงานในสถานศึกษา ดังนั้นงานแนะแนวควรร่วมมือกับงานฝ่ายต่างๆในวิทยาลัยเพื่อจัดกิจกรรมวันนัดพบแรงงานโดยจัดให้มีการรับสมัครงานในสถานศึกษา และจัดแข่งขันทักษะวิชาชีพโดยเชิญบุคคลภายนอกและศิษย์เก่ามาร่วมกิจกรรม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาลักษณะความต้องการบริการแนะแนวอาชีพที่ต้องการให้วิทยาลัยสำรวจพัฒนาจัดขึ้น ตามทัศนของผู้บริหารอาจารย์แนะแนว อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อนำผลมาสรุปร่วมกัน
2. มีการศึกษาเกี่ยวกับภาระงานของครูแนะแนวว่าควรมีปริมาณเท่าใดจึงจะเหมาะสมกับสภาพการทำงาน
3. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ใช้แรงงานที่สถานประกอบการต้องการ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ เหล้าสุวงษ์. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนว และจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน. เอกสารประกอบการอบรม "เทคนิคการสอนงาน". สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อวันที่ 18 – 22 ตุลาคม พ.ศ. 2542.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักงานนายกรัฐมนตรี, 2535.
- คมเพชร นิตยสุภกุล. การแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : แสงรุ่งการพิมพ์, 2522.
- จิราวุฒิ แสงศิริโรจน์. ศึกษาความต้องการของนักศึกษาเกี่ยวกับบริการแนะแนวอาชีพในโรงเรียนสราวิทย์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2531. อัดสำเนา.
- จำนรรจา ขอบขิต. ศึกษาความต้องการทางการศึกษานอกโรงเรียนของพนักงานแบบถาวร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2542. อัดสำเนา.
- ชัยสวัสดิ์ เทียนวิบูลย์. การสอนวิชาทฤษฎีปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเทคนิคนนทบุรี, 2528.
- เชียรศรี วิจิตรศิริ. จิตวิทยาเพื่อการศึกษาผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- ณรงค์ เทียนสง. "เหตุผลที่ผู้ใหญ่ไปเรียนการศึกษาผู้ใหญ่" วารสารการศึกษานอกโรงเรียน. 20(24 – 25) ; เมษายน – พฤษภาคม 2556
- ทัศนีย์ พิศาลรัตนคุณ. ปัญหาการเรียนของนิสิตปริญญาโทวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539. อัดสำเนา.
- นวลศิริ เปาโรหิตย์. "การจัดบริการให้คำปรึกษาและแนะแนวอาชีพ," คู่มือการจัดบริการแนะแนวอาชีพและจัดหางานในสถาบันอุดมศึกษา. หน้า 31 – 33. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2527.
- . พัฒนาการทางอาชีพ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แสงจันทร์, 2530.
- นิคม จันทรวินิจ. "ข่าวเศรษฐกิจ," ข่าวสด. 24 เมษายน 2541. หน้า 6.

- ปฐม นิคมานนท์. การศึกษานอกระบบ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : 2528.
- ปราณี บรรจงเต็ม. ปัญหาในการปฏิบัติงานแนะแนวของครูแนะแนว และความต้องการบริการ
แนะแนวของนักเรียนนักศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษากลุ่ม
ภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ค.ม.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2534. อุดลำนนา.
- ปราณี พันธุ์สว่าง. ความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาในวิทยาลัยครูพินุลสงคราม
พิษณุโลก สหวิทยาลัยพุทธชินราช. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2532. อุดลำนนา.
- ปัญหาแรงงานไทย. "วงล้อเศรษฐกิจ," วารสารเมืองไทย. 16 : 43 ; 16 – 29 กุมภาพันธ์ 2543.
- พจนา กียะสูตร. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวตามสภาพที่
จัดจริงและตามความคาดหวังของผู้บริหาร อาจารย์แนะแนวและผู้รับบริการ
แนะแนวของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535. อุดลำนนา.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : ฟิงเกอร์ปรีน
แอนด์เดียน, 2535.
- พวงสุวรรณณ์ พันธุ์มะม่วง. การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบ
หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หนวยฝักอาชีพวัดนอก อำเภอมะเมือง จังหวัดชลบุรี.
ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2541. อุดลำนนา.
- พันธุ์เพ็ญ หีบเพ็ชร. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนวิชาชีพพระยะสัน ตามทัศนะของผู้ใหญ่
วิทยาลัยสารพัดช่างในเขตภาคใต้. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อุดลำนนา.
- พิมพ์พร ทะกอง. การจัดบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2539. อุดลำนนา.
- พิภพ สุนทรสมัย. ช่างปูนก่อสร้าง. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์, 2535.
- เพ็ญแข ประจันปัจจนิก. พื้นฐานทางสังคมวิทยาและเศรษฐศาสตร์ของการศึกษา.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เอกลักษณ์ดิไซน์, 2537.

เพ็ญพิไล ประเสริฐสม. อนาคตของการจัดบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2542. อัดสำเนา.

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. สุขภาพจิตเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : บัณฑิตการพิมพ์, 2530.

ฟาริดา ประธาน. การสำรวจความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่ใน

กรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนคริน
ทรวิโรฒประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

ภวังรัตน์ สราญมย์. ความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญในศูนย์

การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดอุทัยธานี. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก :
มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2534. อัดสำเนา.

ภาวิณี จิตตเสถียร. ความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล

ในเขตภาคเหนือ สังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล เขตการศึกษา 7. ปรินญานิพนธ์
กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2535. อัดสำเนา.

มัทกานต์ โอฟารรัตน์มณี. ความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและ

อาชีพเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัย. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

มณีรัตน์ ศิริสุโขดม. การศึกษาตามความคิดเห็นของนักศึกษาทางไกลเกี่ยวกับการจัดบริการ

แนะแนวของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในเขตภาคกลาง. ปรินญานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

มหาวิทยาลัย, ทบวง. การแนะแนวอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา. นครปฐม : โรงพิมพ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, 2530.

มหาวิทยาลัย, ทบวง. "วัตถุประสงค์นโยบาย เป้าหมาย ของแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 6

(พ.ศ. 2530 – 2534," ใน แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 6

(พ.ศ. 2530 – 2534). หน้า 11 – 14. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน

ทบวงมหาวิทยาลัย, 2529.

มัทกานต์ โอฟารรัตน์มณี. ความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิต และนักแนะแนวการศึกษา

และอาชีพเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัย. ปรินญานิพนธ์

กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

เยาวลักษณ์ ดัดโนภาส. การบริการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ค.ม.

กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. อัดสำเนา.

- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัทศึกษาพร จำกัด, 2536.
- วรรณิ อารมย์สุข. ปัญหาและความต้องการเพื่อการจัดกิจกรรมแนะแนวของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2532. อัดสำเนา.
- วัฒนา พัทธราวิช. หลักการแนะแนว. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2531.
- วารีทิพย์ อินบัว. การศึกษาปัญหาและความต้องการการบริการแนะแนวของศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดในภาคตะวันออก. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- วารุณี ธนวรานิช. "แนะแนวอาชีพ," วารสารแนะแนว. 18 : 42 ; กุมภาพันธ์ – มีนาคม 2527.
- วิไลรัตน์ แสงศรี. ปัญหาของนักศึกษาและความต้องการบริการแนะแนวในสถาบันเทคโนโลยี ราชมนคล วิทยาเขตภาคพายัพ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. เชียงใหม่:มหาวิทยาลัย เชียงใหม่, 2540. อัดสำเนา
- วิไลลักษณ์ รักสัจจา. ความต้องการบริการแนะแนวของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2536. อัดสำเนา.
- วิไลศักดิ์ วรรณศรี. ความต้องการบริการแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและ ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529. อัดสำเนา.
- ศักดิ์สิน ช่องดารากุล. "อาชีพรับทำปิ่นโต," แนะแนว. 23(119) : 12 ; ตุลาคม – พฤศจิกายน 2537.
- คันสนีย์ พงดารีรัตน์. การศึกษารับรู้ การใช้ และความพึงพอใจต่อบริการด้านกิจการ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530. อัดสำเนา.
- ศิริโสภาคย์ บุรพาเดชะ. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดฉะเชิงเทรา. ประชุมสัมมนาการสอนช่างอุตสาหกรรม. ณ. ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดฉะเชิงเทรา วันที่ 12 พฤษภาคม 2542

- สมจิตร ยิ่งยงดำรงฤทธิ์. การศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น
แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร.
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2540. อัดสำเนา.
- สมพร ขำอ่อน. ลักษณะความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ใน
โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล เขตการศึกษา 7, วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2532. อัดสำเนา.
- สมหมาย แจ่มกระจ่าง. การศึกษานอกระบบในประเทศไทย. ชลบุรี : ภาควิชาการศึกษา
นอกระบบ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2538.
- สมหมาย อ่ำดอนกลอย. การศึกษาค่านิยมในการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนในระดับชั้น
มัธยมศึกษาของรัฐบาลในอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก. พิษณุโลก กศ.ม
พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2533. อัดสำเนา.
- สวัสดิ์ สุวรรณอักษร. "วิธีการแนะแนวอาชีพในสถาบันการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ,"
สารพัฒนานหลักสูตร. 51 ; กุมภาพันธ์ – มีนาคม 2527.
- , "แนะแนวพรรณ," วารสารแนะแนวอาชีพ, 236(112) : 75 – 78 ; เมษายน –
พฤษภาคม 2532.
- สำราญ แสงเดช. การสำรวจความสนใจของผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการในการเข้าเรียน
หลักสูตรอาชีวศึกษาทางไกลของกรมอาชีวศึกษา : กรณีศึกษาในจังหวัดปทุมธานี.
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2541.อัดสำเนา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎามนตรี. สรุปสาระ
สำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่แปด พ.ศ. 2540 – 2544.
หน้า 4. อัดสำเนา.
- สำเนาวิ ขจรศิลป์. อาชีพในสถานบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2525.
- สำเนาวิ ขจรศิลป์ และบุญเรียง ขจรศิลป์. การพัฒนารูปแบบของบริการแนะแนวอาชีพใน
สถานบันอุดมศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528.
- , การแนะแนวอาชีพในสถานบันอุดมศึกษา. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปกร
วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, 2530.

- สิริวรรณ สารนาค. ทฤษฎีบุคคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2532.
- สุชา จันทรเฒ. จิตวิทยาเด็ก. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2536.
- สุนิสา บริบาลบุรีภัณฑ์. สภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับบริการด้านกิจการนิสิตของ นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์, 2531. อัดสำเนา.
- สุภาพร ศรีธัญญลักษณ์. ปัญหาของนักศึกษาทางไกลและความต้องการรับบริการแนะแนว จากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2538.
- . จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษา ผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536.
- สุวิมล ไชยเพชร. แรงจูงใจในการเข้าเรียนสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบในกรุงเทพฯ มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- อนุพงศ์ สุขเกษม. "การปฏิบัติงานแนะแนวอาชีพในสถานศึกษา," วารสารแนะแนว. 94 : 52 – 58 ; สิงหาคม – กันยายน 2537.
- อมรรัตน์ ประสานศัพท์. การจัดบริการแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยของรัฐ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532. อัดสำเนา.
- อมรรัตน์ ศรีกระจิบ. ความต้องการในการรับบริการแนะแนวอาชีพของผู้ที่ผ่านการฝึก. ม.ป.ท., 2532.
- อรสา หงษ์นิกร. ความต้องการและความพึงพอใจบริการแนะแนวของนักศึกษามหาวิทยาลัย รุกกิบัณฑิต. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529. อัดสำเนา.
- อาชีวศึกษา, กรม การปฏิบัติงานแนะแนวอาชีพในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษา นิเทศ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2537.
- . ประวัติสถานศึกษา สังกัดกองการศึกษาอาชีวศึกษาส่วนกลาง. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2535.
- . ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการจัดกลุ่มอาชีวศึกษาและกลุ่มอาชีวภาค. พ.ศ. 2533. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา, 2534.

- . เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง "การจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ สาขาต่าง
อุตสาหกรรม". ที่โรงแรมรอยัลริเวอร์ เมื่อวันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2542.
- อาภรณ์ แก้วมาลา. ความต้องการบริการให้คำปรึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7. ปริญญานิพนธ์
กศ.ม.พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2537. อัดสำเนา.
- อาภา ถนัดช้าง. "แนวทางการพัฒนางานแนะแนวอาชีพในสถานศึกษา," วารสารแนะแนว.
20 ; เมษายน – พฤษภาคม 2539.
- Bratcher, D.L. "A Counseling Program to Meet the Needs of Students at a Small
Liberal Arts college," Dissertation Abstracts International. 37 : 4855-A ;
February, 1977.
- Cattell, Nancy G. and Shirley I. Sharp. College and Career Adjusting to College and
Selecting and Occupation. New York : Meredith Corporation, 1970.
- Cochrane, Harold Barnhart. "Organization and Administration of Guidance and
Counseling Services in Public Community College in Indiana," Dissertation
Abstracts International. 35 : 1973 – 1974 ; October, 1974.
- Coombs, P.H. Non – Formal Education for Rural Development : Strengthening
Learning Opportunities for Children and Youth. Interim report prepared
by the International Council for Education Development, 1974.
- Culp, Marguerite McGann. "An Analysis of Student Personel Services at Seminole
Community college Sanford, Florida," Dissertation Abstracts International.
42(2) : 547-A ; February, 1981.
- Forsythe, Jack Norman. "Student and Counselor Perception of Counselor Function in
Tennessee Community College," Dissertation Abstracts International. 32 :
566 – 567 ; August, 1972.
- Kidd, J.R. How Adlt Learn. New York : Association Press, 1973.
- Lloyd, Wesley P. Student Counseling in Japan : A two Nation Project in Higher
Education. Minnesota : University of Minnesota, 1953.
- Shertzer, Bruce and Shelley C. Stone. Fundamentals of Guidance. 3rd ed.. Boston :
Houghton Mifflin, 1976.

Thomas, William G. and Barbara A. Kirk. College Student Personnel. Boston :
Houghton Mifflin Company, 1970.

Yamane, Taro. Statistics : An Introductory Analysis. 2nd ed. New York : Harper and
Row, 1967.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ ทม 1007/1726

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

19 มีนาคม 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัย

สำนักงานเลขาธิการ
กรมการศึกษานานาชาติ
เลขที่ 1809/ป.7
วันที่ 23 มี.ค. 2542

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วยนางสาวคุณฉวี น้อยใจบุญ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐม นิคมานนท์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบุรี วิทยาลัยสารพัดช่างบรรหารแจ่มใส วิทยาลัยสารพัดช่างราชบุรี วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรสงคราม และวิทยาลัยสารพัดช่างฉะเชิงเทราตอบแบบสอบถามการศึกษาความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 ในระหว่างเดือนมีนาคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้นางสาวคุณฉวี น้อยใจบุญ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และจะกรุณามีหนังสือแจ้งไปยังวิทยาลัยสารพัดช่างในสังกัดจะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ศธ 0913/1796

กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

5 เมษายน 2542

เรื่อง ให้ความร่วมมือนักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อ้างถึง หนังสือ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ ทม 1007/1726

ลงวันที่ 17 มีนาคม 2542

ตามหนังสือที่อ้างถึง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ขอความอนุเคราะห์จากกรมอาชีวศึกษา ให้นางสาวดุขฎิ น้อยใจบุญ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 โดยทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5" นั้น

กรมอาชีวศึกษา พิจารณาแล้ว อนุญาต ให้นางสาวดุขฎิ น้อยใจบุญ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยดังกล่าวข้างต้นได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และกรุณาจัดส่งผลงานวิจัยให้กรมอาชีวศึกษา ทราบในโอกาสต่อไปด้วย จักขอบคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ สุร่ายคมหัตต์)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสัททิต ทำหน้าที่

หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์

ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

กองการศึกษาอาชีพ

โทร. 281-5482-6 ต่อ 1908, 1909

โทรสาร 281-5487

ที่ ทม 1007/๒ 643

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๖ เมษายน ๒๕๔๒

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวดุชนี น้อยาบุญ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐม นิคมานนท์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้นักศึกษาลำดับหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน จำนวน 87 คน ตอบแบบสอบถามการศึกษาความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาลำดับหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 ในระหว่างเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๒

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวดุชนี น้อยาบุญ ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิสาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. ๒๕๘-๔๑๑๙

ที่ ทม 1007/๒๕๔๒

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุมนวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๕ เมษายน ๒๕๔๒

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างราชบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวดุณี ไชยลาจตุญ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษากวามต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวโณ เลี้ยว และ รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐม นิลมานนท์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทําวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้นักศึกษาลงสูตรวิชาชีพระยะสั้น จำนวน 87 คน ตอบแบบสอบถามการศึกษากวามต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาลงสูตรวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 ระหว่างเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๒

∴

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวดุณี ไชยลาจตุญ ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการจัดทำคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสวินเกียรติ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. ๒๕๒-๑๑๑๙

ที่ ทม 1007/๒ ๕43

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๔ เมษายน ๒๕๔๒

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรสงคราม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวศุภณีย์ ไชยมาจบุญ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังทำนันทนาการวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาความต้องการการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เถววัลย์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐม ภิรมย์พันธ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทําวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้นักศึกษาลำดับต้นวิชาชีพระยะสั้น จำนวน 87 คน ตามแบบสอบถามการศึกษาความต้องการการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 ในระหว่างเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๒

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาว่า นางสาวศุภณีย์ ไชยมาจบุญ ได้เก็บข้อมูลการทําวิทยานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. ๒๕๘-๑๑๑๒

ที่ ทม 1007/๒๕๔๓

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๕ เมษายน ๒๕๔๒

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างบรรหารแจ่มใส

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวคุณหญิง ไชยมาบุญ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาค้นคว้าความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวไพบ์ เถวัลย์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐม นิยมมณี เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอเชิญท่านให้ศึกษานักศึกษาระยะสั้น จำนวน 87 คน ตามแบบสอบถามการศึกษาค้นคว้าความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวคุณหญิง ไชยมาบุญ ได้รับข้อมูลการทางวิทยานิพนธ์ ที่จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิธากาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเขตพื้นที่บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. / โทรสาร. ๒๕๓-๑๑๑๑

ที่ ทม 1007/๒ ๕๔3

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

24 เมษายน 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวคุณฉวี น้อยาจนุญ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาหลักสูตรวิชาที่ระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวโณ เลวลัย และ รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐม ภิรมย์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตได้ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้นักศึกษาลงทะเบียนจำนวน 87 คน ตามแบบสอบถามการศึกษาค้นคว้าความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาหลักสูตรวิชาที่ระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 ในระหว่างเดือนพฤษภาคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวคุณฉวี น้อยาจนุญ ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลวรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-1112

ที่ ทม 1007/๒๕๔๓

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

26 เมษายน 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างฉะเชิงเทรา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวคุณณี ไชยวาทัญญ์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระบวชเรียน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลาวัลย์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐม ภิรมย์แทน เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้นักศึกษานักศึกษาศึกษาวิชาชีพพระบวชเรียน จำนวน 87 คน สอบแบบสอบถามการศึกษาความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษานักศึกษาศึกษาวิชาชีพพระบวชเรียน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 ในระหว่างเดือนพฤษภาคม 2542

∴

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวคุณณี ไชยวาทัญญ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งจะให้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. เสาวนีย์ เลาวัลย์ วิทยาลัยสารพัดช่าง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 253-1119

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ.....บัณฑิตวิทยาลัย...มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ...รทร...5644.....

ที่.....ทม 1007/ 104).....วันที่.....19 กุมภาพันธ์ 2542.....

เรื่อง.....ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ.....

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวดุชนี น้อยใจบุญ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลย์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐม นิคมานนท์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวดุชนี น้อยใจบุญ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

...../ร่าง

...../พิมพ์

...../ทาน/ตรวจ

ที่ ทม 1007/1266

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๗ มีนาคม 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวดุษฎี น้อยใจบุญ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐม นิคมานนท์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ดร.กฤษณีย์ อุทุมพรศึกษานิเทศก์ 7 เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวดุษฎี น้อยใจบุญ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ 1041

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๕ กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวดุษฎี น้อยใจบุญ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐม นิคมานนท์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวดุษฎี น้อยใจบุญ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร/โทรสาร 258-4119

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์	อาจารย์ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่
คณะศึกษาศาสตร์
2. ดร.กฤษณีย์ อุทุมพร	ศึกษานิเทศก์ 7
3. ดร.สุโข มีอินทรเกิด	ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี

ภาคผนวก ค

เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตาราง 34 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการบริการ
แนะแนวอาชีพ ของนักศึกษาลัทธิสุตราชีพระยะสันวิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5
จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้าน

ข้อ	ความต้องการ	ต่ำกว่า 20 ปี		20 – 30 ปี		31 ปีขึ้นไป	
		X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.
1.	ด้านการเรียนการสอนทั่วไป	3.78	0.68	3.78	0.70	3.62	.91
2.	ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ	3.62	0.64	3.93	0.66	3.87	0.73
3.	ด้านการให้คำปรึกษาปัญหาทั่วไป	3.64	0.67	3.77	0.75	3.61	0.97
4.	ด้านการจัดหางาน	3.77	0.66	3.76	0.89	3.49	1.13
5.	ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล	3.71	0.73	3.74	0.82	3.53	0.93
	รวม	3.70	0.56	3.80	0.63	3.62	0.79

จากตาราง 34 แสดงว่า นักศึกษาลัทธิสุตราชีพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง
เขตการศึกษา 5 ที่มีอายุ 20 – 30 ปี มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ โดยรวมมากกว่ากลุ่ม
อื่น เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเรียนการสอนทั่วไป อายุต่ำกว่า 20 ปี และ 20 – 30
ปี มีค่าเฉลี่ยมากกว่าอายุ 31 ปีขึ้นไป ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ด้านการให้คำปรึกษาปัญหา
ทั่วไป ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล อายุ 20 – 30 ปี มีค่าเฉลี่ยมากกว่ากลุ่มอื่น ด้านการ
จัดหางานอายุต่ำกว่า 20 ปี มีค่าเฉลี่ยมากกว่ากลุ่มอื่น

ตาราง 35 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน ความต้องการบริการ
แนะแนวอาชีพ ของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5
จำแนกตามอาชีพ โดยรวมและรายด้าน

ข้อ	ความต้องการ	รับราชการ/พนักงาน งานรัฐวิสาหกิจ		ธุรกิจส่วนตัว		เกษตรกรรม		รับจ้าง		ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ	
		X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.
1.	ด้านการเรียนการสอน ทั่วไป	3.48	1.13	3.55	0.79	3.73	0.62	3.92	0.67	3.77	0.64
2.	ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ	3.90	0.66	3.96	0.70	3.83	0.60	3.93	0.67	3.68	0.68
3.	ด้านการให้คำปรึกษา ทั่วไป	3.40	1.20	3.78	0.80	3.78	0.56	3.79	0.74	3.68	0.68
4.	ด้านการจัดหางาน	3.18	1.32	3.78	0.90	3.68	0.72	3.86	0.83	3.71	0.75
5.	ด้านการทดสอบฝีมือ และติดตามผล	3.64	1.04	3.78	0.77	3.55	0.82	3.73	0.78	3.64	0.81
	รวม	3.52	0.92	3.77	0.65	3.70	0.55	3.85	0.61	3.70	0.60

จากตาราง 35 แสดงว่า นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง
เขตการศึกษา 5 ที่มีอาชีพรับจ้างมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ โดยรวมมากกว่ากลุ่มอื่น
เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเรียนการสอนทั่วไป ด้านการให้คำปรึกษาปัญหาทั่วไป
และด้านการจัดหางาน อาชีพรับจ้างมีค่าเฉลี่ยมากกว่ากลุ่มอื่น ส่วนด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ
และด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล อาชีพธุรกิจส่วนตัวมีค่าเฉลี่ยมากกว่ากลุ่มอื่น

ตาราง 36 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการบริการ
แนะแนวอาชีพ ของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5
จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ข้อ	ความต้องการ	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา ตอนต้น		มัธยมศึกษาตอน ปลายหรือเทียบเท่า		สูงกว่ามัธยม ศึกษาตอนปลาย	
		X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.
1.	ด้านการเรียนการสอนทั่วไป	3.68	0.68	3.74	0.64	3.85	0.87	3.66	0.80
2.	ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ	3.76	0.63	3.76	0.70	3.77	0.76	3.97	0.59
3.	ด้านการให้คำปรึกษาปัญหา ทั่วไป	3.72	0.89	3.77	0.70	3.61	0.81	3.64	0.83
4.	ด้านการจัดหางาน	3.65	0.90	3.76	0.77	3.76	0.92	3.57	1.01
5.	ด้านการทดสอบฝีมือและ ติดตามผล	3.61	0.81	3.70	0.80	3.68	0.85	3.69	0.85
	รวม	3.68	0.66	3.75	0.62	3.73	0.71	3.71	0.65

จากตาราง 36 แสดงว่า นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิทยาลัยสารพัดช่าง
เขตการศึกษา 5 ที่มีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ
โดยรวมมากกว่ากลุ่มอื่น และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเรียนการสอนทั่วไป
วุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่ามีค่าเฉลี่ยมากกว่ากลุ่มอื่น ด้านข้อมูล
เกี่ยวกับอาชีพ วุฒิการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มอื่น ด้านการให้
คำปรึกษาปัญหาทั่วไป และด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล วุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มอื่น ส่วนด้านการจัดหางาน วุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอน
ต้น มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่ามีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มอื่น

ตาราง 37 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการบริการ
แนะแนวอาชีพ ของนักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรีพระยาศรีวิชัยวิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5
จำแนกตามประเภทวิชา โดยรวมและรายด้าน

ข้อ	ความต้องการ	ประเภทวิชาช่าง อุตสาหกรรม		ประเภทวิชา คหกรรม		ประเภทวิชา พาณิชยกรรม		ประเภทวิชา ศิลปหัตถกรรม	
		X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.
1.	ด้านการเรียนการสอนทั่วไป	3.76	0.69	3.63	0.82	4.00	0.63	3.60	0.73
2.	ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ	3.76	0.82	3.80	0.69	3.82	0.63	3.91	0.57
3.	ด้านการให้คำปรึกษาปัญหา ทั่วไป	3.75	0.82	3.64	0.81	3.81	0.67	3.53	0.85
4.	ด้านการจัดหางาน	3.79	0.83	3.49	1.02	3.92	0.73	3.76	0.74
5.	ด้านการทดสอบฝีมือและ ติดตามผล	3.80	0.84	3.52	0.88	3.84	0.75	3.71	0.69
	รวม	3.77	0.73	3.62	0.68	3.88	0.57	3.70	0.59

จากตาราง 37 แสดงว่า นักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรีพระยาศรีวิชัยวิทยาลัยสารพัดช่างเขต
การศึกษา 5 ที่ศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรม มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพโดยรวมมาก
กว่ากลุ่มอื่น เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเรียนการสอนทั่วไป ด้านการให้คำปรึกษา
ปัญหาทั่วไป ด้านการจัดหางาน ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผลประเภทวิชาพาณิชยกรรม
มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มอื่น ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า
กลุ่มอื่น

ตาราง 38 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความต้องการบริการ
แนะแนวอาชีพ ของนักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรีพระยาล้านวิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5
จำแนกตามรอบที่ศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ข้อ	ความต้องการ	รอบเช้า		รอบบ่าย		รอบค่ำ	
		X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.
1.	ด้านการเรียนการสอนทั่วไป	3.60	0.77	3.76	0.70	3.80	0.76
2.	ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ	3.66	0.73	3.80	0.71	3.89	0.65
3.	ด้านการให้คำปรึกษาปัญหาทั่วไป	3.58	0.80	3.88	0.67	3.69	0.80
4.	ด้านการจัดหางาน	3.56	0.88	3.54	0.96	3.79	0.88
5.	ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล	3.47	0.84	3.48	0.93	3.82	0.76
	รวม	3.57	0.64	3.69	0.65	3.80	0.65

จากตาราง 38 แสดงว่า นักศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรีพระยาล้านวิทยาลัยสารพัดช่างเขตการศึกษา 5 ที่ศึกษารอบค่ำ มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ โดยรวมมากกว่ากลุ่มอื่น เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเรียนการสอนทั่วไป ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ด้านการจัดหางาน ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล รอบค่ำ มีค่าเฉลี่ยมากกว่ากลุ่มอื่น ด้านการให้คำปรึกษาปัญหาทั่วไป รอบบ่าย มีค่าเฉลี่ยมากกว่ากลุ่มอื่น

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง : การศึกษาความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะชั้น
วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับนักเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความ และเติมคำในช่องว่างตาม
ความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

☐ เพศ

☐ หญิง

2. อายุ.....ปี

3. อาชีพ

☐ รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ

☐ ธุรกิจส่วนตัว

☐ เกษตรกรรม

☐ รับจ้าง

☐ ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ

4. วุฒิการศึกษาสูงสุด

☐ ประถมศึกษา

☐ มัธยมศึกษาตอนต้น

☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า

☐ สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย

5. ประเภทวิชาที่ศึกษาในวิทยาลัยสารพัดช่าง

- ☐ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม
- ☐ ประเภทวิชาคหกรรม
- ☐ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม
- ☐ ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม

6. รอบที่ศึกษา

- ☐ รอบเช้า
- ☐ รอบบ่าย
- ☐ รอบค่ำ

ตอนที่ 2 ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ

“ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ” หมายถึง สิ่งที่นักศึกษาลัทธิสุตริวิชาชีพระยะสั้น วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 ประสงค์จะได้รับจากงานบริการแนะแนวอาชีพ และจัดหางานทั้งในส่วนที่วิทยาลัยจัดอยู่แล้ว และสมควรจัดให้มีตามวัตถุประสงค์ของการแนะแนวอาชีพ ซึ่งแบ่งการบริการเป็น 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านการเรียนการสอนทั่วไป
2. ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ
3. ด้านการให้คำปรึกษาปัญหาทั่วไป
4. ด้านการจัดหางาน
5. ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างทางขวามือที่ตรงกับระดับความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของท่านมากที่สุด เพียงช่องเดียวเท่านั้น

แบบสอบถามนี้ได้แบ่งระดับความต้องการเป็นมาตราส่วนประมาณค่ามี 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง ท่านมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพในด้านนี้ มากที่สุด
- 4 หมายถึง ท่านมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพในด้านนี้ มาก
- 3 หมายถึง ท่านมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพในด้านนี้ ปานกลาง
- 2 หมายถึง ท่านมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพในด้านนี้ น้อย
- 1 หมายถึง ท่านมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพในด้านนี้ น้อยที่สุด

ข้อที่	บริการแนะแนวอาชีพ	ระดับความต้องการ				
		5	4	3	2	1
	1. ด้านการเรียนการสอนทั่วไป					
1	ข้อมูลเกี่ยวกับวิชาเรียนที่เปิดสอนในวิทยาลัย					
2	ข้อมูลการรับสมัครนักศึกษาในแต่ละรุ่น					
3	ข้อมูลด้านงานทะเบียนเกี่ยวกับการขอรับใบประกาศ					
4	การตรวจสอบผลการเรียนของตนเอง					
5	กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพในอนาคต					
6	ข้อมูลเกี่ยวกับการบริการเรื่องสื่อประกอบการเรียนการสอน					
7	ข้อมูลเกี่ยวกับระเบียบการเรียนในวิทยาลัยสารพัดช่าง					
8	ความรู้เกี่ยวกับการเทียบโอนวิชาชีพ					
9	วิธีการเลือกวิชาเรียนให้ตรงกับอาชีพที่ตนสนใจ					
10	ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อ					
	2. ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ					
11	ข้อมูลเกี่ยวกับประเภทของอาชีพ ลักษณะงานของแต่ละอาชีพ พร้อมทั้งความก้าวหน้าและรายได้					
12	ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ ความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงานทั้งภาครัฐและเอกชน					
13	การจัดโอกาสในการพูดคุย ชักถาม รับรู้ ประสพการณ์จากนายจ้าง หรือผู้ประกอบการอาชีพที่น่าสนใจ					
14	การจัดการศึกษาดูงานในสถานประกอบการอาชีพที่น่าสนใจ					

ข้อที่	บริการแนะแนวอาชีพ	ระดับความต้องการ				
		5	4	3	2	1
15	ห้องสมุดที่จัดให้มีมุมความรู้ หนังสือ นิตยสารเกี่ยวกับอาชีพ					
16	การประยุกต์วิชาที่เรียนเป็นวิชาชีพ					
17	แหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพ					
18	การเสริมสร้างบุคลิกภาพเพื่อประกอบอาชีพ					
19	ข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มความต้องการแรงงานตามวิชาชีพที่เรียน					
20	ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพอิสระ การประกอบธุรกิจขนาดย่อม					
	3. <u>ด้านการให้คำปรึกษาปัญหาทั่วไป</u>					
21	การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล					
22	การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม จัดกิจกรรมตามความเหมาะสม					
23	การให้คำปรึกษาเพื่อช่วยให้รู้จักตนเอง					
24	การให้คำปรึกษาเพื่อปรับปรุงการเรียนระหว่างศึกษาในวิทยาลัย					
25	การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพให้เหมาะสมกับอาชีพที่ตนสนใจ					
26	การให้คำปรึกษาเพื่อช่วยสร้างความมั่นใจในการวางแผนอนาคต					
27	การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพให้เหมาะสมตนเองและสภาพแวดล้อม					
28	การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว และการดำรงตนในสังคม					

ข้อที่	บริการแนะแนวอาชีพ	ระดับความต้องการ				
		5	4	3	2	1
29	การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาด้านการเงิน ด้านการบริหารรายรับ รายจ่าย การหารายได้ด้วยตนเอง					
30	การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเลือกวิชาเรียน และวางแผนการเรียนให้เหมาะสมกับศักยภาพของตน					
31	4. ด้านการจัดหางาน แนวทางการเลือกอาชีพที่สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของตน					
32	การจัดหางานพิเศษให้นักเรียนทำชั่วคราวระหว่างศึกษาในวิทยาลัย					
33	การจัดหางานให้ทำเมื่อสำเร็จการศึกษา					
34	ฝึกอบรมวิธีการเขียนใบสมัคร การเตรียมตัวสัมภาษณ์เพื่อเข้าทำงาน					
35	การรวบรวมประวัติการทำงาน ประสบการณ์ ความสนใจในอาชีพ ของนักศึกษา เพื่อหาดำรงงานว่าง					
36	การฝึกอบรมพิเศษ ที่เป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ					
37	การบริการเงินทุนสำรองและเงินกู้ สนับสนุนการประกอบอาชีพ					
38	การประชาสัมพันธ์ประกาศรับสมัครงาน					
39	การจัดกิจกรรมวันนัดพบแรงงาน เพื่อสมัครงานในวิทยาลัย					
40	การติดต่อนายจ้าง หรือสถานประกอบการเพื่อหาดำรงงานว่างให้กับนักศึกษา					

ข้อที่	บริการแนะแนวอาชีพ	ระดับความต้องการ				
		5	4	3	2	1
	5. ด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล					
41	การจัดฝึกประสบการณ์จริงระหว่างศึกษา					
42	การจัดแข่งขันทักษะวิชาชีพระหว่างศึกษา					
43	ประสานงานกับแรงงานจังหวัด ทดสอบมาตรฐานฝีมือ					
44	การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อจัดฝึกอบรมเทคโนโลยีและวิชาชีพใหม่					
45	การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาและประกอบอาชีพ เพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือ					
46	การจัดนิทรรศการทางวิชาชีพในสถานศึกษาของนักศึกษาในแต่ละรุ่น					
47	การประเมินผลการฝึกงานอาชีพในสถานประกอบการของนักศึกษาในแต่ละรุ่น					
48	การประเมินผลการมีงานทำของศิษย์เก่า ตามวิชาชีพที่เรียน					
49	การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาด้านภาวะการว่างงาน					
50	การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา ด้านการนำวิชาชีพไปใช้ในชีวิตประจำวัน หรือใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพส่วนตัว					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ ในการจัดบริการแนะแนวอาชีพของ
วิทยาลัยสารพัดช่าง

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะในการจัดบริการแนะแนว
อาชีพของวิทยาลัยสารพัดช่างในด้านต่าง ๆ

1. ความต้องการบริการด้านการเรียนการสอนทั่วไป

ปัญหา.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ
.....
.....

2. ความต้องการบริการด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ

ปัญหา.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ
.....
.....

3. ความต้องการบริการด้านการให้คำปรึกษาปัญหาทั่วไป

ปัญหา.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ
.....
.....

4. ความต้องการบริการด้านการจัดหางาน

ปัญหา.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

5. ความต้องการบริการด้านการทดสอบฝีมือ และติดตามผล

ปัญหา.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

6. ความต้องการบริการด้านอื่น ๆ

ปัญหา.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวดุษฎี น้อยใจบุญ
 เกิดวันที่ 25 สิงหาคม 2513
 สถานที่เกิด กรุงเทพมหานคร
 ที่อยู่ปัจจุบัน 22/1 หมู่ 1 ต.เกาะไร่ บ้านโพธิ์ จ.ฉะเชิงเทรา
 ที่ทำงาน วิทยาลัยการอาชีพพนมสารคาม ต.เกาะขนุน
 อ.พนมสารคาม จ.ฉะเชิงเทรา
 โทร (038) 836-114

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2527 มัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์
 พ.ศ. 2530 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
 วิทยาเขตสุโขทัย
 พ.ศ. 2532 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จากสถาบันเทคโนโลยี
 ราชมงคล วิทยาเขตสุโขทัย
 พ.ศ. 2534 ปริญญาตรี คศ.บ. (คหกรรมศาสตร์) จากสถาบัน
 เทคโนโลยีราชมงคล

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2537 อาจารย์ 1 ระดับ 3 วิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี
 พ.ศ. 2542 อาจารย์ 1 ระดับ 4 วิทยาลัยการอาชีพพนมสารคาม

การศึกษาความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน
วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5

บทคัดย่อ
ของ
ดุชนันท์ น้อยใจบุญ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
ตุลาคม 2543

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยาล้าน วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษาที่ 5 ใน 5 ด้าน คือ ด้านการเรียน การสอนทั่วไป ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ด้านการให้คำปรึกษาปัญหาทั่วไป ด้านการจัดหางาน และด้านการทดสอบฝีมือและติดตามผล เพื่อเปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของ นักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยาล้าน โคนจำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ วุฒิการศึกษา ประเภท วิชา และรอบที่ศึกษา และเพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการบริการแนะ แนวอาชีพ

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยาล้านภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2542 ของวิทยาลัยสารพัดช่าง เขตการศึกษา 5 จำนวน 356 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ รวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การทดสอบค่าเอฟ และการ ทดสอบของเซฟเฟ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษามีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความต้องการอยู่ในระดับมากทั้ง 5 คือ ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ด้านการเรียนการสอนทั่วไป ด้านการให้คำปรึกษาปัญหาทั่วไป ด้านการจัดหางาน และด้านการ ทดสอบฝีมือและติดตามผล ตามลำดับ
2. นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักศึกษาที่มีอายุต่างกันมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการจัดหางานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
4. นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ โดยรวมแตกต่าง กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเรียนการสอนทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านข้อมูลการจัดหางานแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. นักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพโดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6. นักศึกษาที่ศึกษาประเภทวิชาต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาประเภทวิชาพาณิชยกรรมมีความสูงว่านักศึกษาประเภทวิชาคหกรรม

7. นักศึกษาที่ศึกษารอบต่างกันมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษารอบค้ำมีความต้องการสูงว่านักศึกษารอบเช้า

8. นักศึกษาได้ระบุปัญหาความต้องการบริการแนะแนวอาชีพว่าอาจารย์ประจำวิชา และอาจารย์แนะแนวไม่มีเวลาให้คำปรึกษาเกี่ยวกับอาชีพ อาจารย์แนะแนวไม่จัดเวลาให้คำปรึกษา และมีข้อเสนอแนะความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ คือ ควรมีการจัดนิทรรศการเพื่อให้ข้อมูลการประกอบอาชีพและห้องแนะแนวควรมีอาจารย์อยู่ประจำเพื่อรับคำปรึกษา

A STUDY OF NEEDS FOR VOCATIONAL GUIDANCE SERVICES OF THE
POLYTECHNIC COLLEGE SHORTCOURSE CURRICULUM
STUDENTS IN EDUCATION REGION V

AN ABSTRACT
BY
DUDDADEE NOIJAIBOON

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Adult Education
at Srinakharinwirot University
October 2000

The purposes of this research were to study the needs for vocational guidance services of the polytechnic short-course curriculum students in Educational Region V in 5 aspects: general teaching and learning, vocational information, general problem counseling, job finding, and skill testing and follow-up; then to compare those needs as classified by gender, age, occupation, educational qualification, course category, and learning programme; and to gather problems and suggestions about the needs for vocational guidance.

The sample comprised of 356 students in the short-course curriculum in the second semester, in Academic Year 1999 (B.E. 2542), of polytechnic colleges in Educational Region V. The instrument used for gathering the data was the rating-scale questionnaire. The statistics used for analyzing the data were percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test, and Sheffe's method.

The research findings were summarized as follows:

1. The students in the short-course curriculum had needs for vocational guidance services as a whole at a high level: When considering by aspect, it was found that they had needs at a high level in all five aspects and in the aspect order of vocational information, general teaching and learning, general problem counseling, job finding, and skill testing and followg-up, repectively.

2. The students with different genders had needs for vocational guidance services as a whole and in individual aspects differently with statistical significance at the .05 level.

3. The students with different ages had need for vocational guidance services as a whole with no statistical significance. When considered in individual aspect it was found that vocational information aspect and job finding aspect were differently with statistical significance at the .01 and .05 level , repectively.

4. The students with different occupations had needs for vocational guidance services as a whole with no statistical significance. When considered in individual aspects, it was found that general teaching and learning and job

finding aspect differently with statistical significance at the .01 level, and vocational information aspect differently with statistical significance at the .05 level

5. The students with different educational qualifications had needs for vocational guidance services as a whole and in individual aspects with no statistically significant difference.

6. The students with different course categories had needs for vocational guidance services differently with statistical significance at the .05 level.

7. The students with different learning programmes had needs for vocational guidance services differently as a whole and in individual aspects with statistical significance at the .05 level.

8. The students had opinions on the problems in needs for vocational guidance services that course teachers and guidance teachers had no time for vocational counseling, and guidance teachers gave no time for counseling. They suggested that exhibitions on vocational information be organized, and guidance teachers should stand by in the guidance rooms.